

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
ของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

FACTORS AFFECTING GOOD AGRICULTURAL PRACTICE (GAP) ADOPTION
OF DURIAN FARMERS IN KOH SAMUI DISTRICT, SURAT THANI PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนการเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2552

KMITL-2009-AG-M-091-010

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม
ของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี**

**FACTORS AFFECTING GOOD AGRICULTURAL PRACTICE (GAP) ADOPTION
OF DURIAN FARMERS IN KOH SAMUI DISTRICT, SURAT THANI PROVINCE**

**อนุสรณ์ อินทร์โก
ANUSORN INGO**

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... **95667**
วัน,เดือน,ปี..... **27 พ.ค. 2552**

.b.....
.i.....

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนการเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2552**

KMITL-2009-AG-M-091-010

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**FACTORS AFFECTING GOOD AGRICULTURAL PRACTICE (GAP) ADOPTION
OF DURIAN FARMERS IN KOH SAMUI DISTRICT, SURAT THANI PROVINCE**

ANUSORN INGO

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE PROGRAM IN AGRICULTURAL DEVELOPMENT
FACULTY OF AGRICULTURAL TECHNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2009

KMITL-2009-AG-M-091-010

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2009
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ยกเว้นที่พิมพ์เผยแพร่โดยเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
FACULTY OF AGRICULTURAL TECHNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	
นักศึกษา	นายอนุสรณ์ อินทร์โก	
รหัสประจำตัว	47062701	
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	
สาขาวิชา	พัฒนาการเกษตร	
พ.ศ.	2552	
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผศ.ดร. ปิยญา หมั่นเก็บ	
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รศ.ดร. ทิพวรรณ ลิ้มกุง	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม รวมทั้งปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 129 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ แบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 52.71 ปี จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุด ทำสวนทุเรียนมาแล้วเฉลี่ย 19.89 ปี มีแรงงานในการทำสวนเฉลี่ย 3.27 คน มีพื้นที่ปลูกทุเรียนเฉลี่ย 27.08 ไร่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนทำสวนทุเรียนเฉลี่ย 9,934.81 บาท/ไร่/ปี มีรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียนเฉลี่ย 22,627 บาท/ไร่/ปี ได้รับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมเฉลี่ย 1.68 ครั้ง/ปี มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร และเกษตรกรรายอื่นเฉลี่ย 0.02 และ 0.15 ครั้ง/ปี ตามลำดับ มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเฉลี่ย 0.31 ครั้ง/ปี ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร และไม่เป็นผู้นำทางสังคม ลักษณะพื้นที่ทำสวนทุเรียนเป็นพื้นที่ภูเขา กลุ่มชุดดิน 62 เกษตรกรมีความรู้และยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมในระดับปานกลาง มีทัศนคติเป็นกลางต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม และจากการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) ได้แก่ความรู้ตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน และประสบการณ์ในการฝึกอบรม

ปัญหา อุปสรรคของเกษตรกรทำสวนทุเรียนคือ ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง เกษตรกรยังขาดความเชื่อมั่นในการใช้สารทดแทนสารเคมี และเจ้าหน้าที่ของรัฐยังขาดความต่อเนื่อง จริงจังในการส่งเสริมสนับสนุนการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม โดยเกษตรกรได้ให้

ข้อเสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีการช่วยเหลือและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดกับเกษตรกรมากขึ้นในการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม รวมทั้งต้องเร่งขยายตลาดและยกระดับราคาของผลผลิตทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมให้สูงกว่าผลผลิตทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis	Factors Affecting Good Agricultural Practice (GAP) Adoption of Durian Farmers in Koh Samui District, Surat Thani Province
Student	Mr.Anusorn Ingo
Student ID	47062701
Degree	Master of Science
Programme	Agricultural Development
Year	2009
Thesis Advisor	Assist.Prof. Dr. Panya Mankeb
Thesis Co-Advisor	Assoc. Prof. Dr. Tippawan Limunggura

ABSTRACT

The purposes of this research were to study adoption of the good agricultural practice (GAP), factors affecting adoption on GAP and the problems and obstacles of durian farmers in Koh Samui District, Surat Thani Province. The interview schedule used for data collection from 129 farmers who have grown durian on GAP. The statistical method for data analysis were descriptive statistics i.e., percentage, mean, standard deviation while stepwise multiple regression analysis was used for hypothesis testing.

The results revealed that most farmers were male, the average age of 52.71 years old, graduated from elementary education level (Pratom 4) and the experience in durian farming were average 19.89 years. The average farm labors were 3.27 persons, the average durian farm areas covers 27.08 rais, the average cost of durian farming investment was 9,934.81 baht/rai/year and average income from durian productions were 22,627 baht/rai/year. The farmers had been trained on GAP 1.68 times/year, contacted with the agricultural officers and other farmers were average 0.02 and 0.15 times/year, respectively and received GAP information 0.31 times in average per year. Most of the farmers have been members of agricultural groups and most of them were not social leader. The topography was mountainous with soil group 62 (Slope > 35 %). Their knowledge and adoption on GAP were classified at the medium level with had a neutral attitude towards GAP. Hypothesis testing shown that factors significantly ($p < 0.01$) affecting adoption on GAP, were four variable factors, consisting of knowledge on GAP, contact with other farmers, cost of investment for durian farming and GAP training experience.

The problems and obstacles of farmers were found; including, high cost of production inputs and the farmers lack of confident to used substitute chemical substances. In addition,

the extension officers did not enough to support continuously for durian GAP farming. Farmers suggested that extension officers need to supervise closely on durian GAP. In addition, they also should accelerated market expansion with enhancing the price for durian GAP productions to higher than conventional products.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผศ.ดร.ปัญญา ห่มนึ่งเก็บ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.ทิพวรรณ ลิ้มงูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ ตลอดจนข้อชี้แนะต่าง ๆ อย่างดียิ่งแก่ข้าพเจ้า ตลอดช่วงเวลาในการศึกษา จนถึงการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบ โครงร่าง และสอบเล่มวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำ ในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ จนในที่สุดทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

ขอขอบพระคุณคณะอาจารย์ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตรที่ได้ให้ กำลังใจ แนะนำความรู้ใหม่ ๆ เพื่อเริ่มต้นเป็นแนวคิดในการจัดทำวิทยานิพนธ์แก่ข้าพเจ้า ตลอด ช่วงเวลาในการศึกษา

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรอำเภอ เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้ ให้คำแนะนำ และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล เพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณเกษตรกรชาวสวนทุเรียนอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่สละเวลา อันมีค่า และให้ความเป็นกันเองในการให้ข้อมูล เพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์

และสุดท้ายขอขอบคุณ พี่ เพื่อน น้อง นักศึกษาในภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะ เทคโนโลยีการเกษตร ทั้งหลักสูตรปริญญาโท และปริญญาตรี ที่เป็นเสมือนเพื่อนคู่คิด เป็นกำลังใจ ที่ดีตลอดมา

สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้แก่ครอบครัว ข้าพเจ้าอันได้แก่ บิดา มารดา ซึ่งเป็นที่เคารพและรักยิ่งของข้าพเจ้า ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุก ท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์อันมีค่าให้แก่ข้าพเจ้า และ สำหรับความผิดพลาดประการใดที่เกิดขึ้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

อนุสรณ์ อินทร์โก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	IX
สารบัญภาพ.....	XI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	6
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติตาม (Adoption).....	9
2.1.1 ความหมายของการยอมรับ.....	9
2.1.2 กระบวนการยอมรับ.....	10
2.1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ.....	10
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ (Knowledge) และทัศนคติ (Attitude).....	11
2.2.1 ความหมายของความรู้.....	11
2.2.2 ประเภทของความรู้.....	13
2.2.3 วิธีการวัดความรู้.....	14
2.2.4 ความหมายของทัศนคติ.....	15
2.2.5 องค์ประกอบของทัศนคติ.....	17
2.2.6 ประเภทของทัศนคติ.....	17
2.2.7 ลักษณะของทัศนคติ.....	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปทำประโยชน์อื่นใด การนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.3	แนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agricultural Practice : GAP).....	18
2.3.1	ความหมายของแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม.....	18
2.3.2	หลักการและเงื่อนไขในการรับรองฟาร์มตามแนวทางปฏิบัติ เกษตรที่ดีที่เหมาะสม.....	18
2.4	ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
2.4.1	งานวิจัยด้านพืชผัก.....	20
2.4.2	งานวิจัยด้านข้าว.....	21
2.4.3	งานวิจัยด้านไม้ผล.....	22
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	24
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
3.2	วิธีวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
3.3	การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
3.3.1	ทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา.....	32
3.3.2	ทดสอบความเชื่อมั่น.....	32
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
3.5.1	สถิติเชิงพรรณนา.....	33
3.5.2	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน.....	33
3.5.3	การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ แบบขั้นตอน.....	34
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม และปัจจัยด้านภูมิศาสตร์.....	36
4.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียน.....	46
4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมของเกษตรกร ทำสวนทุเรียน.....	57
4.4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมของ เกษตรกรทำสวนทุเรียน.....	60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	70
4.6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติ เกษตรดีที่เหมาะสมในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	73
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
สรุปผลการวิจัย.....	75
อภิปรายผลการวิจัย.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	83
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	83
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	85
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	91
ภาคผนวก ก คู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน.....	92
ภาคผนวก ข ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ศึกษา.....	102
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดสอบแบบสัมภาษณ์และหนังสือ ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล.....	105
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์งานวิจัย.....	108
ภาคผนวก จ ภาพสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	125
ประวัติผู้เขียน	130

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามเพศ.....	36
4.2 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามอายุ.....	37
4.3 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามระดับการศึกษา.....	37
4.4 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน.....	38
4.5 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามแรงงานที่ใช้ในการทำสวนทุเรียน.....	39
4.6 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามขนาดพื้นที่ปลูกทุเรียน.....	39
4.7 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามเงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน.....	40
4.8 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามแหล่งเงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน.....	40
4.9 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน.....	41
4.10 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามความถี่ในการเข้าฝึกอบรม.....	42
4.11 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร.....	43
4.12 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามความถี่ในการติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น....	43
4.13 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร.....	44
4.14 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร.....	44
4.15 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามการเป็นสมาชิกกลุ่ม.....	45
4.16 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนา การทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม.....	45
4.17 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามสถานภาพทางสังคม.....	45
4.18 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามแหล่งน้ำสำหรับการทำสวนทุเรียน.....	46
4.19 จำนวนและร้อยละของความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม สำหรับทุเรียน.....	47
4.20 ทักษะติดต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรทำสวนทุเรียน.....	57
4.21 จำนวนและร้อยละของการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียน.....	60
4.22 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดกับการยอมรับ แนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน.....	71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำ
ไปทำกำไรได้ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.23 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ แบบขั้นตอนเพื่อพยากรณ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม.....	72
4.24 จำนวนและร้อยละของปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1.1	กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	6
-----	----------------------------	---

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้นของโลก (Tropical Climate) มีภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืชพันธุ์ จึงทำให้สามารถผลิตพืชผลทางการเกษตรได้หลากหลายชนิด ไม้ผลเขตร้อนเป็นพืชกลุ่มหนึ่งที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตได้หลากหลายและมีผลผลิตได้ตลอดทั้งปี (ธนรรจิต สีหาบุตร. 2547) เช่น มะม่วง ลำไย มังคุด เงาะ และทุเรียน เป็นต้น ทำให้ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตไม้ผลเขตร้อนที่ขึ้นชื่อประเทศหนึ่ง

ทุเรียน (Durian) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Durio zibethinus* L. ได้ชื่อว่าเป็นราชาแห่งผลไม้เขตร้อน (King of the Fruits) เป็นไม้ผลเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทยที่มีการผลิตเพื่อการส่งออก ปัจจุบันมีพื้นที่เพาะปลูกทั้งยังไม่ให้ผลผลิตและให้ผลผลิตแล้วประมาณ 793,000 ไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2550ก) โดยมีแหล่งเพาะปลูกที่สำคัญทางภาคตะวันออก ได้แก่ ระยอง จันทบุรี ตราด และทางภาคใต้ ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช (กรมส่งเสริมการเกษตร. 2550) จากสถิติการส่งออก ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตและส่งออกทุเรียนเป็นปริมาณและมูลค่ามากที่สุดกว่าผลไม้อื่น ๆ โดยในปี พ.ศ. 2549 ประเทศไทยสามารถผลิตทุเรียนได้ 619,000 ตัน ซึ่งมีมูลค่าของผลผลิตตามราคาที่เกษตรกรขายได้ 9,359 ล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2550ก) และสามารถส่งออกเป็นทุเรียนสดและแช่แข็งได้มากถึง 153,932 ตัน คิดเป็นมูลค่า 3,191.09 ล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2550ข) โดยประเทศที่เป็นตลาดส่งออกทุเรียนสดที่สำคัญอยู่ในแถบเอเชีย ได้แก่ ฮองกง ใต้หวัน และสาธารณรัฐประชาชนจีน และตลาดส่งออกทุเรียนแช่แข็งที่สำคัญ ได้แก่ แคนาดา สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย (สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี. 2545)

ผลผลิตทุเรียนที่เป็นความต้องการของตลาดในปัจจุบันนั้นต้องเป็นทุเรียนที่มีคุณภาพปราศจากการปนเปื้อนสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช แมลงศัตรูพืช และจุลินทรีย์ก่อโรค รวมถึงในบางตลาดซึ่งผู้บริโภคมีความตระหนักในเรื่องของปัญหาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีความต้องการผลผลิตที่มีคุณภาพจากกระบวนการผลิตที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ไม่ทำลายระบบนิเวศ แต่ในปัจจุบันพบว่าเกษตรกรทั่วไปสามารถผลิตทุเรียนที่มีคุณภาพได้เพียง 25 เปอร์เซ็นต์ของผลผลิตรวม (สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร. 2550)

การผลิตตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agricultural Practice : GAP) เป็นแนวทางสำคัญที่กรมวิชาการเกษตรได้กำหนดไว้เป็นนโยบายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เพื่อควบคุมให้

เกษตรกรชาวสวนทุเรียนสามารถผลิตทุเรียนที่มีคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเร่งส่งเสริมให้เกษตรกรมีการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย ได้มาตรฐานในทุกขั้นตอนการผลิต ตั้งแต่ขั้นตอนในระดับฟาร์มของเกษตรกรจนถึงมือผู้บริโภค และสามารถตรวจสอบย้อนกลับแหล่งที่มาของสินค้าเกษตรได้ รวมทั้งมุ่งหวังให้สามารถพัฒนาระบบการผลิตไปสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ได้ในที่สุด ซึ่งในปัจจุบันเกษตรกรที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิต ตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมจากกรมวิชาการเกษตร มีจำนวนทั้งสิ้น 215,285 ราย (ศูนย์บริการทางวิชาการแบบเบ็ดเสร็จ. 2550ก) และเกษตรกรที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน มีจำนวน 10,753 ราย (ศูนย์บริการทางวิชาการแบบเบ็ดเสร็จ. 2550ข)

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีพื้นที่ปลูกทุเรียนมากเป็นลำดับต้น ๆ ของประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2550 จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งสิ้น 45,594 ไร่ เป็นพื้นที่ให้ผลผลิตแล้ว 34,516 ไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2550ค) และมีพื้นที่ทำสวนทุเรียนที่ผ่านการตรวจรับรองแปลงตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมจำนวนทั้งสิ้น 643 แปลง (สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7. 2550) ในจำนวนนี้ อำเภอที่มีพื้นที่ทำสวนทุเรียนมากที่สุด และมีเกษตรกรผ่านการตรวจรับรองแปลงตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมมากที่สุด คืออำเภอเกาะสมุย มีพื้นที่ทำสวนทุเรียนทั้งสิ้น 11,037 ไร่ (สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี. 2549) ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 7 ตำบลของอำเภอเกาะสมุย และมีเกษตรกรทำสวนทุเรียนที่ผ่านการตรวจรับรองแปลงตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม จำนวน 189 ราย 228 แปลง จากจำนวนทั้งสิ้น 254 แปลง (สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7. 2550) หรือคิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 90 ของจำนวนพื้นที่ทำสวนทุเรียนทั้งหมดในอำเภอเกาะสมุย (ไพชนย์ เข้มบาน. 2550) จากผลของการขยายการรับรองมาตรฐานตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมของหน่วยงานภาครัฐ ให้เป็นที่ยอมรับแก่เกษตรกรทำสวนทุเรียนในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการยอมรับการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมและปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับ รวมทั้งปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ผลการศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการทำสวนทุเรียนและผลไม้อื่น ๆ ของเกษตรกรในพื้นที่ต่าง ๆ ที่ยังมีการผลิตในรูปแบบเดิมให้เข้าสู่แนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรทำสวนทุเรียน ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึงการยอมรับการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผลการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรในอำเภอเกาะสมุยให้ดียิ่งขึ้นได้ และนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการทำสวนทุเรียนและผลไม้อื่น ๆ ของเกษตรกรในพื้นที่ต่าง ๆ ให้เข้าสู่แนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมต่อไป

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์และความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียน ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตพื้นที่และประชากรที่ใช้ในการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่ง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นเกษตรกรผู้ทำสวนทุเรียน ในพื้นที่ 7 ตำบล ไม่จำกัด ของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผ่านการตรวจรับรองแปลงตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน จำนวน 189 ราย

1.5.2 กลุ่มตัวอย่าง

คือเกษตรกรผู้ทำสวนทุเรียน ในพื้นที่ 7 ตำบล ของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผ่านการตรวจรับรองแปลงตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน จำนวน 129 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยคำนวณจากสูตรของ Yamane (1973)

1.5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา จำแนกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.5.3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) มี 5 ปัจจัย ประกอบด้วยปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ และความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน

1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- ประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน

2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่

- จำนวนแรงงาน
- ขนาดของพื้นที่ปลูกทุเรียน
- เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน
- รายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน

3) ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่

- ทักษะติดต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน
- การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร
- ประสบการณ์ในการฝึกอบรม
- การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น
- การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
- การเป็นสมาชิกกลุ่ม
- บทบาทการมีส่วนร่วม
- สถานภาพทางสังคม

4) ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ได้แก่

- ลักษณะพื้นที่สวนทุเรียน
- กลุ่มชุดดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในงานวิชาการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหานี้ไปเผยแพร่หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การเข้าถึงของยานพาหนะขนส่งทุเรียน
- แหล่งน้ำสำหรับการทำสวนทุเรียน

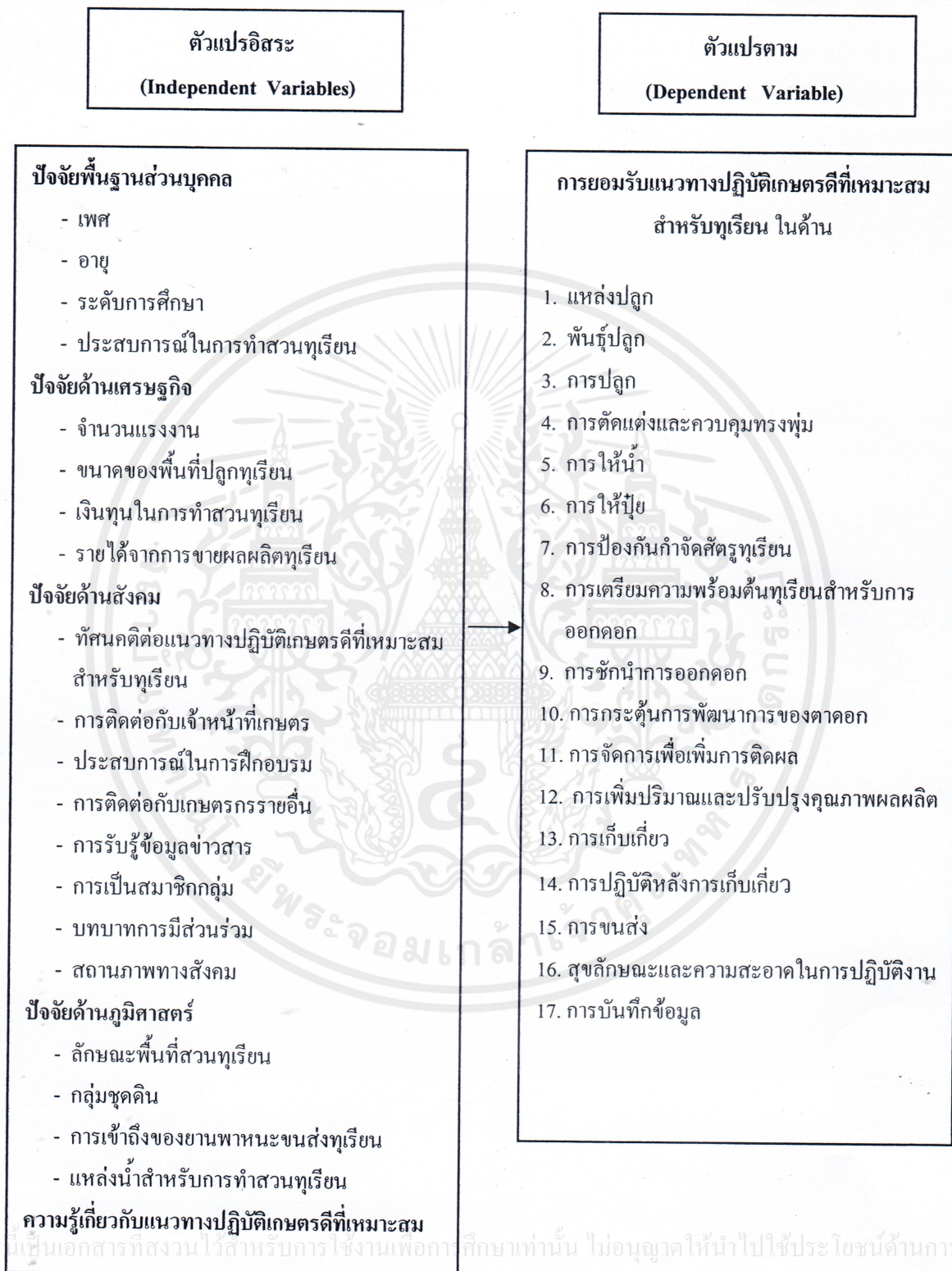
5) ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน

1.5.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน โดยพิจารณาจากระดับการปฏิบัติของเกษตรกรตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน ได้แก่ การปฏิบัติในด้าน

- 1) แหล่งปลูก
- 2) พันธุ์ปลูก
- 3) การปลูก
- 4) การตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม
- 5) การให้น้ำ
- 6) การให้ปุ๋ย
- 7) การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน
- 8) การเตรียมความพร้อมดินทุเรียนสำหรับการออกดอก
- 9) การชักนำการออกดอก
- 10) การกระตุ้นการพัฒนาการของตาดอก
- 11) การจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล
- 12) การเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต
- 13) การเก็บเกี่ยว
- 14) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว
- 15) การขนส่ง
- 16) สุขลักษณะและความสะอาดในการปฏิบัติงาน
- 17) การบันทึกข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย

แนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน หมายถึง วิธีการผลิตทุเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสม มีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค ได้รับการรับรองโดยกรมวิชาการเกษตร

การยอมรับ หมายถึง ระดับคะแนนการปฏิบัติของเกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

การปฏิบัติ หมายถึง การกระทำที่ถูกต้องของเกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม 17 ด้าน ได้แก่ 1) แหล่งปลูก 2) พันธุ์ปลูก 3) การปลูก 4) การตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม 5) การให้น้ำ 6) การให้ปุ๋ย 7) การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน 8) การเตรียมความพร้อมต้นทุเรียนสำหรับการออกดอก 9) การชักนำการออกดอก 10) การกระตุ้นการพัฒนาการของคาคอก 11) การจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล 12) การเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต 13) การเก็บเกี่ยว 14) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว 15) การขนส่ง 16) สุขลักษณะและความสะอาดในการปฏิบัติงาน และ 17) การบันทึกข้อมูล

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรทำสวนทุเรียน ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นเจ้าของ หรือผู้ถือสิทธิในการดำเนินการผลิต หรือเป็นผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าของ หรือผู้ถือครองสิทธิในการดำเนินการผลิต ให้ดำเนินการทำสวนทุเรียน ซึ่งระบุในแบบคำร้องขอใบรับรองฟาร์มตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

ผลผลิต หมายถึง ผลทุเรียน ที่ผลิตตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

อายุ หมายถึง อายุเต็มของเกษตรกรถึงวันตอบแบบสัมภาษณ์ นับจำนวนเป็นปี

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของเกษตรกร

ประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน หมายถึง ระยะเวลาที่เกษตรกรเริ่มทำสวนทุเรียนจนถึงวันตอบแบบสัมภาษณ์ นับจำนวนเป็นปี

จำนวนแรงงาน หมายถึง จำนวนแรงงานที่มีทั้งหมดที่ใช้ในการดำเนินการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

ขนาดของพื้นที่ปลูกทุเรียน หมายถึง จำนวนพื้นที่สวนของเกษตรกรที่ปลูกทุเรียนตามแนวทาง GAP โดยคิดจำนวนเป็นไร่

เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน หมายถึง จำนวนเงินในการลงทุนปีจ่ายการผลิต ได้แก่ ค่าปุ๋ย ค่าธาตุอาหารเสริม ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และค่าแรงงาน ในรอบปี พ.ศ. 2550

รายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน หมายถึง รายได้จากการขายผลผลิตทุเรียนที่ผลิตตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมที่เกษตรกรได้รับในรอบปี พ.ศ. 2550

ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ของเกษตรกรตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน

ทัศนคติต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม หมายถึง ความรู้สึกทางจิตใจของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม หมายถึง จำนวนครั้งที่เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน ในรอบปี พ.ศ. 2550

สถานภาพทางสังคม หมายถึง สถานภาพการเป็นผู้นำหรือไม่เป็นผู้นำของเกษตรกร การเป็นผู้นำ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน กรรมการหมู่บ้าน เป็นต้น

สมาชิกกลุ่ม หมายถึง สถานภาพการเป็นสมาชิกกลุ่มของเกษตรกรในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

บทบาทการมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม เช่น การเป็นผู้นำกลุ่มเกษตรกร หมอคนอาสา ผู้ช่วย ผู้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่เกษตร

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร หมายถึง เกษตรกรติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร นักวิชาการเกษตร เพื่อรับรู้ข้อมูลข่าวสารและขอรับคำปรึกษาเมื่อประสบกับปัญหา อุปสรรคในการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น หมายถึง การแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมระหว่างเกษตรกรด้วยกัน

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง ช่องทางและสื่อที่เกษตรกรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเรียบเรียงนำเสนอสาระสำคัญใช้ประกอบการวิจัย ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติตาม (Adoption)
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ (Knowledge) และทัศนคติ (Attitude)
- 2.3 แนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (Good Agricultural Practice : GAP)
- 2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับการปฏิบัติตาม (Adoption)

2.1.1 ความหมายของการยอมรับ

Rogers (1983) ได้กล่าวว่า กระบวนการยอมรับ (Adoption Process) เป็นกระบวนการทางจิตใจของบุคคลหนึ่งที่ได้รับทราบนวัตกรรม (Innovation) หรือเทคโนโลยีหนึ่ง ๆ ไปจนถึงขั้นสุดท้าย คือการยอมรับเทคโนโลยีนั้นไปปฏิบัติ

ไพบุลย์ สุทธสุภา (2525) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการตัดสินใจจะยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรมเป็นกระบวนการทางจิตใจที่เกิดขึ้น ตั้งแต่บุคคลได้รู้จักนวัตกรรมนั้นเป็นครั้งแรก

ศิริเรก ฤกษ์ห่วย (2527) ได้ให้ความหมายของกระบวนการยอมรับ ว่าเป็นกระบวนการทางจิตใจของบุคคลแต่ละคนที่เริ่มตั้งแต่การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับนวัตกรรม หรือเทคโนโลยีหนึ่ง ๆ ไปจนถึงการยอมรับเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมนั้นอย่างเปิดเผย

Mosher (1978) ได้ให้ความหมายของการยอมรับว่า เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้น โดยที่เกษตรกรได้รับรู้แล้วพิจารณาและในที่สุดจะปฏิบัติหรือยอมรับนวัตกรรมนั้น

บุญสม วราเอกศิริ (2529) ได้ให้คำนิยามของการยอมรับว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเกษตรกรหลังจากได้รับความรู้ แนวความคิด ความชำนาญ ประสบการณ์ใหม่ ๆ และได้ยึดถือปฏิบัติตาม

สรุปได้ว่า การยอมรับเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน ที่เกิดขึ้นภายในจิตใจในการนำเอาเทคโนโลยีหนึ่ง นวัตกรรมหนึ่ง มาปฏิบัติใช้อย่างเปิดเผย ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 กระบวนการยอมรับ

Mosher (1978) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการยอมรับนั้น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือ

2.1.2.1 **ขั้นรับรู้ (Awareness)** ขั้นนี้เป็นขั้นแรกที่บุคคลได้รับรู้เกี่ยวกับเรื่องใหม่ หรือแนวความคิดใหม่ แต่ยังไม่ทราบรายละเอียดในเรื่องเหล่านั้น การรับรู้อาจเกิดขึ้นได้โดยบังเอิญ คือ การพบเจอโดยตนเอง หรือเกิดขึ้นจากการเผยแพร่โดยหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ขั้นรับรู้ถือว่าเป็นขั้นสำคัญ หากเรื่องใหม่หรือแนวความคิดใหม่นั้นสามารถกระตุ้นหรือจี้จุดให้บุคคลเกิดการรับรู้และสนใจได้ ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนต่อไปของการยอมรับได้

2.1.2.2 **ขั้นสนใจ (Interest)** หากเรื่องใหม่หรือแนวความคิดใหม่ที่ได้รับการรับรู้ สามารถกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสนใจได้ ความสนใจนั้นจะนำบุคคลไปสู่การค้นคว้าหารายละเอียดเพิ่มเติมโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น สอบถามผู้รู้ อ่านจากเอกสาร ศึกษาจากผู้ที่น่าไปปฏิบัติแล้ว เป็นต้น เพื่อให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการ ปัญหา เพิ่มมากขึ้น หากได้รายละเอียดที่ชัดเจน ครบประเด็นก็จะนำไปสู่ขั้นตอนที่ 3

2.1.2.3 **ขั้นไตร่ตรองหรือขั้นประเมิน (Evaluation)** บุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องใหม่ หรือนวัตกรรมนั้นในระดับที่พอใจแล้ว ในขั้นตอนนี้บุคคลจะเริ่มคิดเปรียบเทียบในหลาย ๆ ด้าน กับสิ่งที่ทำอยู่แล้ว หรือกับนวัตกรรมอื่น ๆ ที่บุคคลสนใจ เช่น เปรียบเทียบด้านต้นทุน วิธีการ ผลตอบแทน ความยากง่าย เป็นต้น ว่าสิ่งไหนดีกว่า ซึ่งน้ำหนักผลดีผลเสีย ในขั้นตอนนี้บุคคลอาจต้องการคำปรึกษาจากผู้รู้ เพื่อนบ้าน ผู้มีประสบการณ์ เพื่อยืนยันการตัดสินใจ เมื่อตัดสินใจได้ว่าแนวความคิดใหม่นี้ดี บุคคลก็จะเริ่มเรียนรู้ในการปฏิบัติ หรือทดลองทำ

2.1.2.4 **ขั้นลองทำ (Trial)** เป็นขั้นที่บุคคลทดลองทำตามแนวความคิดใหม่ โดยการทดลองทำอย่างไม่เต็มรูปแบบ เพื่อดูว่าแนวความคิดใหม่นั้นสามารถให้ผลได้จริงตามที่ประเมินมาหรือไม่ บุคคลจะยอมรับ หรือไม่ยอมรับขึ้นอยู่กับขั้นตอนนี้เป็นสำคัญ หากทดลองทำแล้วได้ผลเป็นที่พอใจและพอใจ ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนการยอมรับไปปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ

2.1.2.5 **ขั้นยอมรับหรือนำไปใช้ (Adoption)** ในขั้นตอนนี้หมายถึงบุคคลยอมรับ หรือนำแนวความคิดใหม่ หรือนวัตกรรมนั้นไปปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ หลังจากได้ทดลองปฏิบัติแล้วเห็นผลว่าดี เป็นที่น่าพอใจ

2.1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ

กระบวนการยอมรับจะเกิดขึ้นได้นั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ซึ่ง คีเรก ฤกษ์ห่วย (2527) ได้กล่าวไว้ดังนี้

2.1.3.1 **ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขหรือสภาพการณ์โดยทั่วไป** ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ และสมรรถภาพการดำเนินงานของสถาบัน หรือองค์กร โดยส่วนรวมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร เช่น เกษตรกรที่ถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน

มากกว่า มีรายได้น้อยกว่า มีแนวโน้มในการยอมรับการเปลี่ยนแปลงมากกว่า ชุมชนหรือสังคมที่รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีเก่า ๆ อย่างเคร่งครัด มีแนวโน้มในการยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ช้ากว่า หรือน้อยกว่า ท้องที่ใดที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์ง่ายต่อการติดต่อ การคมนาคม หรือมีทรัพยากรที่สนับสนุนปัจจัยการผลิต พบว่ามีแนวโน้มในการยอมรับการเปลี่ยนแปลงเร็วกว่าและมากกว่า เป็นต้น และสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร หากมีประสิทธิภาพในการดำเนินการ ก็มีส่วนช่วยให้เกษตรกรยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้เร็วขึ้น

2.1.3.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่

1) บุคคลเป้าหมาย หรือผู้รับการเปลี่ยนแปลง พื้นฐานของผู้รับการเปลี่ยนแปลงมีส่วนสำคัญในการยอมรับ หรือไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง พื้นฐานในที่นี้ได้แก่ พื้นฐานทางสังคม พื้นฐานทางเศรษฐกิจ พื้นฐานในการติดต่อสื่อสารของเกษตรกรและพื้นฐานในเรื่องอื่น ๆ เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความพร้อมทางด้านจิตใจ ทักษะที่ติด ความสนใจในปัญหาและความต้องการของตนเอง

2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สิ่งสำคัญที่สุดที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสามารถทำให้เกษตรกรยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ คืออุดมการณ์อันแรงกล้าของเจ้าหน้าที่ที่จะพัฒนาให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้น รวมถึงการมีความรู้ที่แท้จริง ความเชื่อมั่นในเทคโนโลยีที่นำมาใช้ และการคัดเลือกวิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับกลุ่มของเกษตรกร เป็นต้น

3) นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตร ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการยอมรับ นวัตกรรมเกษตร หรือเทคโนโลยี คือ ต้นทุนและกำไร (Cost & Profit) ความสอดคล้องและเหมาะสมกับสิ่งที่มีอยู่แล้วในชุมชน (Similar & Fit) ความสามารถในการปฏิบัติและเข้าใจง่าย (Practical & Understood) การเห็นว่าปฏิบัติได้ผลมาแล้ว (Visibility) ความสามารถในการแบ่งแยกเป็นขั้นตอน หรือแยกเป็นเรื่อง ๆ ได้ (Divisibility) ใช้เวลาน้อยหรือประหยัดเวลา (Time-Saving) และเป็นการตัดสินใจของกลุ่ม (Group Decision)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ (Knowledge) และทัศนคติ (Attitude)

2.2.1 ความหมายของความรู้

ความรู้เป็นกระบวนการภายใน ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของคน ได้มีผู้ให้ความหมายของความรู้ไว้ดังนี้

Bloom *et.al.* (1971) ให้ความหมายว่า ความรู้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะเรื่องหรือเรื่องทั่ว ๆ ไป ระลึกได้ถึงวิธีการ กระบวนการ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเน้นความจำ

Good (1973) ให้ความหมายว่า ความรู้คือข้อเท็จจริง (Fact) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้จากการประมวลประสบการณ์ต่าง ๆ

Webster's Online Dictionary (2009) ให้ความหมายว่า ความรู้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และโครงสร้างที่เกิดขึ้นกับการศึกษา หรือการค้นคว้า หรือเป็นความรู้ที่ เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกตประสบการณ์ หรือจากการรายงาน

Bickhard (1980) ให้ความหมายว่า ความรู้หมายถึงความสามารถของผู้เรียนที่จะรู้ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ โดยแบ่งออกเป็นความรู้ต่อสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรือความรู้ต่อเรื่องใด เรื่องหนึ่งในระดับกว้าง

Wikstrom and Normann (1994) ได้กล่าวถึง The Modern American Dictionary ว่า ได้ให้คำจำกัดความของ ความรู้ ที่แตกต่างกัน 3 ลักษณะ คือ

1. ความรู้ คือ ความคุ้นเคยกับข้อเท็จจริง (Fact) ความจริง (Truth) หรือหลักการ โดยทั่วไป (Principle)
2. ความรู้ คือ รู้ (Known) หรือ อาจจะรู้ (May be known)
3. ความรู้ คือ จิตสำนึก ความสนใจ (Awareness)

อุทุมพร ทองอุไทย (2523) ให้ความหมายว่า ความรู้คือความสามารถในการใช้ ข้อเท็จจริง (Fact) หรือเนื้อหาความรู้ ความคิด การหยั่งรู้ (Insight) หรือความสามารถในการ เชื่อมโยงความคิดเข้ากับเหตุการณ์ ความรู้เป็นนามธรรม เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำ ในการจัดระบบ ระเบียบข้อมูลใหม่ และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ไพศาล หวังพานิช (2526) ให้ความหมายว่า ความรู้ หมายถึง บรรดาข้อเท็จจริง หรือรายละเอียดของเรื่องราว การกระทำอันเป็นประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งสะสมและถ่ายทอดสืบ ต่อกันไป

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2531) ให้ความหมายว่า ความรู้ หมายถึง การระลึกถึง เรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาแล้ว และรวมถึงการจำเนื้อเรื่องต่าง ๆ ทั้งที่ปรากฏอยู่ในแต่ ละเนื้อหาวิชาและที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชานั้นด้วย เช่น ระลึก หรือจำได้ถึงวัตถุประสงค์ วิธีการ แบบ แผนและเค้าโครงเรื่องนั้น ๆ

อรพรรณ ปิณฑน์โอวาท (2542) ให้ความหมายว่า ความรู้ หมายถึง การได้รับ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง รูปแบบ วิธีการ กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติ สิ่งของ เหตุการณ์ หรือบุคคล ซึ่ง ได้ จากการสังเกต ประสบการณ์ หรือจากสื่อต่าง ๆ ประกอบกัน

กล่าวโดยสรุป ความรู้ หมายถึง การระลึกถึงได้ หรือจำได้ถึงข้อเท็จจริง ความจริง ของ รูปแบบ วิธีการ กฎเกณฑ์ สิ่งของ บุคคล เหตุการณ์ ในระดับลึก หรือระดับกว้าง ความรู้เป็น นามธรรม เป็นกระบวนการภายในสมองในการจัดระบบ ระเบียบข้อมูลที่เชื่อมโยงกับเหตุการณ์

ความรู้เกิดขึ้นได้จากการสังเกต การค้นคว้า เรียนรู้ หรือการสังสมประสบการณ์ของสิ่งแวดล้อมในเรื่องนั้น ๆ

2.2.2 ประเภทของความรู้

Bloom *et.al.* (1971) ได้จำแนก ความรู้ ออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยเรียงลำดับจากขั้นที่ซับซ้อนน้อยที่สุดไปหาขั้นที่ซับซ้อนมากที่สุด ดังนี้

2.2.2.1 ความรู้เฉพาะสิ่ง (Knowledge of Specifics) คือการระลึกถึงสิ่งเฉพาะและชิ้นส่วนของสารที่อยู่โดดเดี่ยว การเน้นอยู่ที่สัญลักษณ์ที่มีความหมายเชิงรูปธรรม เรื่องนี้จัดอยู่ในระดับต่ำสุดของความเป็นนามธรรม เรื่องนี้อาจได้รับความคิดว่าเป็นหน่วยของสิ่งที่ซับซ้อน และเป็นนามธรรมของความรู้ที่สร้างขึ้น ได้แก่

1) ความรู้ศัพท์เฉพาะ (Knowledge of Terminology) เป็นความรู้ในเรื่องสัญลักษณ์จำเพาะบางอย่าง (ทั้งภาษาและไม่ใช้ภาษา) รวมทั้งความรู้ทางสัญลักษณ์ที่ยอมรับกันแล้ว ความรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งอาจเคยใช้เพียงครั้งเดียว หรือความรู้ในเรื่องที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ของสัญลักษณ์นั้น ๆ

2) ความรู้เท็จจริงเฉพาะสิ่ง (Knowledge of Specific Facts) เป็นความรู้ในเรื่องวันที่ เหตุการณ์ บุคคล สถานที่ ฯลฯ ซึ่งอาจรวมสาระที่ถูกต้อง และเฉพาะเจาะจง เป็นวันที่แน่นอน หรือปรากฏการณ์ที่มากหรือน้อยอย่างชัดเจน อาจรวมสาระเชิงปริมาณ เช่น ช่วงเวลา โดยประมาณ หรือลำดับความมากน้อยโดยทั่วไปของปรากฏการณ์

2.2.2.2 ความรู้เรื่องวิถีและวิธีการจัดการกระทำกับสิ่งเฉพาะ (Knowledge of Way and Means of Dealing with Specifics) คือ ความรู้ในเรื่องวิถีทางในการจัดระเบียบ ในการศึกษา ในการตัดสินใจ และในการวิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งวิธีการค้นคว้าลำดับผลที่ได้ตามเวลาในปฏิทิน และมาตรฐานของการตัดสินใจในแต่ละสาขา และรูปแบบของการจัดระเบียบตามที่สาขากำหนด และดำเนินการความรู้ที่จัดอยู่ในระดับกลางของความเป็นนามธรรม อยู่ระหว่าง ความรู้เฉพาะสิ่ง กับความรู้สิ่งทั่ว ๆ ไป ได้แก่

1) ความรู้แบบแผนนิยม (Knowledge of Conventions) เป็นความรู้ในเรื่องลักษณะของวิถีทางในการจัดการกระทำ และการนำเสนอความคิดและปรากฏการณ์ เพื่อการสื่อความหมาย และสอดคล้องกับปรากฏการณ์ เช่น ประเพณีต่าง ๆ ซึ่งแม้ว่า ประเพณีนิยมจะเป็นสิ่งที่สมมติขึ้น หรือเกิดขึ้นอย่างไม่ได้ตั้งใจ หรือมีฐานมาจากอำนาจทั้งหลายก็ตาม รูปแบบ และประเพณีนิยมก็ยังคงมีอยู่ เพราะเป็นผลงานของการตกลงของชนกลุ่มใหญ่ หรือเกิดจากการที่แต่ละคนเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องราว ปรากฏการณ์ หรือปัญหา

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ความรู้เรื่องแนวโน้ม และลำดับเหตุการณ์ (Knowledge of Trends and Sequence) เป็นความรู้เรื่องกระบวนการ ทิศทาง และการเคลื่อนที่ของปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเวลา

3) ความรู้เรื่องการจัดจำพวก และประเภท (Knowledge of Classification and Categories) เป็นความรู้เรื่องชั้น ชุด ส่วนและการจัดเรียงเรียง ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานของสาขาวิชาที่กำหนดจุดมุ่งหมายของการโต้แย้ง หรือของปัญหาที่นำมา

4) ความรู้เรื่องเกณฑ์ (Knowledge of Criteria) เป็นความรู้เรื่องเกณฑ์ตามข้อเท็จจริง หลักการ ความคิดเห็น และการปฏิบัติที่ได้รับการทดสอบ หรือได้รับการตัดสิน

5) ความรู้เรื่องระเบียบวิธี (Knowledge of Methodology) เป็นความรู้เรื่องเทคนิคในการสืบค้น กระบวนการที่ใช้ในบางสาขา ในการสืบค้นปัญหาและปรากฏการณ์เน้นความรู้ของแต่ละบุคคลมากกว่าความสามารถในการใช้วิธีการ

2.2.2.3 ความรู้เรื่องสากลและเรื่องนามธรรมในสาขาต่าง ๆ (Knowledge of Universals and Abstractions in Field) คือความรู้เรื่องแผน และรูปแบบที่สำคัญ ๆ ที่ปรากฏการณ์ และความคิดได้รับการจัดรวบรวมไว้ โครงสร้าง ทฤษฎี และข้อสรุปจำนวนมาก ซึ่งมีอิทธิพลต่อสาขาวิชา หรือนำมาซึ่งการใช้ศึกษาปรากฏการณ์ หรือแก้ปัญหา ระดับนี้จัดเป็นระดับที่สูงสุดของความเป็นนามธรรมและความซับซ้อน ได้แก่

1) ความรู้เรื่องหลักและข้อสรุปทั่วไป (Knowledge of Principle and Generalization) เป็นเรื่องความเป็นนามธรรมบางอย่าง ซึ่งสรุปข้อสังเกตปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม และมีคุณค่าในการอธิบาย บรรยาย ทำนาย หรือกำหนดการกระทำ หรือมีทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องที่สุดเท่าที่จะทำได้

2) ความรู้เรื่องทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge of Theories and Structures) เป็นความรู้เรื่องตัวหลักการ และข้อสรุปทั่วไป รวมทั้งความสัมพันธ์ของมัน ซึ่งแสดงให้เห็นภาพพจน์ของเหตุการณ์ ปัญหา หรือสาขาที่ซับซ้อนได้อย่างชัดเจนครอบคลุม และเป็นระบบที่เป็นเรื่องที่เป็นนามธรรมมากที่สุด และได้รับการนำมาใช้แสดงความสัมพันธ์ และการจัดระเบียบของสิ่งจำเพาะต่าง ๆ จำนวนมาก

2.2.3 วิธีการวัดความรู้

สุมาลี จันทร์ชลอ (2542) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างแบบทดสอบ เพื่อวัดความสามารถในแต่ละขั้นตามแนวความคิดโครงสร้างของความรู้ 6 ขั้น จากขั้นตอนที่ง่ายที่สุด ไปยังขั้นตอนที่ยาก และซับซ้อนมากขึ้น ของ อนันต์ ศรีโสภา (2525)

2.2.3.1 วิธีการวัดระดับของความรู้ความจำ เป็นการวัดความสามารถขั้นต่ำสุด การถาม เพื่อวัดสิ่งเกี่ยวข้องกับการให้ระลึกถึง (Recall) ทั้งในสิ่งที่เฉพาะเจาะจง และคำถามทั่วไป

คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ได้แก่ คำถามวัดความจำเนื้อเรื่อง วัดความจำวิธีดำเนินการ และคำถามวัดความจำความรู้รวบยอด

2.2.3.2 วิธีการวัดระดับความเข้าใจ หรือระดับที่รวบรวมสาระสำคัญไว้ (Comprehension) เป็นการวัดความสามารถที่สูงกว่าความรู้ความจำ แต่ผู้ตอบต้องมีความรู้ความจำเป็นพื้นฐานมาก่อนจึงจะมีความเข้าใจ คำถามจะไม่ถามตรงจากตำราหรือสิ่งที่สอนไว้ แต่โยงความรู้ที่เรียนมาสัมพันธ์กับคำถามแล้วเปลี่ยนเป็นคำตอบใหม่ ภาษาหรือสำนวนใหม่ รูปแบบใหม่ คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ได้แก่ คำถามวัดความสามารถในการแปลความ ตีความ และวัดความสามารถในการขยายความ

2.2.3.3 วิธีการวัดระดับ การนำไปใช้ (Application) เป็นการวัดความสามารถในการนำเอาความรู้ ความเข้าใจมาประยุกต์ใช้ หรือแก้ปัญหาในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ใหม่ได้อย่างเหมาะสม คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ได้แก่ ข้อคำถามวัดการนำไปใช้

2.2.3.4 วิธีการวัดระดับวิเคราะห์ (Analysis) การวัดความสามารถในการแยกแยะหรือแจกแจงรายละเอียดของเรื่องราว ความคิด การปฏิบัติออกเป็นระดับย่อย ๆ โดยอาศัยหลักการหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อค้นพบข้อเท็จจริง และคุณสมบัติบางประการ คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ได้แก่ คำถามวัดการวิเคราะห์ความสำคัญ คำถามวัดการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และคำถามการวิเคราะห์หลักการ

2.2.3.5 วิธีการวัดระดับสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง เป็นการวัดความสามารถในการรวบรวม และผสมผสานรายละเอียดปลีกย่อยของข้อมูล สร้างเป็นสิ่งที่แตกต่างไปจากเดิม ความสามารถดังกล่าวเป็นพื้นฐานของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ได้แก่ คำถามวัดการสังเคราะห์ข้อความ วัดการสังเคราะห์แผนงาน วัดการสังเคราะห์ความสัมพันธ์วิธีการ

2.2.3.6 วิธีการวัดระดับประเมินค่า (Evaluation) เป็นการวัดความสามารถในการสรุปคุณค่าหรือตีราคาเกี่ยวกับเรื่องราว ความคิด พฤติกรรม ว่า ดี เลว เหมาะ ไม่เหมาะ เพื่อจุดประสงค์บางประการ คำถามที่ใช้วัดในระดับนี้ได้แก่ คำถามวัดการประเมิน โดยเกณฑ์ภายใน และคำถามวัดการประเมิน โดยเกณฑ์ภายนอก

2.2.4 ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) เป็นคำสมาสระหว่างคำว่า “ทัศน” กับ “คติ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ทัศนะ แปลว่า ความเห็น คติ แปลว่า แบบอย่างหรือแนวทาง เมื่อรวมกันเข้าจึงแปลว่า แนวความคิดเห็น

ทัศนคติ (Attitude) มาจากภาษาละตินว่า “Aptus” แปลว่า โน้มเอียง และเหมาะสม นำมาใช้ในความหมายของคำว่า “Attitude” ว่าท่าทีแสดงออกของคนเราซึ่งบ่งบอกถึงสภาพจิตใจ

ทัศนคติ เป็นแนวคิดที่มีความสำคัญมากแนวหนึ่งทางจิตวิทยาสังคมและการสื่อสาร และมีการใช้คำนี้กันอย่างแพร่หลาย ความหมายของคำว่าทัศนคตินั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายไว้ดังนี้

English and English (1958) ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนคติ เป็นความคงที่ของการตอบสนอง หรือความพร้อมที่จะตอบสนองอย่างหนึ่งอย่างใด ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

Zimbardo and Ebbesen (1969) ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนคติเป็นแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกในวิธีที่สอดคล้องกับความคิดและความรู้สึก

เจลิยว นูริภักดี (2517) ให้ความหมายว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ ที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งต่าง ๆ เกิดจากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ทั้งสิ้น ดังนั้น จึงอาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามประสบการณ์ที่ได้รับเพิ่มขึ้น แต่กระบวนการเปลี่ยนแปลงอาจเร็วหรือช้าสุดแล้วแต่ชนิดของทัศนคติและประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ และการที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดย่อมได้รับอิทธิพลจากทัศนคติของบุคคลอื่นที่มีต่อสิ่งนั้นอยู่ด้วย

โสภา ชูพิกุลชัย (2521) ให้ความหมายว่า ทัศนคติ คือการรวมความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความเห็นและความจริง ซึ่งได้แก่ ความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งความรู้สึกซึ่งเป็นการประเมินค่าทั้งทางบวกและทางลบ โดยทั้งหมดจะเกี่ยวพันกัน ทัศนคติเมื่อได้ก่อรูปขึ้นมาแล้ว ยากที่จะเปลี่ยนแปลงได้ เพราะมีแนวโน้มที่จะคงอยู่ตลอดไป คือมนุษย์ย่อมมีความรู้สึกนึกคิดเป็นของตนเอง โดยปราศจากการบังคับหรือต่อสู้อ เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้ยาก

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526) ให้ความหมายว่า ทัศนคติหมายถึงความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานภาพภายนอก

อุทุมพร จามรมาน (2537) ให้ความหมายว่า ทัศนคติ เป็นสภาวะทางจิตที่กำหนดการคิดที่มีพื้นฐานมาแล้ว โดยมีองค์ประกอบคือ

1. ความรู้สึก เช่น การชอบหรือไม่ชอบต่อคน หรือสิ่งนั้น ๆ
2. ความรู้สึกหรือความคิด เช่น ความรู้เกี่ยวกับคน สิ่งนั้นหรือเรื่องนั้น ๆ
3. การกระทำหรือพฤติกรรม เช่น ความตั้งใจจะแสดงกิริยาที่เกี่ยวกับคนหรือสิ่งนั้น

ออกมา

ดังนั้น จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง แนวโน้ม หรือท่าทีที่สอดคล้องกับความคิด ความรู้สึกภายในจิตใจ ที่จะแสดงออกต่อสิ่งแวดล้อม มีทิศทางทั้งในทางบวก ทางลบ และเรียบเฉย ทิศทางของทัศนคติขึ้นอยู่กับ การสั่งสมประสบการณ์ การเรียนรู้ ความเชื่อ ซึ่งทัศนคติมีการเปลี่ยนแปลงได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.5 องค์ประกอบของทัศนคติ

Zimbardo *et. al.* (1977) กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติที่สำคัญมีดังนี้

2.2.5.1 องค์ประกอบทางด้านความเชื่อ (Cognitive Component) เป็นส่วนที่เป็นความเชื่อของบุคคล เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ทัวไป ทั้งสิ่งที่ชอบและสิ่งที่ไม่ชอบ หากบุคคลมีความรู้ หรือความคิดว่าสิ่งใดดีก็มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดี ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2.2.5.2 องค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Affective Component) คือ ลักษณะของการแสดงออกทางด้านอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของคน ๆ นั้น แล้วแต่ค่านิยมของคน

2.2.5.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) คือ การแสดงออกความคิด และความรูสึก

2.2.6 ประเภทของทัศนคติ

บุคคลสามารถแสดงออกทางด้านทัศนคติได้ 3 ประเภทด้วยกัน คือ

2.2.6.1 ทัศนคติเชิงบวก เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออก มีความรูสึก หรืออารมณ์จากสภาพจิตใจ ได้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจกรรมขององค์กรและอื่น ๆ

2.2.6.2 ทัศนคติเชิงลบ คือทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้รับความเชื่อถือไว้วางใจ อาจมีการเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจกรรมขององค์กร และอื่น ๆ

2.2.6.3 ทัศนคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กร และอื่น ๆ โดยสิ้นเชิง

ทัศนคติทั้ง 3 ประเภทนี้ บุคคลอาจจะมีเพียงประเภทเดียวหรือหลายประเภทรวมกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในเรื่องความเชื่อ ความรูสึกนึกคิด หรือค่านิยมอื่น ๆ ที่มีต่อบุคคล สิ่งของ การกระทำ หรือสถานการณ์ เป็นต้น ยิ่งถ้าทัศนคติของบุคคลแต่ละคนถูกกระตุ้นให้แสดงออกมาในรูปของความเห็นร่วมกันก็จะเปลี่ยนเป็น “สาธารณมติ” ไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.7 ลักษณะของทัศนคติ

2.2.7.1 ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละคน มิใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

2.2.7.2 ทัศนคติเป็นสภาพทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการกระทำของบุคคลเป็นอันมาก

2.2.7.3 ทัศนคติเป็นสภาพทางจิตใจที่มีความถาวรพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละบุคคลต่างก็ได้รับประสบการณ์และผ่านการเรียนรู้มามาก อย่างไรก็ตาม ทัศนคติก็น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงได้อันเนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

2.3 แนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม (Good Agricultural Practice : GAP)

2.3.1 ความหมายของแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

แนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม คือแนวทางในการทำเกษตรกรรมเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ตรงตามมาตรฐานที่กำหนด ผลผลิตสูงคุ้มค่าต่อการลงทุน และขบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกร และผู้บริโภค มีการใช้ทรัพยากรที่เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดความยั่งยืนทางการเกษตรและไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม การผลิตดังกล่าวจะมีคำแนะนำของทางราชการ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อให้เกษตรกรนำไปปฏิบัติได้ ภายใต้สถานะที่เป็นจริง เหมาะสมแก่สภาพท้องถิ่น และภูมิประเทศ

ขั้นตอนการผลิตทางการเกษตรบางขั้นตอนอาจก่อให้เกิดปัญหา ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เช่น การป้องกันกำจัดศัตรูพืช อาจมีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีอันตรายและมีพิษตกค้างสูง เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค หรือการให้น้ำให้น้ำแก่ผักหรือผลไม้ที่ใช้บริโภคสดอาจมีเชื้อโรคติดมาเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการแนะนำแนวทางการผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าว (กรมวิชาการเกษตร. 2551ก)

2.3.2 หลักการและเงื่อนไขในการขอรับรองฟาร์มตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

2.3.2.1 คุณสมบัติของเกษตรกร

1) ต้องเป็นเจ้าของ หรือผู้ถือสิทธิในการดำเนินการผลิต หรือเป็นผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าของ หรือผู้ถือครองสิทธิในการดำเนินการผลิต ให้ดำเนินการผลิตพืชที่ระบุในแบบคำร้องขอใบรับรองฟาร์มตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

2) เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

- 3) เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเข้าใจกระบวนการผลิตพืชที่ระบุในแบบคำร้องขอใบรับรองฟาร์มตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
- 4) เห็นด้วยโดยไม่มีข้อขัดแย้งกับนโยบายคุณภาพ และวัตถุประสงค์คุณภาพที่ระบุในเอกสารตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
- 5) ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

2.3.2.2 หน้าที่ความรับผิดชอบ

- 1) เกษตรกรต้องปฏิบัติตามและหมั่นปรับปรุงฟาร์มและกระบวนการผลิตให้ครบถ้วนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
- 2) เกษตรกรต้องควบคุม ดูแล และเอาใจใส่ตรวจสอบฟาร์มและกระบวนการผลิตของตนเองให้อยู่ในแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
- 3) กรณีมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นภายในฟาร์ม เช่น การเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น เกษตรกรต้องให้ความสนใจงานในจุดนั้นเป็นพิเศษ หากไม่แน่ใจว่าจะเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ให้นำหมายที่ปรึกษา หรือคณะผู้ตรวจรับรอง ไปให้คำปรึกษา หรือตรวจประเมินต่อไป

2.3.2.3 ขั้นตอนการขอรับรองฟาร์มตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

- 1) สถานที่ยื่นแบบคำร้องขอรับรองฟาร์ม เกษตรกรสามารถยื่นแบบคำร้องขอรับรองฟาร์มได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ ศูนย์วิจัยเกษตร ศูนย์บริการเกษตร ใกล้เคียง
- 2) หลักฐานในการยื่นแบบคำร้องขอรับรองฟาร์ม
 - สำเนาบัตรประชาชนของผู้ร้องขอ หรือผู้แทน 1 ฉบับ
 - สำเนาทะเบียนบ้าน 1 ฉบับ
- 3) เกษตรกรกรอกแบบคำร้องให้ครบถ้วน และยื่นแบบคำร้องต่อเจ้าหน้าที่พร้อมหลักฐาน
- 4) เจ้าหน้าที่จะรับแบบคำร้องพร้อมหลักฐาน รวบรวม และส่งบัญชีรายชื่อเกษตรกรที่มีคุณสมบัติครบให้

4.1) หน่วยตรวจรับรองแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม และ

4.2) คณะที่ปรึกษา และคณะผู้ตรวจรับรองในพื้นที่ทราบ เพื่อวางแผนและกำหนดนัดหมายการให้คำปรึกษาและตรวจประเมินต่อไป

5) เกษตรกรรับทราบกำหนดการให้คำปรึกษา (ถ้ามี) และกำหนดการตรวจรับรอง และรอรับการให้คำปรึกษา และการตรวจรับรอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2.4 คุณสมบัติของฟาร์มที่ขอการรับรอง ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) ต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่มีวัตถุอันตรายที่จะทำให้เกิดการตกค้าง หรือปนเปื้อนในผลิตผล และนำใช้ภายในฟาร์มต้องได้จากแหล่งที่ไม่มีสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อน
- 2) เป็นสวนเคียว หรือฟาร์มเคียว หมายถึง สวนหรือฟาร์มที่มีการปลูกพืชชนิดเคียว
- 3) เป็นสวนแซม หรือฟาร์มแซม หมายถึง สวนหรือฟาร์มที่มีการปลูกพืชตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป โดยมีจำนวนต้นชนิดใดชนิดหนึ่งมากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนต้นทั้งหมด และหากต้องการรับรอง เกษตรกรต้องมีมาตรการ หรือข้อปฏิบัติที่ยืนยันได้ว่า การจัดการใด ๆ กับพืชอีกชนิดหนึ่งจะไม่มีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อวิธีปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม
- 4) เป็นสวนผสม หรือฟาร์มผสม หมายถึง สวนหรือฟาร์มที่มีการปลูกพืชหลายชนิดบนที่ดินแปลงใดแปลงหนึ่งรวมกัน โดยมีจำนวนต้นของพืชแต่ละชนิดต่ำกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนต้นทั้งหมดที่ปลูกในแปลง และหากต้องการรับรอง เกษตรกรต้องมีมาตรการ หรือข้อปฏิบัติที่ยืนยันได้ว่า การจัดการใด ๆ กับพืชชนิดใดชนิดหนึ่งในแปลงจะไม่มีผลกระทบ หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อวิธีปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม
- 5) ต้องมีพื้นที่ปลูกไม่น้อยกว่า 3 ไร่ กรณีเป็นไม้ผล หรือไม้ยืนต้น และไม่น้อยกว่า 1 ไร่ กรณีเป็นพืชฤดูเดียว หรือหลายฤดู (กรมวิชาการ, 2550)

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยด้านพืชผัก

รัช ทองมณี (2539) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมเกษตรยั่งยืน กรณีศึกษาเทคนิคการปลูกผักปลอดสารพิษ ตำบลบางเหริ่ง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยความเชื่อมั่นในประสิทธิผลของนวัตกรรม เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงสุดกับการตัดสินใจยอมรับเทคนิคการปลูกผักปลอดสารพิษ ปัจจัยด้านการศึกษา ขนาดการถือครองที่ดิน จำนวนแรงงานที่ปลูกผักในครอบครัวและช่องทางการสื่อสาร (โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือ และเพื่อนบ้าน) ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจยอมรับเทคนิคการปลูกผักปลอดสารพิษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และเอกรัตน์ ศรีวิวัฒน์ (2545) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษของเกษตรกรในจังหวัดสงขลา พบว่า เกษตรกรมีการยอมรับปฏิบัติเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษในระดับปานกลาง และจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ คือ

ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ แหล่งเงินเชื่อทางการเกษตร และการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ทางการเกษตร นอกจากนี้ นันทวัน ทองเบ็ญญ์ (2546) ได้ศึกษาการยอมรับของเกษตรกรที่มีต่อการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม พบว่า เกษตรกรยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษอยู่ในระดับมาก และผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรที่มีหนี้สินและประสบการณ์ความรู้ในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษต่างกัน จะมีการยอมรับในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) นอกจากนี้ ศราวุธ เหล่าอนุสรณ์ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตผักตามระบบการจัดการคุณภาพเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า แหล่งรับซื้อผลผลิตและการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์กับวิธีการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพเกษตรดีที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) นอกจากนี้ สุวนิตย์ ชีระพันธ์ (2548) ได้ศึกษาการยอมรับการใช้เกษตรธรรมชาติของเกษตรกร อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า การยอมรับเกษตรธรรมชาติของเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง คือ ร้อยละ 55.50 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ระดับการศึกษา ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร ประเภทเกษตรกรรม และความรู้เกี่ยวกับเกษตรธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้เกษตรธรรมชาติ โดยระดับการศึกษา ประเภทเกษตรกรรม และความรู้เกี่ยวกับเกษตรธรรมชาติมีความสัมพันธ์ทางลบกับการยอมรับการใช้เกษตรธรรมชาติของเกษตรกร และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า เกษตรกรส่วนหนึ่งยอมรับและทำเกษตรธรรมชาติมาเป็นเวลานาน เพราะทำตามปู่ ย่า ตา ยาย และพ่อ แม่ ส่วนกลุ่มที่ยังไม่ปฏิบัติ พบว่า ปัญหา คือ เกษตรกรมีความเห็นว่าการใช้เกษตรธรรมชาติจะทำให้หญ้ารก พืชผักไม่งาม ราคาไม่ดี และเกษตรกรยังขาดความรู้ที่ถูกต้องในการปฏิบัติ นอกจากนี้ คมสินธุ์ เกษมสินธุ์ (2550) ได้ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตถั่วเหลืองระบบเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรในพื้นที่ อำเภอแม่ริม และอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วเหลืองอินทรีย์มาก และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วเหลืองอินทรีย์ของเกษตรกร คือประสบการณ์ในการปลูกถั่วเหลืองอินทรีย์

2.4.2 งานวิจัยด้านข้าว

ทรงวุฒิ พรหมชาติแก้ว (2542) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการทำไร่นาสวนผสมของเกษตรกรในอำเภอ คอยสะแกเค็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลในทางบวกต่อการยอมรับได้แก่ รายได้รวมของเกษตรกร จำนวนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการได้รับผลประโยชน์จากเกษตรอำเภอ ส่วนปัจจัยที่มีผลในทางลบได้แก่ ประสบการณ์คู่งานไร่นาสวนผสม และ นันทกา แสงจันทร์ (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุในการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ของหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ผู้นำเกษตรกร และเกษตรกร ตำบลทุ่งกุลา อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการปรับปรุงดินด้วย

อินทรียวัตถุของหมอดินอาสาฯ ได้แก่ แรงจูงใจในการสมัครเป็นหมอดินอาสาฯ และสื่อที่ได้รับด้านการพัฒนาที่ดิน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการปรับปรุงดินด้วยอินทรียวัตถุของผู้นำเกษตรกร ได้แก่ การติดต่อกับผู้นำเกษตรกร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการปรับปรุงดินด้วยอินทรียวัตถุของเกษตรกร ได้แก่ ปริมาณผลผลิตต่อปี ทักษะคิดและการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ ณรงค์ พลบูรณ์ศรี (2547) ได้ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์เพื่อการผลิตข้าวของเกษตรกรในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า เกษตรกรที่มีสภาพพื้นฐานทางด้านสังคมและเศรษฐกิจบางประการที่แตกต่างกัน มีการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์เพื่อการผลิตข้าวแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านเพศ เกษตรกรชายจะมีการยอมรับมากกว่าเกษตรกรหญิงในเรื่อง การเลือกพื้นที่ห่างไกลจากการใช้สารเคมี ด้านอายุ เกษตรกรที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี และเกษตรกรที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีการยอมรับในเรื่องการเลือกพื้นที่ห่างไกลจากการใช้สารเคมีและการใช้ปุ๋ยหมัก มากกว่าเกษตรกรที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี ขณะที่เกษตรกรที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี และเกษตรกรที่มีอายุระหว่าง 40-50 ปี มีการยอมรับในเรื่อง การเก็บกักน้ำไว้ใช้เฉพาะแปลงข้าวอินทรีย์ มากกว่าเกษตรกรที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป

2.4.3 งานวิจัยด้านไม้ผล

อัญชลี กุณพงษ์ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยตามระบบการจัดการคุณภาพ เกษตรกรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไยในจังหวัดลำพูน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพ เกษตรกรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไยเหมาะสมดีมาก และจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การเข้ารับการฝึกอบรม และการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไย ปัญหา และข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพ เกษตรกรดีที่เหมาะสมสำหรับลำไย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องความมั่นใจในคำแนะนำการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรดีที่เหมาะสม เมื่อทำตามแล้วจะทำให้ไม่ได้ผลผลิตลำไยที่มีคุณภาพ และเกษตรกรมองว่าเอกสารเผยแพร่ระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรดีที่เหมาะสมมีความบกพร่อง คือ เข้าใจได้ยากและมีความสับสน อีกทั้งยังมีข้อมูลไม่ครบถ้วน ข้อเสนอแนะของเกษตรกรคือ ควรมีการติดตามผลการฝึกอบรม ควรจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้เข้าใจง่าย รวมทั้งสถานที่ขายสารเคมีทางการเกษตรต่าง ๆ ควรมีบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในการใช้สารเคมีทางการเกษตร และมีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ กรรณิกา ศรีลัย (2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับระบบการจัดการคุณภาพเกษตรกรดีที่เหมาะสมของผู้ปลูกส้มเขียวหวานในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพ เกษตรกรดีที่เหมาะสมอยู่ในระดับสูง และพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อระบบการจัดการคุณภาพเกษตรกรดีที่เหมาะสมสำหรับส้มเขียวหวาน ได้แก่ ความรู้ อายุ และทัศนคติ ของเกษตรกรผู้

ปลูกส้มเขียวหวาน ปัญหา และข้อเสนอแนะ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มั่นใจในการปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือระบบการจัดการคุณภาพ เกษตรดีที่เหมาะสม โดยเฉพาะคำแนะนำเกี่ยวกับโรคและแมลง ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการปรับปรุงเอกสารเผยแพร่ระบบการจัดการคุณภาพ เกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับส้มเขียวหวานให้อ่านและเข้าใจง่าย และเกษตรกรต้องการให้เจ้าหน้าที่มาช่วยดูแล และให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพ เกษตรดีที่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 วิธีวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเกษตรกรผู้ทำสวนทุเรียนในพื้นที่ 7 ตำบล ของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผ่านการตรวจรับรองแปลงตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน จำนวน 189 ราย

กลุ่มตัวอย่าง คือเกษตรกรผู้ทำสวนทุเรียน ในพื้นที่ 7 ตำบล ของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผ่านการตรวจรับรองแปลงตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน จำนวน 129 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยจำนวนตัวอย่างที่เหมาะสมคำนวณจากสูตรของ Yamane (1973) ซึ่งให้โอกาสหน่วยตัวอย่างได้ถูกเลือกเท่า ๆ กัน คือ

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

(3.1)

เมื่อ N แทน จำนวนเกษตรกรทำสวนทุเรียนทั้งหมดในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม โยชน์ด้านการค้า

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

n แทน จำนวนตัวอย่างเกษตรกรทำสวนทุเรียนที่ต้องการศึกษา

3.2 วิธีวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นไปตามแนวทางของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ทั้งคำถามปลายปิด (Close-ended Questionnaire) และคำถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด เป็นคำถามข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน จำนวนแรงงาน ขนาดของพื้นที่ปลูกทุเรียน เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน รายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร ประสบการณ์ในการฝึกอบรม การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเป็นสมาชิกกลุ่ม บทบาทการมีส่วนร่วม สถานภาพทางสังคม สภาพพื้นที่สวนทุเรียน ชุดดิน การเข้าถึงของยานพาหนะขนส่งทุเรียน และแหล่งน้ำสำหรับการทำสวนทุเรียน

ตอนที่ 2 ความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีเหมาะสมของเกษตรกรทำสวนทุเรียน เป็นคำถามให้เลือกตอบ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด แบ่งเป็น 17 ด้าน ตามคู่มือแนวทางการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีเหมาะสม ใน 17 ด้านมีคำถามทั้งหมด 54 ข้อ ดังนี้ 1) ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับรองสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีเหมาะสม เป็นคำถามข้อที่ 1-6 2) ความรู้เกี่ยวกับแหล่งปลูก เป็นคำถามข้อที่ 7-10 3) ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ปลูก เป็นคำถามข้อที่ 11-12 4) ความรู้เกี่ยวกับการปลูก เป็นคำถามข้อที่ 13-15 5) ความรู้เกี่ยวกับการตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม เป็นคำถามข้อที่ 16 6) ความรู้เกี่ยวกับการให้น้ำ เป็นคำถามข้อที่ 17-18 7) ความรู้เกี่ยวกับการให้ปุ๋ย เป็นคำถามข้อที่ 19-21 8) ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน เป็นคำถามข้อที่ 22-26 9) ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมดินทุเรียนสำหรับการออกดอก เป็นคำถามข้อที่ 27-28 10) ความรู้เกี่ยวกับการชักนำการออกดอก เป็นคำถามข้อที่ 29-31 11) ความรู้เกี่ยวกับการกระตุ้นการพัฒนาการของตาดอก เป็นคำถามข้อที่ 32-33 12) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล เป็นคำถามข้อที่ 34-37 13) ความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต เป็นคำถามข้อที่ 38-42 14) ความรู้เกี่ยวกับการเก็บเกี่ยว เป็นคำถามข้อที่ 43 15) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เป็นคำถามข้อที่ 44-47 16) ความรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์และความสะอาดในการปฏิบัติงาน เป็นคำถามข้อที่ 48-52 และ 17) ความรู้เกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล เป็นคำถามข้อที่ 53-54

การให้คะแนนความรู้ เกษตรกรตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 54 คะแนน โดยเกณฑ์การแบ่งระดับความรู้ แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับความรู้น้อย ระดับความรู้ปานกลาง และระดับความรู้มาก ซึ่งใช้เกณฑ์การคำนวณจาก

$$\text{ความกว้างของข้อมูล} = (\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น ดังนี้}$$

1) ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับรองสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติ เกษตรกรที่เหมาะสม จำนวน 6 คะแนน

0.00-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้น้อย
2.01-4.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
4.01-6.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

2) ความรู้เกี่ยวกับแหล่งปลูก จำนวน 4 คะแนน

0.00-1.33	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้น้อย
1.34-2.66	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
2.67-4.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

3) ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ปลูก จำนวน 2 คะแนน

0.00-0.66	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้น้อย
0.67-1.33	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
1.34-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

4) ความรู้เกี่ยวกับการปลูก จำนวน 3 คะแนน

0.00-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้น้อย
1.01-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
2.01-3.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

5) ความรู้เกี่ยวกับการตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม จำนวน 1 คะแนน

0.00-0.33	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้น้อย
0.34-0.67	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
0.68-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

6) ความรู้เกี่ยวกับการให้น้ำ จำนวน 2 คะแนน

0.00-0.66	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้น้อย
0.67-1.33	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
1.34-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7) ความรู้เกี่ยวกับการให้ปุ๋ย จำนวน 3 คะแนน

0.00-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้่น้อย
1.01-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
2.01-3.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

8) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน จำนวน 5 คะแนน

0.00-1.66	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้่น้อย
1.67-3.33	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
3.34-5.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

9) ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมดินทุเรียนสำหรับการออกดอก จำนวน 2 คะแนน

0.00-0.66	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้่น้อย
0.67-1.33	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
1.34-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

10) ความรู้เกี่ยวกับการชักนำการออกดอก จำนวน 3 คะแนน

0.00-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้่น้อย
1.01-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
2.01-3.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

11) ความรู้เกี่ยวกับการกระตุ้นการพัฒนาการของตาออก จำนวน 2 คะแนน

0.00-0.66	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้่น้อย
0.67-1.33	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
1.34-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

12) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล จำนวน 4 คะแนน

0.00-1.33	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้่น้อย
1.34-2.66	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
2.67-4.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

13) ความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต จำนวน 5 คะแนน

0.00-1.66	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้่น้อย
1.67-3.33	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
3.34-5.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

14) ความรู้เกี่ยวกับการเก็บเกี่ยว จำนวน 1 คะแนน

0.00-0.33	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้่น้อย
0.34-0.67	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง
0.68-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีความรู้มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมิได้เปลี่ยนแปลงข้อมูลและต้องอ้างอิงถึงเอกสารฉบับจริงที่มีการนำไปใช้

15) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว จำนวน 4 คะแนน

0.00-1.33 คะแนน เกษตรกรมีความรู้น้อย

1.34-2.66 คะแนน เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง

2.67-4.00 คะแนน เกษตรกรมีความรู้มาก

16) ความรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์และความสะอาดในการปฏิบัติงาน จำนวน 5 คะแนน

0.00-1.66 คะแนน เกษตรกรมีความรู้น้อย

1.67-3.33 คะแนน เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง

3.34-5.00 คะแนน เกษตรกรมีความรู้มาก

17) ความรู้เกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล จำนวน 2 คะแนน

0.00-0.66 คะแนน เกษตรกรมีความรู้น้อย

0.67-1.33 คะแนน เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง

1.34-2.00 คะแนน เกษตรกรมีความรู้มาก

ภาพรวมความรู้แนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน จำนวน 54 คะแนน

0.00-18.00 คะแนน เกษตรกรมีความรู้น้อย

18.01-36.00 คะแนน เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง

36.01-54.00 คะแนน เกษตรกรมีความรู้มาก

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด มีคำถามทัศนคติทั้งหมด 17 ข้อ ผู้วิจัยใช้ Likert's Scale (ไสว อ้าทอง, 2546) เป็นมาตรวัด ลักษณะคำถามที่ใช้ มีทั้งลักษณะเชิงบวกและเชิงลบ โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ

ระดับความคิดเห็น	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
เฉย	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

จากคะแนนทัศนคติของเกษตรกรแต่ละราย นำมาหาค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อคำถาม ค่าเฉลี่ยที่ได้จำแนกเกษตรกรออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีทัศนคติต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสมในเชิงบวก กลุ่มที่มีทัศนคติต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสมในเชิงลบ และกลุ่มที่มีทัศนคติเป็นกลางต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสม จากระดับคะแนน 5 ระดับ นำมากำหนดเกณฑ์การแปลทัศนคติ 3 ระดับ ช่วงละ $(5-1)/3 = 1.33$ คะแนน ดังนี้

1.00-2.33	คะแนน	เกษตรกรมีทัศนคติในเชิงลบ
2.34-3.66	คะแนน	เกษตรกรมีทัศนคติเป็นกลาง
3.67-5.00	คะแนน	เกษตรกรมีทัศนคติในเชิงบวก

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรกรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด แบ่งเป็น 17 ด้าน ตามคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรกรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน ใน 17 ด้าน มีคำถามทั้งหมด 57 ข้อ ดังนี้ 1) แหล่งปลูก เป็นคำถามข้อที่ 1 2) พันธุ์ปลูก เป็นคำถามข้อที่ 2 3) การปลูก เป็นคำถามข้อที่ 3.1-3.4 4) การตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม เป็นคำถามข้อที่ 4 5) การให้น้ำ เป็นคำถามข้อที่ 5.1-5.2 6) การให้ปุ๋ย เป็นคำถามข้อที่ 6-7) การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน เป็นคำถามข้อที่ 7.1-7.3 8) การเตรียมความพร้อมต้นทุเรียนสำหรับการออกดอก เป็นคำถามข้อที่ 8.1-8.3 9) การชักนำการออกดอก เป็นคำถามข้อที่ 9.1-9.3 10) การกระตุ้นการพัฒนาของตาดอก เป็นคำถามข้อที่ 10.1-10.2 11) การจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล เป็นคำถามข้อที่ 11.1-11.4 12) การเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต เป็นคำถามข้อที่ 12.1-12.6 13) การเก็บเกี่ยว เป็นคำถามข้อที่ 13.1-13.2 14) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เป็นคำถามข้อที่ 14 15) การขนส่ง เป็นคำถามข้อที่ 15 16) สุขลักษณะและความสะอาดในการปฏิบัติงาน เป็นคำถามข้อที่ 16.1-16.18 17) การบันทึกข้อมูล เป็นคำถามข้อที่ 17.1-17.4

การยอมรับคือระดับคะแนนการปฏิบัติ โดยการให้คะแนนการปฏิบัติเป็นดังนี้ คำถามข้อที่มีคะแนนเต็ม 1 คะแนน เกษตรกรปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรกรดีที่เหมาะสม ได้ 1 คะแนน เกษตรกรไม่ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรกรดีที่เหมาะสม ได้ 0 คะแนน คำถามข้อที่มีคะแนนเต็ม 2 คะแนน เกษตรกรปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรกรดีที่เหมาะสมทุกครั้ง ได้ 2 คะแนน เกษตรกรปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรกรดีที่เหมาะสมบางครั้ง ได้ 1 คะแนน เกษตรกรไม่ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรกรดีที่เหมาะสม ได้ 0 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 72 คะแนน และเกณฑ์การแบ่งระดับการยอมรับ แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับการยอมรับมาก ระดับการยอมรับปานกลาง และระดับการยอมรับน้อย ซึ่งใช้เกณฑ์การคำนวณจาก

$$\text{ความกว้างของข้อมูล} = (\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น ดังนี้}$$

1) แหล่งปลูก จำนวน 1 คะแนน

0.00-0.33	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
0.34-0.67	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
0.68-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) พันธุ์ปลูก จำนวน 1 คะแนน

0.00-0.33	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
0.34-0.67	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
0.68-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

3) การปลูก จำนวน 4 คะแนน

0.00-1.33	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
1.34-2.66	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
2.67-4.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

4) การตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม จำนวน 1 คะแนน

0.00-0.33	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
0.34-0.67	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
0.68-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

5) การให้น้ำ จำนวน 2 คะแนน

0.00-0.66	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
0.67-1.33	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
1.34-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

6) การให้นุ้ย จำนวน 1 คะแนน

0.00-0.33	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
0.34-0.67	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
0.68-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

7) การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน จำนวน 3 คะแนน

0.00-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
1.01-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
2.01-3.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

8) การเตรียมความพร้อมดินทุเรียนสำหรับการออกดอก จำนวน 3 คะแนน

0.00-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
1.01-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
2.01-3.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

9) การชักนำการออกดอก จำนวน 3 คะแนน

0.00-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
1.01-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
2.01-3.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังต้องแจ้งคืนเอกสารฉบับนี้ที่มีการนำไปใช้

10) การกระตุ้นการพัฒนาของตาดอก จำนวน 2 คะแนน

0.00-0.66	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
0.67-1.33	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
1.34-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

11) การจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล จำนวน 4 คะแนน

0.00-1.33	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
1.34-2.66	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
2.67-4.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

12) การเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต จำนวน 6 คะแนน

0.00-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
2.01-4.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
4.01-6.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

13) การเก็บเกี่ยว จำนวน 2 คะแนน

0.00-0.66	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
0.67-1.33	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
1.34-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

14) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว จำนวน 1 คะแนน

0.00-0.33	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
0.34-0.67	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
0.68-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

15) การขนส่ง จำนวน 1 คะแนน

0.00-0.33	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
0.34-0.67	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
0.68-1.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

16) สุขลักษณะและความสะอาดในการปฏิบัติงาน จำนวน 31 คะแนน

0.00-10.33	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
10.34-20.67	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
20.68-31.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

17) การบันทึกข้อมูล จำนวน 6 คะแนน

0.00-2.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
2.01-4.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
4.01-6.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมิได้เปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพรวมการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน จำนวน 72 คะแนน

0.00-24.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
24.01-48.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
48.01-72.00	คะแนน	เกษตรกรมีการยอมรับมาก

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด

3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ทดสอบแบบสัมภาษณ์ใน 2 ลักษณะคือ

3.3.1 ทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้หรือไม่

3.3.2 ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ทดลองใช้ (Try Out) กับเกษตรกรทำสวนทุเรียนที่ผ่านการตรวจรับรองแปลงตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 30 ราย แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) (รวิวรรณ ชินะตระกูล, 2542) ตามสูตรดังนี้

$$r_{ii} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right]$$

(3.2)

เมื่อ	r_{ii}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient)
	k	แทน	จำนวนคำถามทั้งหมดของแบบสัมภาษณ์
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนรวมของคะแนนแบบสัมภาษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลังจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ตอน ไปหาค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ และความเชื่อมั่นเฉพาะตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	= 0.741
ตอนที่ 2 ความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม	= 0.816
ตอนที่ 3 ทักษะคิดต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน	= 0.708
ตอนที่ 4 การปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน	= 0.741

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรทำสวนทุเรียน ในพื้นที่ 7 ตำบล ของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผ่านการตรวจรับรองแปลงตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม จำนวน 129 ราย โดยผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล และสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์และวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

3.5.1 สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านภูมิศาสตร์

3.5.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Person's Product Moment Correlation Coefficient) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน จำนวนแรงงาน ขนาดของพื้นที่ปลูกทุเรียน เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน รายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร ประสบการณ์ในการฝึกอบรม การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเป็นสมาชิกกลุ่ม บทบาทการมีส่วนร่วม สถานภาพทางสังคม ลักษณะพื้นที่สวนทุเรียน กลุ่มชุดดิน การ

เข้าถึงของยานพาหนะขนส่งทุเรียน แหล่งน้ำสำหรับการทำสวนทุเรียน ทิศนคติต่อแนวทางปฏิบัติ เกษตรดีที่เหมาะสม ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม และการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ตามสูตรดังนี้

$$r_{xy} = \frac{n\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n\sum x^2 - (\sum x)^2] \times [n\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

(3.3)

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร X กับ Y
	n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากชุด X
	$\sum y$	แทน	ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากชุด Y
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองจากข้อมูลชุด X
	$\sum y^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองจากข้อมูลชุด Y
	$\sum xy$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างข้อมูล X และ Y

3.5.3 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาสมการพยากรณ์อิทธิพล และทิศทางของตัวแปรอิสระ จำนวน 21 ตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน จำนวนแรงงาน ขนาดของพื้นที่ปลูกทุเรียน เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน รายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร ประสบการณ์ในการฝึกอบรม การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเป็นสมาชิกกลุ่ม บทบาทการมีส่วนร่วม สถานภาพทางสังคม สภาพพื้นที่สวนทุเรียน ชุดดิน การเข้าถึงของยานพาหนะขนส่งทุเรียน แหล่งน้ำสำหรับการทำสวนทุเรียน ทิศนคติต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน และความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน ต่อตัวแปรตาม คือ การยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งแสดงเป็นสมการ ดังนี้

$$Y' = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + b_6X_6 + b_7X_7 + b_8X_8 + b_9X_9 + b_{10}X_{10} + b_{11}X_{11} + b_{12}X_{12} + b_{13}X_{13} + b_{14}X_{14} + b_{15}X_{15} + b_{16}X_{16} + b_{17}X_{17} + b_{18}X_{18} + b_{19}X_{19} + b_{20}X_{20} + b_{21}X_{21}$$

(3.4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ	Y'	แทน	การยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน
	a	แทน	ค่าคงที่
	$b_{1...21}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระที่มีอยู่ในสมการได้คงที่แล้ว
	X_1	แทน	เพศ
	X_2	แทน	อายุ
	X_3	แทน	ระดับการศึกษา
	X_4	แทน	ประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน
	X_5	แทน	จำนวนแรงงาน
	X_6	แทน	ขนาดของพื้นที่ปลูกทุเรียน
	X_7	แทน	เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน
	X_8	แทน	รายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน
	X_9	แทน	การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร
	X_{10}	แทน	ประสบการณ์ในการฝึกอบรม
	X_{11}	แทน	การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น
	X_{12}	แทน	การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
	X_{13}	แทน	การเป็นสมาชิกกลุ่ม
	X_{14}	แทน	บทบาทการมีส่วนร่วม
	X_{15}	แทน	การมีสถานภาพเป็นผู้นำทางสังคม
	X_{16}	แทน	ลักษณะพื้นที่สวนทุเรียน
	X_{17}	แทน	กลุ่มชุดดิน
	X_{18}	แทน	การเข้าถึงของยานพาหนะขนส่งทุเรียน
	X_{19}	แทน	แหล่งน้ำสำหรับทำสวนทุเรียน
	X_{20}	แทน	ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน
	X_{21}	แทน	ทัศนคติต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการอธิบาย แบ่งออกเป็น 6 ตอน ตามลำดับดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม และปัจจัยด้านภูมิศาสตร์

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียน

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียน

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียน

4.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม และปัจจัยด้านภูมิศาสตร์

4.1.1 เพศ

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 82.2) และที่เหลือเป็นเพศหญิง(ร้อยละ 17.8) ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามเพศ

เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชาย	106	82.2
หญิง	23	17.8
รวม	129	100.0

4.1.2 อายุ

เกษตรกรมีอายุมากกว่า 60 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.7 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 27.9 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 26.4 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 15.5 และมีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี ร้อยละ 1.6 โดยเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 52.71 ปี และอายุต่ำสุด 30 ปี อายุสูงสุด 80 ปี ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30	2	1.6
31-40	20	15.5
41-50	36	27.9
51-60	34	26.4
มากกว่า 60	37	28.7
รวม	129	100.0

$$\bar{X} = 52.71, S.D. = 11.99, \text{Max} = 80, \text{Min} = 30$$

4.1.3 ระดับการศึกษา

เกษตรกรมีการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.9 รองลงมา มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ป.ว.ช.) ร้อยละ 17.8 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 หรือ 7 ร้อยละ 16.3 มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 14.0 มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี ร้อยละ 4.7 จำนวนเท่ากัน และไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 0.8 ดังแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	1	0.8
ประถมศึกษาปีที่ 4	54	41.9
ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือ 7	21	16.3
มัธยมศึกษาปีที่ 3	18	14.0
มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ป.ว.ช.	23	17.8
อนุปริญญา	6	4.7

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	6	4.7
รวม	129	100.0

4.1.4 ประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน

เกษตรกรมีประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน 11-20 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.7 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน 21-30 ปี ร้อยละ 33.3 มีประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี ร้อยละ 15.5 และมีประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียนมากกว่า 30 ปี ร้อยละ 5.4 โดยเกษตรกรมีประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียนเฉลี่ย 19.89 ปี ต่ำสุด 4 ปี สูงสุด 43 ปี ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน

ประสบการณ์ (ปี)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10	20	15.5
11-20	59	45.7
21-30	43	33.3
มากกว่า 30	7	5.4
รวม	129	100.0

$$\bar{X} = 19.89, S.D. = 8.01, \text{Max} = 43, \text{Min} = 4$$

4.1.5 แรงงานที่ใช้ในการทำสวนทุเรียน

เกษตรกรมีแรงงานในการทำสวนทุเรียน 2 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.8 รองลงมา มีแรงงานในการทำสวนทุเรียน 3 คน ร้อยละ 30.2 มีแรงงานในการทำสวนทุเรียน 4 คน ร้อยละ 20.2 มีแรงงานในการทำสวนทุเรียนมากกว่า 4 คน ร้อยละ 13.3 และมีแรงงานในการทำสวนทุเรียน 1 คน ร้อยละ 4.7 โดยเกษตรกรมีแรงงานในการทำสวนทุเรียนเฉลี่ย 3.27 คน และมีแรงงานในการทำสวนทุเรียนต่ำสุด 1 คน มีแรงงานในการทำสวนทุเรียนสูงสุด 11 คน ดังแสดงในตารางที่ 4.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามแรงงานที่ใช้ในการทำสวนทุเรียน

แรงงาน (คน)	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
1	6	4.7
2	41	31.8
3	39	30.2
4	26	20.2
มากกว่า 4	17	13.3
รวม	129	100.0

$$\bar{X} = 3.27, S.D. = 1.69, \text{Max} = 11, \text{Min} = 1$$

4.1.6 ขนาดของพื้นที่ปลูกทุเรียน

เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกทุเรียนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ไร่ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.6 รองลงมา มีพื้นที่ปลูกทุเรียน 21-40 ไร่ ร้อยละ 28.7 มีพื้นที่ปลูกทุเรียน 41-60 ไร่ ร้อยละ 8.5 มีพื้นที่ปลูกทุเรียน 61-80 ไร่ และ 81-100ไร่ ร้อยละ 2.3 จำนวนเท่ากัน และ มีพื้นที่ปลูกทุเรียนมากกว่า 100 ไร่ ร้อยละ 1.6 โดยเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกทุเรียนเฉลี่ย 27.08 ไร่ และมีพื้นที่ปลูกทุเรียนต่ำสุด 3 ไร่ มีพื้นที่ปลูกทุเรียนสูงสุด 150 ไร่ ดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามขนาดพื้นที่ปลูกทุเรียน

พื้นที่ปลูกทุเรียน (ไร่)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20	73	56.6
21-40	37	28.7
41-60	11	8.5
61-80	3	2.3
81-100	3	2.3
มากกว่า 100	2	1.6
รวม	129	100.0

$$\bar{X} = 27.08, S.D. = 23.64, \text{Max} = 150, \text{Min} = 3$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.7 เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน

เกษตรกรใช้เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน 5,001-10,000 บาทต่อไร่ต่อปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.6 รองลงมาใช้เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน 10,001-15,000 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 27.1 ใช้เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาทต่อไร่ต่อปีร้อยละ 23.3 ใช้เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน 15,001-20,000 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 10.9 และใช้เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียนมากกว่า 20,000 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 6.2 โดยเกษตรกรใช้เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียนเฉลี่ย 9,934.81 บาทต่อไร่ต่อปี และใช้เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียนต่ำสุด 75 บาทต่อไร่ต่อปี ใช้เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียนสูงสุด 32,070 บาทต่อไร่ต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 4.7

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เงินลงทุนจากแหล่งทุนที่เป็นเงินออมของตัวเองเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 74.4 รองลงมาใช้เงินลงทุนจากเงินออมร่วมกับเงินกู้จากธนาคาร ร้อยละ 20.2 และใช้เงินลงทุนจากธนาคารเพียงอย่างเดียว ร้อยละ 5.4 ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามเงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน

เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน (บาท/ไร่/ปี)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000	30	23.3
5,001-10,000	42	32.6
10,001-15,000	35	27.1
15,001-20,000	14	10.9
มากกว่า 20,000	8	6.2
รวม	129	100.0

$$\bar{X} = 9,934.81, S.D. = 6081.44, \text{Max} = 32,070, \text{Min} = 75$$

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามแหล่งเงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน

แหล่งเงินทุน	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
เงินออม	96	74.4
เงินออมและธนาคาร	26	20.2
ธนาคาร	7	5.4
รวม	129	100.0

4.1.8 รายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน

เกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000 บาทต่อไร่ต่อปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.8 รองลงมา มีรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน 20,001-40,000 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 37.2 มีรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน 40,001-60,000 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 3.1 มีรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน 60,001-80,000 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 2.3 และมีรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน มากกว่า 80,000 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 1.6 โดยเกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียนเฉลี่ย 22,627 บาทต่อไร่ต่อปี และมีรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียนต่ำสุด 1,100 บาทต่อไร่ต่อปี มีรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียนสูงสุด 125,000 บาทต่อไร่ต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน

รายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน (บาท/ไร่/ปี)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20,000	72	55.8
20,001-40,000	48	37.2
40,001-60,000	4	3.1
60,001-80,000	3	2.3
มากกว่า 80,000	2	1.6
รวม	129	100.0

$\bar{X} = 22,627$, S.D. = 18,686.18, Max = 125,000, Min = 1,100

4.1.9 ประสบการณ์ในการฝึกอบรม

เกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่ผ่านการตรวจรับรองแปลงตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมทั้งหมด ได้ผ่านการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมอย่างน้อย 1 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

ในรอบปี พ.ศ. 2550 เกษตรกรไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมาเข้ารับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสม 2 ครั้ง ร้อยละ 18.6 เข้ารับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสม 1 ครั้ง ร้อยละ 15.5 เข้ารับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสม 3 ครั้ง ร้อยละ 12.4 เข้ารับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสม 4 ครั้ง และ 5 ครั้ง ร้อยละ 6.2 จำนวนเท่ากัน เข้ารับการฝึกอบรมการทำสวน

ทุเรียนตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสม 6 ครั้ง ร้อยละ 1.6 และเข้ารับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสม 7 ครั้ง ร้อยละ 0.8 โดยในรอบปี พ.ศ. 2550 เกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสมเฉลี่ย 1.68 ครั้ง และเข้ารับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสมต่ำสุด คือ ไม่ได้รับการฝึกอบรม เกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสมสูงสุด 7 ครั้ง ดังแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามความถี่ในการเข้าฝึกอบรม

จำนวนครั้ง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่ได้รับการฝึกอบรม	50	38.8
1	20	15.5
2	24	18.6
3	16	12.4
4	8	6.2
5	8	6.2
6	2	1.6
7	1	0.8
รวม	129	100.0

$$\bar{X} = 1.68, S.D. = 1.72, \text{Max} = 7, \text{Min} = 0$$

4.1.10 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร

ในรอบปี พ.ศ. 2550 เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร คิดเป็นร้อยละ 99.2 รองลงมาได้มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร 2 ครั้ง ร้อยละ 0.8 โดยเกษตรกรมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรเฉลี่ย 0.02 ครั้ง และมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรต่ำสุด คือ ไม่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรสูงสุด 2 ครั้ง ดังแสดงในตารางที่ 4.11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร

จำนวนครั้ง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่ได้ติดต่อกเลย	128	99.2
2	1	0.8
รวม	129	100.0

$$\bar{X} = 0.02, S.D. = 0.18, \text{Max} = 2, \text{Min} = 0$$

4.1.11 การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น

ในรอบปี พ.ศ. 2550 เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการติดต่อกับเกษตรกรรายอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรที่ดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 95.3 รองลงมามีการติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น 2 ครั้ง ร้อยละ 2.3 มีการติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น 5 ครั้ง ร้อยละ 1.6 และมีการติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น 3 ครั้ง ร้อยละ 0.8 โดยเกษตรกรมีการติดต่อกับเกษตรกรรายอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรที่ดีที่เหมาะสม เฉลี่ย 0.15 ครั้ง และเกษตรกรมีการติดต่อกับเกษตรกรรายอื่นต่ำสุด คือไม่มีการติดต่อกเลย เกษตรกรมีการติดต่อกับเกษตรกรรายอื่นสูงสุด 5 ครั้ง ดังแสดงในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามความถี่ในการติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น

จำนวนครั้ง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่ได้ติดต่อกเลย	123	95.3
2	3	2.3
3	1	0.8
5	2	1.6
รวม	129	100.0

$$\bar{X} = 0.15, S.D. = 0.73, \text{Max} = 5, \text{Min} = 0$$

4.1.12 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ในช่วงปี พ.ศ. 2550 เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรที่ดีที่เหมาะสมผ่านสื่อใดๆ เลย คิดเป็นร้อยละ 89.9 รองลงมามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับน้อย (1-6 ครั้ง ในรอบปี พ.ศ.2550) ร้อยละ 9.3 และมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง (7-12 ครั้ง ในรอบปี พ.ศ. 2550) ร้อยละ 0.8 โดยเกษตรกรมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเฉลี่ย 0.31 ครั้ง และมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่ำสุด คือไม่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

เกษตรกรมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสูงสุด 8 ครั้ง (ตารางที่ 4.13) และจากจำนวนเกษตรกรที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกษตรกรมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อ หนังสือพิมพ์มากที่สุด (ร้อยละ 4.7) รองลงมาร้อยละ 3.1 มีการรับรู้ผ่านสื่อโทรทัศน์ และร้อยละ 2.3 มีการรับรู้ผ่านสื่อ หนังสือ วารสาร ดังแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	116	89.9
รับรู้ข้อมูลข่าวสารน้อย	12	9.3
รับรู้ข้อมูลข่าวสารปานกลาง	1	0.8
รับรู้ข้อมูลข่าวสารมาก	-	-
รวม	129	100.0

$$\bar{X} = 0.31, S.D. = 1.10, \text{Max} = 8, \text{Min} = 0$$

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ประเภทสื่อ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
โทรทัศน์	4	3.1
หนังสือพิมพ์	6	4.7
หนังสือ วารสาร	3	2.3
ไม่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	116	89.9
รวม	129	100.0

4.1.13 การเป็นสมาชิกกลุ่ม

เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 96.9 โดยเกษตรกรทั้งหมดเป็นสมาชิกชมรมไม้ผลเกาะสมุย และไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร ร้อยละ 3.1 ดังแสดงในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามการเป็นสมาชิกกลุ่ม

สถานการณ์เป็นสมาชิกกลุ่ม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เป็น	125	96.9
ไม่เป็น	4	3.1
รวม	129	100.0

4.1.14 บทบาทการมีส่วนร่วม

เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 93.8 และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการทำสวนทุเรียนตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 6.2 ดังแสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

การมีส่วนร่วม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มี	8	6.2
ไม่มี	121	93.8
รวม	129	100.0

4.1.15 สถานภาพทางสังคม

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 94.6 ไม่ได้เป็น หรือไม่เคยเป็นผู้นำทางสังคม ร้อยละ 5.4 เป็น หรือเคยเป็นผู้นำทางสังคม ดังแสดงในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามสถานภาพทางสังคม

สถานภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เป็น	7	5.4
ไม่เป็น	122	94.6
รวม	129	100.0

4.1.16 ลักษณะพื้นที่สวนทุเรียน กลุ่มชุดดิน และการเข้าถึงของยานพาหนะขนส่งทุเรียน

เกษตรกรร้อยละ 100 มีพื้นที่ทำสวนทุเรียนเป็นพื้นที่ภูเขา เป็นกลุ่มชุดดิน 62 ซึ่งมีความลาดชันมากกว่า 35 % ดินที่พบในบริเวณนี้มีทั้งดินลึกและดินตื้น มีเศษหิน ก้อนหิน หรือหิน

พื้นโพล์ กระจายกระจายทั่วไป ตามแผนการใช้ที่ดินที่จำแนกโดยกรมพัฒนาที่ดิน กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติ เพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร และสวนทุเรียนของเกษตรกร ร้อยละ 100 ขานพหุประเภทรถยนต์สามารถเข้าถึง

4.1.17 แหล่งน้ำสำหรับการทำสวนทุเรียน

เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้น้ำจากลำธาร เป็นแหล่งน้ำสำหรับการทำสวนทุเรียนคิดเป็นร้อยละ 98.4 และทำสวนทุเรียนโดยอาศัยน้ำฝนเพียงอย่างเดียวร้อยละ 1.6 ดังแสดงในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรแยกตามแหล่งน้ำสำหรับการทำสวนทุเรียน

แหล่งน้ำ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ลำธาร	127	98.4
น้ำฝน	2	1.6
รวม	129	100.0

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียน

จากการวิเคราะห์พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมจากคำถามความรู้ทั้ง 17 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 30.71$) โดยมีคะแนนความรู้สูงสุด 45 คะแนน ต่ำสุด 20 คะแนน จากคะแนนเต็ม 54 คะแนน และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่เกษตรกรมีความรู้ในระดับมาก ได้แก่ ด้านที่ 5 การตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม ($\bar{X} = 0.98$) ด้านที่ 8 การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน ($\bar{X} = 3.77$) ด้านที่ 9 การเตรียมความพร้อมดินทุเรียนสำหรับการออกดอก ($\bar{X} = 2.00$) ด้านที่ 14 การเก็บเกี่ยว ($\bar{X} = 0.74$) ด้านที่ 16 สุขลักษณะและความสะอาดในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.91$) และด้านที่ 17 การบันทึกข้อมูล ($\bar{X} = 1.98$) ด้านที่เกษตรกรมีความรู้ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านที่ 1 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับรองสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.38$) ด้านที่ 2 แหล่งปลูก ($\bar{X} = 0.177$) ด้านที่ 3 พันธุ์ปลูก ($\bar{X} = 1.02$) ด้านที่ 7 การให้น้ำ ($\bar{X} = 1.19$) ด้านที่ 10 การชักนำการออกดอก ($\bar{X} = 1.76$) ด้านที่ 11 การกระตุ้นการพัฒนาการของตาออก ($\bar{X} = 0.98$) ด้านที่ 12 การจัดการเพื่อเพิ่มการผลิต ($\bar{X} = 1.44$) และด้านที่ 13 การเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต ($\bar{X} = 2.43$) ด้านที่เกษตรกร

มีความรู้ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านที่ 4 การปลูก ($\bar{X} = 0.43$) ด้านที่ 6 การให้น้ำ ($\bar{X} = 0.66$) และด้านที่ 15 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ($\bar{X} = 1.26$) ดังแสดงในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 จำนวน และร้อยละของความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม สำหรับทุเรียน

ประเด็นการวัดความรู้	คำตอบ	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
1) ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับรองสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP				$\bar{X} = 3.38$ S.D = 0.61 Max = 5 Min = 2 เกษตรกรมี ความรู้ปานกลาง
1.1) เกษตรกรทำสวนทุเรียนที่สามารถขอใบรับรองฟาร์มตามแนวทาง GAP ได้ ต้องเป็นเจ้าของที่ดิน หรือผู้ถือสิทธิในการดำเนินการผลิต หรือผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าของ หรือผู้ถือครองสิทธิในการดำเนินการผลิต	ถูก	129 (100.0)	0 (0.0)	
1.2) เกษตรกรไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยทั้งหมดกับนโยบาย และวัตถุประสงค์ที่ระบุในเอกสารแนวทาง GAP สำหรับทุเรียน	ผิด	34 (26.4)	95 (73.6)	
1.3) เกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ที่กรมวิชาการกำหนด	ถูก	128 (99.2)	1 (0.8)	
1.4) พื้นที่และน้ำที่ใช้ในการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุอันตรายและจุลินทรีย์ และหากอยู่ในสภาพเสี่ยง ต้องมีการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพ	ถูก	129 (100.0)	0 (0.0)	

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็นการวัดความรู้	คำตอบ	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
1.5) สวนทุเรียนที่ขอรับรองตามแนวทาง GAP ต้องมีลักษณะเป็นสวนหรือฟาร์มที่มีการปลูกพืชชนิดเดียวเท่านั้น	ผิด	0 (0.0)	129 (100.0)	
1.6) สวนทุเรียนที่ขอรับรองตามแนวทาง GAP ต้องมีพื้นที่ปลูกไม่น้อยกว่า 3 ไร่	ถูก	17 (13.2)	112 (86.8)	
2) ความรู้เกี่ยวกับแหล่งปลูก				$\bar{X} = 1.77$ S.D. = 1.00 Max = 4 Min = 0 เกษตรกรมี ความรู้ปานกลาง
2.1) ทุเรียนสามารถเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลเกิน 650 เมตร	ผิด	32 (24.8)	97 (75.2)	
2.2) ทุเรียนสามารถเจริญเติบโตได้ดีในดินร่วนปนทราย ระบายน้ำได้ดี	ถูก	124 (96.1)	5 (3.9)	
2.3) อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตของทุเรียน คือ 10-46 องศาเซลเซียส และปริมาณน้ำฝนไม่น้อยกว่า 2,000 มิลลิเมตรต่อปี	ถูก	56 (43.4)	73 (56.6)	
2.4) ความต้องการน้ำในการเจริญเติบโต ประมาณ 1,000-2,000 ลูกบาศก์เมตรต่อทุเรียน 1 ไร่	ผิด	16 (12.4)	113 (87.6)	
3) ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ปลูก				$\bar{X} = 1.02$ S.D. = 0.33 Max = 2 Min = 0 เกษตรกรมี ความรู้ปานกลาง
3.1) พันธุ์ทุเรียนที่ปลูกเป็นการค้าตามแนวทาง GAP มี 4 พันธุ์ ได้แก่ หมอนทอง ชะนี ก้านยาว และกระดุมทอง	ถูก	8 (6.2)	121 (93.8)	
3.2) ดันพันธุ์ดี คือดันพันธุ์ที่ตรงตามพันธุ์ที่ต้องการปลูก ดันแข็งแรง ดันตอบเป็นทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองที่ทนทาน	ถูก	123 (95.3)	6 (4.7)	

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็นการวัดความรู้	คำตอบ	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
4) ความรู้เกี่ยวกับการปลูก				$\bar{X} = 0.43$ S.D. = 0.76 Max = 2 Min = 0 เกษตรกรมี ความรู้ ^{น้อย}
4.1) พื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังมาก ต้องปลูก ทุเรียนแบบยกร่องสวนให้มีขนาดสันร่อง กว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ร่องน้ำกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1 เมตร มีระบบระบายน้ำเข้า ออก เป็นอย่างดี	ถูก	31 (24.0)	98 (76.0)	
4.2) การวางผังปลูกทุเรียนตามแนวทาง GAP ต้องปลูกในระบบลูกเต้า 5 จุด เท่านั้น	ผิด	0 (0.0)	129 (100.0)	
4.3) การปลูกทุเรียนแบบนั่งแท่นหรือยก โคก เหมาะสำหรับพื้นที่ที่ไม่มีการพัฒนา แหล่งน้ำชลประทาน	ผิด	25 (19.4)	104 (80.6)	
5) ความรู้เกี่ยวกับการตัดแต่งและควบคุม ทรงพุ่ม				$\bar{X} = 0.98$ S.D. = 0.15 Max = 1 Min = 0 เกษตรกรมี ความรู้ ^{มาก}
5.1) ต้นทุเรียนที่สมบูรณ์ ควรมีการตัด แต่งทรงต้นให้เป็นลำต้นเดี่ยว มีกิ่ง ประธานเวียนรอบต้น มีกิ่งรอง กิ่งแขนง พอประมาณ และไม่บังแสงซึ่งกันและกัน	ถูก	126 (97.7)	3 (2.3)	
6) ความรู้เกี่ยวกับการให้น้ำ				$\bar{X} = 0.66$ S.D. = 0.58 Max = 2 Min = 0 เกษตรกรมี ความรู้ ^{น้อย}
6.1) ระบบการให้น้ำที่เหมาะสมสำหรับ ทุเรียน คือระบบการให้น้ำแบบหัวเหวี่ยง เล็ก	ถูก	61 (47.3)	68 (52.7)	
6.2) ความต้องการน้ำของต้นทุเรียนประ มารณ 100 ลิตรต่อต้นต่อวัน เมื่อต้น ทุเรียนมีพื้นที่ได้ทรงพุ่ม 10 ตารางเมตร	ผิด	24 (18.6)	105 (81.4)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็นการวัดความรู้	คำตอบ	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
7) ความรู้เกี่ยวกับการให้ปุ๋ย				$\bar{X} = 1.19$ S.D. = 1.03 Max = 3 Min = 0 เกษตรกรมี ความรู้ปานกลาง
7.1) ควรให้ปุ๋ยคอกแก่ต้นทุเรียนประมาณ 20 บั้งก็ (1บั้งก็ = 2.25 กิโลกรัม) ต่อต้นต่อปี เมื่อต้นทุเรียนมีทรงพุ่มกว้าง 10 เมตร โดยแบ่งใส่ 2 ครั้งต่อปี	ถูก	38 (29.5)	91 (70.5)	
7.2) ควรให้ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 10 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี เมื่อต้นทุเรียนมีทรงพุ่มกว้าง 10 เมตร โดยแบ่งใส่ 2-4 ครั้งต่อปี	ถูก	59 (45.7)	70 (54.3)	
7.3) การให้ปุ๋ยทุเรียนไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ฯลฯ) หากมีปุ๋ยเคมีเพียงพอ	ผิด	57 (44.2)	72 (55.8)	
8) ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน				$\bar{X} = 3.77$ S.D. = 0.54 Max = 5 Min = 2 เกษตรกรมี ความรู้มาก
8.1) เกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ต้องหมั่นตรวจดูความสมบูรณ์ของต้นทุเรียน ตลอดจนการเข้าทำลายของโรค และแมลง ศัตรูทุเรียนอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกสัปดาห์	ถูก	128 (99.2)	1 (0.8)	
8.2) ก่อนใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน จะต้องทราบชนิดและรายละเอียดของศัตรูพืชที่ต้องการป้องกันกำจัด	ถูก	129 (100.0)	0 (0.0)	
8.3) เกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ต้องใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนตามชนิดที่ทางราชการอนุญาตให้ใช้เท่านั้น	ถูก	128 (99.2)	1 (0.8)	

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็นการวัดความรู้	คำตอบ	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
8.4) หากพบศัตรูทุเรียนเข้าทำลายสามารถใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนได้ทันที และหากพบศัตรูทุเรียนเข้าทำลายมากสามารถใช้เกินอัตราที่กำหนดไว้ในฉลากหรือตามคำแนะนำของราชการ	ผิด	96 (74.4)	33 (25.6)	
8.5) เกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP สามารถผสมสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนเกินกว่า 1 ชนิดขึ้นไปในการพ่นแต่ละครั้ง โดยไม่ต้องขอคำแนะนำจากทางราชการ	ผิด	5 (3.9)	124 (96.1)	
9) ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมต้นทุเรียนสำหรับการออกดอก				$\bar{X} = 2.00$ S.D. = 0.00 Max = 2 Min = 2 เกษตรกรมีความรู้มาก
9.1) ต้นทุเรียนที่มีความสมบูรณ์พร้อมสำหรับการออกดอก ต้องมีทรงพุ่มเป็นทรงฉัตร มีกิ่งขนาดพอดี มีปริมาณใบมาก และมีใบแก่ที่สมบูรณ์สีเขียวเข้ม เป็นมัน	ถูก	129 (100.0)	0 (0.0)	
9.2) การตัดแต่งกิ่งที่ถูกวิธี เพื่อเตรียมความพร้อมต้นทุเรียนสำหรับการออกดอก ต้องตัดกิ่งแห้ง กิ่งเป็นโรค กิ่งแขนงที่ไม่ได้รับแสงแดด และกิ่งที่มีขนาดเล็ก ออก รวมถึงตัดปลายกิ่งที่ชายพุ่มประสานกับต้นข้างเคียง เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง และทารอยตัดด้วยปูนแดง หรือสารเคมีคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์	ถูก	129 (100.0)	0 (0.0)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปยังบุคคลอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็นการวัดความรู้	คำตอบ	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
<p>10) ความรู้เกี่ยวกับการชักนำการออกดอก</p> <p>10.1) การให้ปุ๋ยสูตร 46-0-0 ช่วยชักนำการออกดอกทุเรียน</p> <p>10.2) การชักนำให้ออกดอกสามารถทำได้ โดยหยุดให้น้ำต้นทุเรียนเพื่อให้มีช่วงแล้งต่อเนื่องนาน 7-10 วัน เมื่อต้นทุเรียนมีใบแก่แข็งแรง สมบูรณ์ทั้งต้น</p> <p>10.3) การเพิ่มปริมาณดอกทำได้ โดยฉีดพ่นปุ๋ยโปแตสเซียมไนเตรท อัตรา 150-200 กรัม + สารสกัดจากสาหร่ายทะเล อัตรา 40 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วต้นพอเปียก เมื่อเริ่มเห็นตาดอกระยะไข่ปลา</p>	<p>ผิด</p> <p>ถูก</p> <p>ถูก</p>	<p>98 (76.0)</p> <p>91 (70.5)</p> <p>38 (29.5)</p>	<p>31 (24.0)</p> <p>38 (29.5)</p> <p>91 (70.5)</p>	<p>$\bar{X} = 1.76$</p> <p>S.D. = 0.91</p> <p>Max = 3</p> <p>Min = 0</p> <p>เกษตรกรมี ความรู้ปานกลาง</p>
<p>11) ความรู้เกี่ยวกับการกระตุ้นการ พัฒนาการของตาดอก</p> <p>11.1) การกระตุ้นการพัฒนาการของตาดอกทำได้โดยให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องเป็นปริมาณ 30-43 ลิตรต่อต้นต่อวัน เมื่อทุเรียนมีพื้นที่ได้ทรงพุ่ม 10 ตารางเมตร</p> <p>11.2) โรคที่พบบ่อยในช่วงการพัฒนาการของตาดอก คือโรคราใบติด ทำให้ดอกเน่าดำแห้ง และร่วงหล่น</p>	<p>ถูก</p> <p>ผิด</p>	<p>10 (7.8)</p> <p>117 (90.7)</p>	<p>119 (92.2)</p> <p>12 (9.3)</p>	<p>$\bar{X} = 0.98$</p> <p>S.D. = 0.38</p> <p>Max = 2</p> <p>Min = 0</p> <p>เกษตรกรมี ความรู้ปานกลาง</p>
<p>12) ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเพื่อเพิ่ม การติดผล</p> <p>12.1) เกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP สามารถเว้นดอกทุเรียนไว้ให้มากที่สุดโดยไม่ต้องทำการตกแต่งได้ เพื่อเพิ่มปริมาณการติดผลทุเรียน</p>	<p>ผิด</p>	<p>113 (87.6)</p>	<p>16 (12.4)</p>	<p>$\bar{X} = 1.44$</p> <p>S.D. = 0.62</p> <p>Max = 3</p> <p>Min = 0</p> <p>เกษตรกรมี ความรู้ปานกลาง</p>

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็นการวัดความรู้	คำตอบ	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
12.2) การฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ แคลเซียม-โบรอน เมื่อดอกมีอายุ 40-45 วัน ช่วยเพิ่มการติดผลทุเรียน	ถูก	71 (55.0)	58 (45.0)	
12.3) ควรลดการให้น้ำลงเหลือ 11-16 ลิตรต่อต้นต่อวันเมื่อทุเรียนมีพื้นที่ได้ทรงพุ่ม 10 ตารางเมตร เพื่อเพิ่มการติดผล หลังจากนั้นค่อยๆ เพิ่มการให้น้ำเป็น 30-43 ลิตร ต่อต้นต่อวัน เมื่อผลอ่อนมีอายุ 3 สัปดาห์ หลังดอกบาน	ถูก	2 (1.6)	127 (98.4)	
12.4) การช่วยผสมเกสร โดยใช้แปรงขนอ่อนแต่ละอองเกสรตัวผู้จากต้นหนึ่งไปป้ายบนเกสรตัวเมียอีกต้นหนึ่ง โดยต้องช่วยผสมมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ของปริมาณดอกทั้งต้น ช่วยเพิ่มการติดผลทุเรียน	ถูก	0 (0.0)	129 (100.0)	
13) ความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต				$\bar{X} = 2.43$ S.D. = 1.04 Max = 5 Min = 0 เกษตรกรมี ความรู้ปานกลาง
13.1) การตัดแต่งผลทุเรียนที่ดีตามแนวทาง GAP ควรตัดแต่งผลครั้งเดียวเมื่อทุเรียนอายุ 5-8 สัปดาห์หลังดอกบาน โดยตัดแต่งผลที่โตช้า ผลขนาดเล็ก ผลที่มีหนามแดงออก	ผิด	98 (76.0)	31 (24.0)	
13.2) การให้ปุ๋ยสูตร 12-12-17-2 และ 0-0-50 ผสมกับกรดฮิวมิก ช่วยเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิตทุเรียน	ถูก	39 (30.2)	90 (69.8)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็นการวัดความรู้	คำตอบ	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
13.3) การควบคุมใบอ่อนเลขระยะทางปลาทำได้โดยฉีดพ่นปุ๋ยโปแตสเซียมในเตรท อัตรา 150-300 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วต้นพอเปียก เน้นให้ถูกบริเวณตา ยอด โดยฉีดพ่นจำนวน 1-2 ครั้ง จะสามารถหยุดการเจริญเติบโตใบอ่อนได้ประมาณ 3 สัปดาห์	ผิด	9 (7.0)	120 (93.0)	
13.4) การ โยงผลทุเรียน ควร โยงเมื่อตัดแต่งผลทุเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยการ โยงผลทุเรียนต้องผูกเชือกโยงกับกิ่งทุเรียนให้เลยตำแหน่งเชื่อมต่อระหว่างขั้วผลกับกิ่ง ไปทางด้านปลายยอดของกิ่ง	ถูก	128 (99.2)	1 (0.8)	
13.5) ในช่วงที่ต้นทุเรียนกำลังออกผลจะพบศัตรูทุเรียนเข้าทำลายมาก วิธีการป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนตามธรรมชาติที่ดีและช่วยลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน คือการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติไว้เพื่อควบคุม	ถูก	39 (30.2)	90 (69.8)	
14) ความรู้เกี่ยวกับการเก็บเกี่ยว	ถูก	96	33	$\bar{X} = 0.74$
14.1) การเก็บเกี่ยวทุเรียนที่ดี ต้องพยายามหลีกเลี่ยงการวางผลทุเรียนบนพื้นดินโดยตรง เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อราที่อยู่ในดิน		(74.4)	(25.6)	S.D. = 0.44 Max = 1 Min = 0 เกษตรกรมี ความรู้มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็นการวัดความรู้	คำตอบ	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
15) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว				$\bar{X} = 1.26$ S.D. = 0.49 Max = 3 Min = 1 เกษตรกรมี ความรู้น้อย
15.1) ต้องตัดแยกผลทุเรียนที่ตกกระแทกพื้น ขั้วหัก หรือมีตำหนิจากโรค แมลง และการเก็บเกี่ยวแยกไว้ต่างหาก	ถูก	129 (100.0)	0 (0.0)	
15.2) การทำความสะอาดผลทุเรียนที่ตัดคุณภาพแล้วให้ใช้ลมเป่า เพื่อกำจัดเศษวัสดุและแมลงบางชนิดออกจากผิวผล	ถูก	30 (23.3)	99 (76.7)	
15.3) สารละลายของสารเคมีเบน โนอิล และกรดฟอสฟอรัสช่วยทำให้ทุเรียนสุกเสมอกัน	ผิด	3 (2.3)	127 (97.7)	
15.4) การเก็บรักษาผลทุเรียน ไว้ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส สามารถเก็บรักษาทุเรียนได้นานประมาณ 2 สัปดาห์	ผิด	0 (0.0)	129 (100.0)	
16) ความรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์และความสะอาดในการปฏิบัติงาน				$\bar{X} = 4.91$ S.D. = 0.28 Max = 5 Min = 4 เกษตรกรมี ความรู้มาก
16.1) กิ่งและใบทุเรียนทั้งกิ่งที่ไม่เป็นโรค และเป็นโรคที่รวบรวมได้หลังจากตัดแต่งกิ่ง สามารถนำมาข่อยให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ เพื่อนำกลับมาเป็นปุ๋ยทุเรียนได้อีก	ผิด	118 (91.5)	11 (8.5)	
16.2) เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำสวนทุเรียน เมื่อใช้เสร็จแล้วควรทำความสะอาด ดูแล และซ่อมบำรุงให้เรียบร้อย และต้องเก็บในสถานที่เก็บ ไม่ทิ้งเกะกะในสวน	ถูก	129 (100.0)	0 (0.0)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเชียงใหม่ โดยผู้ดูแลระบบจะไม่อนุญาตให้มีการนำเอกสารนี้ไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็นการวัดความรู้	คำตอบ	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
16.3) ภาชนะบรรจุสารเคมีและวัสดุ การเกษตรต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำสวน ทุเรียน ให้เก็บรวบรวมไปเผาทิ้งได้ หาก ไม่มีสถานที่ฝังดินที่เพียงพอ	ผิด	129 (100.0)	0 (0.0)	
16.4) ในการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรู ทุเรียน ไม่จำเป็นต้องสวมชุดป้องกัน อันตรายจากสารพิษทุกครั้ง	ผิด	129 (100.0)	0 (0.0)	
16.5) หลังจากฉีดพ่นสารเคมีป้องกัน กำจัดทุเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้วต้องอาบน้ำ ทำ ความสะอาดร่างกายทันที	ถูก	129 (100.0)	0 (0.0)	
17) ความรู้เกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล				$\bar{X} = 1.98$ S.D. = 0.18 Max = 2 Min = 0 เกษตรกรมี ความรู้มาก
17.1) การบันทึกข้อมูลการปฏิบัติ ควร บันทึกข้อมูลการปฏิบัติที่สามารถ นำไปใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบ วิธีการผลิต และติดตามประวัติของ ผลิตผลที่นำออกจำหน่ายได้ เช่น วันเดือน ปีของการใส่ปุ๋ย การใช้สารเคมี ชนิดและ อัตราที่ใช้ การเก็บเกี่ยว การบรรจุ การ ขนส่ง และชื่อผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงข้อมูล อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต	ถูก	128 (99.2)	1 (0.8)	
17.2) การบันทึกข้อมูลการปฏิบัติต้องทำ อย่างสม่ำเสมอตามแบบบันทึก	ถูก	128 (99.2)	1 (0.8)	
ภาพรวมความรู้แนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสม สำหรับทุเรียน				$\bar{X} = 30.71$, S.D. = 5.16, Max = 45, Min = 20 เกษตรกรมีความรู้ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์และใช้บนชื่อวารสารเท่านั้น ไม่เอื้ออำนวยให้มีการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียน

จากการวิเคราะห์พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีทัศนคติเป็นกลางต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าไม่มีข้อใดที่เกษตรกรมีทัศนคติในเชิงลบ และมีบางข้อที่เกษตรกรมีทัศนคติในเชิงบวก คือ 1) เกษตรกรต้องหมั่นตรวจดูความสมบูรณ์ของต้นทุเรียน ตลอดจนการเข้าทำลายของโรค และแมลงศัตรูทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.24$) 2) ภาชนะบรรจุสารเคมีและวัสดุการเกษตรต่าง ๆ เมื่อใช้หมดเรียบร้อยแล้วต้องนำไปทิ้งในสถานที่จัดเก็บที่เหมาะสม และไม่เผาทำลาย ($\bar{X} = 4.17$) 3) การบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนทุกครั้งเป็นสิ่งที่ควรทำ ($\bar{X} = 4.00$) 4) การทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสมช่วยลดการตกค้างของสารเคมีอันตรายในสิ่งแวดล้อม ในผลผลิต และให้ความปลอดภัยต่อผู้ผลิต และผู้บริโภค ($\bar{X} = 3.93$) 5) การใช้สารเคมีตามรายละเอียดในคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่เพียงพอแล้วต่อการป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน ($\bar{X} = 3.79$) และ 6) เกษตรกรทำสวนทุเรียนจำเป็นต้องผ่านการอบรมหลักสูตรแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสมที่กรมวิชาการกำหนด ($\bar{X} = 3.78$) ดังแสดงในตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ทัศนคติต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียน

ทัศนคติ	จำนวน (ราย) / (ร้อยละ)					\bar{X}	SD	ระดับทัศนคติ
	1	2	3	4	5			
1) เกษตรกรต้องเห็นด้วยทั้งหมดกับนโยบาย และวัตถุประสงค์ที่ระบุในเอกสารแนวทาง GAP ทุเรียน	-	84	6	39	-	2.65	0.92	กลาง
	-	(65.1)	(4.7)	(30.2)	-			
2) เกษตรกรทำสวนทุเรียนจำเป็นต้องผ่านการอบรมหลักสูตรแนวทาง GAP ที่กรมวิชาการกำหนด	-	13	5	108	3	3.78	0.65	บวก
	-	(10.1)	(3.9)	(83.7)	(2.3)			
3) สวนทุเรียนที่ขอรับรองตามแนวทาง GAP ต้องมีพื้นที่ปลูกไม่น้อยกว่า 3 ไร่	-	32	19	78	-	3.36	0.86	กลาง
	-	(24.8)	(14.7)	(60.5)	-			

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ทัศนคติ	จำนวน (ราย) / (ร้อยละ)					\bar{X}	SD	ระดับ ทัศนคติ
	1	2	3	4	5			
4) พันธุ์ทุเรียนที่ปลูกเป็นการค้าตามแนวทาง GAP มี 4 พันธุ์ ได้แก่ หมอนทอง ชะนี ก้านยาว และกระดุมทอง	-	17	32	80	-	3.49	0.72	กลาง
	-	(13.2)	(24.8)	(62.5)	-			
5) เทคนิคการตัดแต่ง ควบคุมทรงพุ่ม การจัดการการออกดอก การเพิ่มปริมาณ และปรับปรุงคุณภาพผลผลิตทุเรียน ตามแนวทาง GAP เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ	-	2	51	74	2	3.59	0.55	กลาง
	-	(1.6)	(39.5)	(57.4)	(1.6)			
6) เกษตรกรจำเป็นต้องหมั่นตรวจดูความสมบูรณ์ของต้นทุเรียน ตลอดจนการเข้าทำลายของโรค และแมลง ศัตรูทุเรียนอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกสัปดาห์	-	3	2	85	39	4.24	0.60	บวก
	-	(2.3)	(1.6)	(65.9)	(30.5)			
7) การให้ปุ๋ยทุเรียนตามแนวทาง GAP ช่วยให้ผลผลิตทุเรียนมีคุณภาพมากที่สุด	-	13	35	80	1	3.53	0.69	กลาง
	-	(10.1)	(27.1)	(62.0)	(0.8)			
8) การใช้สารเคมีตามรายละเอียดในคู่มือ GAP ทุเรียนเป็นสิ่งที่เพียงพอแล้วต่อการป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน	-	12	5	110	2	3.79	0.62	บวก
	-	(9.3)	(3.9)	(85.3)	(1.6)			
9) การทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ช่วยลดการตกค้างของสารเคมีอันตรายในสิ่งแวดล้อมในผลผลิต และให้ความปลอดภัยต่อผู้ผลิต และผู้บริโภค	-	3	7	115	4	3.93	0.42	บวก
	-	(2.3)	(5.4)	(89.1)	(3.1)			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเพศสัมพันธ์กับผู้อื่นและต้องรับผิดชอบต่อสังคม

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ทัศนคติ	จำนวน (ราย) / (ร้อยละ)					\bar{X}	SD	ระดับ ทัศนคติ
	1	2	3	4	5			
10) ภาชนะบรรจุสารเคมี และ วัสดุการเกษตรต่าง ๆ เมื่อใช้หมด เรียบร้อยแล้วต้องนำไปทิ้งใน สถานที่จัดเก็บที่เหมาะสม และไม่ เผาทำลาย	- -	- -	- -	107 (82.9)	22 (17.1)	4.17	0.38	บวก
11) การบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับ การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรู ทุเรียนทุกครั้งเป็นสิ่งที่จะต้องทำ	- -	- -	5 (3.9)	119 (92.2)	5 (3.9)	4.00	0.28	บวก
12) การบันทึกข้อมูลการสำรวจ ศัตรูพืช รวมถึงการปฏิบัติและการ จัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มี คุณภาพจำเป็นต้องทำ	- -	77 (59.7)	18 (14.0)	33 (25.6)	1 (0.8)	2.67	0.89	กลาง
13) การทำสวนทุเรียนตาม แนวทาง GAP ช่วยลดต้นทุนการ ผลิต	- -	48 (37.2)	59 (45.7)	22 (17.1)	- -	2.80	0.71	กลาง
14) ผลผลิตทุเรียนจากการทำสวน ทุเรียนตามแนวทาง GAP เป็นที่ ต้องการของตลาด	- -	5 (3.9)	63 (48.8)	60 (46.5)	1 (0.8)	3.44	0.59	กลาง
15) การทำสวนทุเรียนตาม แนวทาง GAP ไม่ยุ่งยากจนเกินไป	- -	26 (20.2)	17 (13.2)	85 (65.9)	1 (0.8)	3.47	0.82	กลาง
16) คู่มือ GAP ทุเรียน อ่านแล้ว เข้าใจง่าย	- -	1 (0.8)	75 (58.1)	53 (41.1)	- -	3.40	0.51	กลาง
17) โดยภาพรวมเกษตรกรพอใจ การทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP	- -	8 (6.2)	72 (55.8)	49 (38.0)	- -	3.32	0.59	กลาง
ค่าเฉลี่ย (Grand Mean)						3.51	0.64	กลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติโดยปราศจากการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีเหตุผลบางเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงที่มาของข้อมูล

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียน

จากการวิเคราะห์พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมอยู่ ทั้ง 17 ด้าน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 33.39$) โดยมีคะแนนสูงสุด 53 คะแนน คะแนนต่ำสุด 25 คะแนน จากคะแนนเต็ม 72 คะแนน และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่เกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก ได้แก่ ด้านที่ 2 พันธุ์ปลูก ($\bar{X} = 1.00$) ด้านที่ 4 การตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม ($\bar{X} = 0.95$) ด้านที่ 14 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ($\bar{X} = 0.98$) ด้านที่ 15 การขนส่ง ($\bar{X} = 1.00$) และด้านที่ 16 สุขลักษณะและความสะอาดในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 21.51$) ด้านที่เกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านที่ 3 การปลูก ($\bar{X} = 1.48$) ด้านที่ 7 การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน ($\bar{X} = 1.02$) และด้านที่ 13 การเก็บเกี่ยว ($\bar{X} = 1.16$) ด้านที่เกษตรกรมีการยอมรับในระดับน้อย ได้แก่ ด้านที่ 1 แหล่งปลูก ($\bar{X} = 0.00$) ด้านที่ 5 การให้น้ำ ($\bar{X} = 0.10$) ด้านที่ 6 การให้ปุ๋ย ($\bar{X} = 0.05$) ด้านที่ 8 การเตรียมความพร้อมดินทุเรียนสำหรับการออกดอก ($\bar{X} = 0.81$) ด้านที่ 9 การชักนำการออกดอก ($\bar{X} = 0.61$) ด้านที่ 10 การกระตุ้นการพัฒนาการของตาดอก ($\bar{X} = 0.04$) ด้านที่ 11 การจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล ($\bar{X} = 0.69$) ด้านที่ 12 การเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต ($\bar{X} = 1.42$) และด้านที่ 17 การบันทึกข้อมูล ($\bar{X} = 0.58$) ดังแสดงในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 จำนวน และร้อยละของการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรทำสวนทุเรียน

ประเด็นการวัดการยอมรับ	ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
1) แหล่งปลูก	0	129		$\bar{X} = 0.00$
1.1) แหล่งปลูกทุเรียนของท่าน มีสภาพพื้นที่ ลักษณะดิน สภาพภูมิอากาศ และแหล่งน้ำเป็นไปตามแนวทาง GAP หรือไม่	(0.0)	(100.0)		S.D. = 0.00 Max = 0 Min = 0 เกษตรกรมีการยอมรับน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรอ้างอิงเพื่อการศึกษานานาชาติ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็นการวัดการยอมรับ	ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
2) พันธุ์ปลูก	129	0		$\bar{X} = 1.00$
2.1) พันธุ์ทุเรียนปลูกของท่านเป็นไปตามแนวทาง GAP หรือไม่	(100.0)	(0.0)		S.D. = 0.00 Max = 1 Min = 1 เกษตรกรมีการยอมรับมาก
3) การปลูก				$\bar{X} = 1.48$
3.1) การเตรียมพื้นที่ ท่านมีการเตรียมพื้นที่การปลูกทุเรียนเป็นไป ตามแนวทาง GAP หรือไม่	0 (0.0)	129 (100.0)		S.D. = 0.61 Max = 3 Min = 1 เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
3.2) การวางผังปลูก ท่านมีการวางผังปลูกทุเรียนเป็นไป ตามแนวทาง GAP หรือไม่	129 (100.0)	0 (0.0)		
3.3) ลักษณะการปลูก ท่านปลูกทุเรียนตามลักษณะการปลูกตามแนวทาง GAP หรือไม่	51 (39.5)	78 (60.5)		
3.4) การพรางแสง ท่านมีการพรางแสงให้กับต้นทุเรียนเล็กหรือไม่	11 (8.5)	118 (81.5)		
4) การตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม				$\bar{X} = 0.95$
4.1) ท่านได้ตัดแต่งทรงพุ่มต้นทุเรียนให้มีลำต้นเดี่ยว มีกิ่งประธานเวียนรอบต้น กิ่งรองและกิ่งแขนงพอประมาณ ไม่บังแสงซึ่งกันและกัน	122 (94.6)	7 (5.4)		S.D. = 0.23 Max = 1 Min = 0 เกษตรกรมีการยอมรับมาก

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็นการวัดการยอมรับ	ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
5) การให้น้ำ				$\bar{X} = 0.10$
5.1) ระบบการให้น้ำในสวนทุเรียนของท่านเป็นไปตามแนวทาง GAP ของท่านหรือไม่	12 (9.3)	117 (90.7)		S.D. = 0.30 Max = 1 Min = 0
5.2) ท่านให้น้ำแก่ต้นทุเรียนเป็นไปตามแนวทาง GAP หรือไม่	1 (0.8)	128 (99.2)		เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
6) การให้ปุ๋ย				$\bar{X} = 0.05$
6.1) ท่านให้ปุ๋ยแก่ทุเรียน โดยใส่ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมี ตามสัดส่วนที่กำหนดในแนวทาง GAP หรือไม่	6 (4.7)	123 (95.3)		S.D. = 0.21 Max = 1 Min = 0
				เกษตรกรมีการยอมรับน้อย
7) การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน				$\bar{X} = 1.02$
7.1) โรคทุเรียน				S.D. = 0.20
ท่านมีการป้องกันกำจัดโรคทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่	2 (1.6)	127 (98.4)		Max = 3 Min = 1
7.2) แมลงศัตรูทุเรียน				เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง
ท่านมีการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่	1 (0.8)	128 (99.2)		
7.3) วัชพืชในสวนทุเรียน				
ท่านมีการป้องกันกำจัดวัชพืชในสวน ทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่	129 (100.0)	0 (0.0)		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็นการวัดการยอมรับ	ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
8) การเตรียมความพร้อมต้นทุเรียน สำหรับการออกดอก				$\bar{X} = 0.81$ S.D. = 0.71 Max = 3 Min = 0
8.1) ท่านมีการตัดแต่งกิ่งตามแนวทาง GAP หรือไม่	82 (63.6)	47 (36.4)		
8.2) ท่านมีการให้ปุ๋ยทุเรียนตาม แนวทาง GAP หรือไม่	8 (6.2)	121 (93.8)		เกษตรกรมีการ ยอมรับน้อย
8.3) ดินที่ไม่สมบูรณ์ ท่านมีการปฏิบัติเพื่อรักษาต้น ทุเรียนที่ไม่สมบูรณ์ตามแนวทาง GAP หรือไม่	14 (10.9)	115 (89.1)		
9) การชักนำการออกดอก				$\bar{X} = 0.61$ S.D. = 0.58 Max = 2 Min = 0
9.1) การให้ปุ๋ย ท่านมีการให้ปุ๋ยทุเรียนเพื่อชักนำ การออกดอกตามแนวทาง GAP หรือไม่	4 (3.1)	125 (96.9)		เกษตรกรมีการ ยอมรับน้อย
9.2) การให้น้ำ ท่านมีการให้น้ำเพื่อชักนำให้ ทุเรียนออกดอก ตามแนวทาง GAP หรือไม่	71 (55.0)	58 (45.0)		
9.3) การเพิ่มปริมาณดอก ท่านมีการเพิ่มปริมาณดอกตาม แนวทาง GAP หรือไม่	4 (3.1)	125 (96.9)		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็นการวัดการยอมรับ	ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
10) การกระตุ้นการพัฒนาการของ ตาดอก				$\bar{X} = 0.04$ S.D. = 0.19 Max = 1 Min = 0
10.1) การให้น้ำ ท่านมีการให้น้ำต้นทุเรียนเพื่อ กระตุ้นการพัฒนาของตาดอกตาม แนวทาง GAP หรือไม่	0 (0.0)	129 (100.0)		เขตรกรมีการ ยอมรับน้อย
10.2) การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน ท่านป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน ในช่วงของการ ออกดอกตามแนวทาง GAP หรือไม่	5 (3.9)	124 (96.1)		
11) การจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล				$\bar{X} = 0.69$ S.D. = 0.70 Max = 2 Min = 0
11.1) การตัดแต่งดอก ท่านมีการตัดแต่งดอกทุเรียนเพื่อ เพิ่มการติดผลตามแนวทาง GAP หรือไม่	46 (35.7)	83 (64.3)		เขตรกรมีการ ยอมรับน้อย
11.2) การให้ปุ๋ย ท่านมีการให้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มการติดผล ตามแนวทาง GAP หรือไม่	43 (33.3)	86 (66.7)		
11.3) การให้น้ำ ท่านมีการให้น้ำเพื่อเพิ่มการติดผล ตามแนวทาง GAP หรือไม่	0 (0.0)	129 (100.0)		
11.4) การช่วยผสมเกสร ท่านมีการช่วยผสมเกสรเพื่อเพิ่ม การติดผลตามแนวทาง GAP หรือไม่	0 (0.0)	129 (100.0)		

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็นการวัดการยอมรับ	ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
12) การเพิ่มปริมาณและปรับปรุง คุณภาพผลผลิต				$\bar{X} = 1.42$ S.D. = 0.75 Max = 5 Min = 0
12.1) การตัดแต่งผล ทำนมีขั้นตอนการตัดแต่งผล ทุเรียนเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตตาม แนวทาง GAP หรือไม่	45 (34.9)	84 (65.1)		เกษตรกรมีการ ยอมรับน้อย
12.2) การให้ปุ๋ย ทำนมีการให้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มปริมาณ และปรับปรุงคุณภาพผลผลิต ทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่	2 (1.6)	127 (98.4)		
12.3) การให้น้ำ ทำนมีการให้น้ำเพื่อเพิ่มปริมาณ และปรับปรุงคุณภาพผลผลิต ทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่	2 (1.6)	127 (98.4)		
12.4) การควบคุมมิให้ทุเรียนแตก ใบอ่อน ทำนมีการควบคุมมิให้ทุเรียนแตก ใบอ่อน เพื่อเพิ่มปริมาณและ ปรับปรุงคุณภาพผลผลิตทุเรียน ตามแนวทาง GAP หรือไม่	6 (4.7)	123 (95.3)		
12.5) การโยงผลทุเรียน ทำนมีการโยงผลทุเรียนเพื่อเพิ่ม ปริมาณและปรับปรุงคุณภาพ ผลผลิตทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่	121 (93.8)	8 (6.2)		

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (นวมินทรราชินี) ที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ (นวมินทรราชินี) โดยตรง การนำข้อมูลนี้ไปใช้
โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็นการวัดการยอมรับ	ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
12.6) การป้องกันกำจัดศัตรูพืช ท่านมีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อ เพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพ ผลผลิตทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่	7 (5.4)	122 (94.6)		
13) การเก็บเกี่ยว				$\bar{X} = 1.16$ S.D. = 0.36 Max = 2 Min = 1 เกษตรกรมีการ ยอมรับปานกลาง
13.1) ดัชนีการเก็บเกี่ยว ท่านมีการเก็บเกี่ยวผลทุเรียนตาม ดัชนีการเก็บเกี่ยวตามแนวทาง GAP หรือไม่	129 (100.0)	0 (0.0)		
13.2) วิธีการเก็บเกี่ยว ท่านใช้วิธีการเก็บเกี่ยวผลทุเรียน ตามแนวทาง GAP หรือไม่	20 (15.5)	109 (84.5)		
14) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว				$\bar{X} = 0.98$ S.D. = 0.15 Max = 1 Min = 0 เกษตรกรมีการ ยอมรับมาก
14.1) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ในสวน ท่านมีการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ในสวนตามแนวทาง GAP หรือไม่	126 (97.7)	3 (2.3)		
15) การขนส่ง				$\bar{X} = 1.00$ S.D. = 0.00 Max = 1 Min = 1 เกษตรกรมีการ ยอมรับมาก
15.1) วิธีการขนส่งผลทุเรียนเป็นไป ตามแนวทาง GAP หรือไม่	129 (100.0)	0 (0.0)		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถเผยแพร่ไปใช้ประโยชน์อื่นใดได้
ไม่ว่าการพิมพ์ทั้งต้นฉบับหรือในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และจะถือว่าผิดลิขสิทธิ์หากมีการนำข้อมูลไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็นการวัดการยอมรับ	ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
16) สุขลักษณะและความสะอาดในการปฏิบัติงาน				$\bar{X} = 21.51$ S.D. = 2.25 Max = 28 Min = 16 เกษตรกรมีการยอมรับมาก
16.1) สวนทุเรียนของท่านเคยเป็นหรืออยู่ใกล้สถานที่ทิ้งขยะ โรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่เลี้ยงสัตว์ หรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารพิษ หรือจุลินทรีย์อันตรายหรือไม่	129 (100.0)	0 (0.0)		
16.2) ท่านได้นำตัวอย่างดินส่งไปวิเคราะห์เพื่อตรวจคุณภาพของดินยังห้องปฏิบัติการที่เชื่อถือได้หรือไม่	60 (46.5)	69 (53.5)		
16.3) ท่านได้เก็บตัวอย่างน้ำในระยะเริ่มทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP เพื่อส่งวิเคราะห์คุณภาพน้ำยังห้องปฏิบัติการที่เชื่อถือได้หรือไม่	9 (7.0)	120 (93.0)		
16.4) ท่านได้แยกสถานที่เก็บสารเคมีทางการเกษตรไว้ห่างจากที่พักอาศัย สถานที่ประกอบอาหาร และแหล่งต้นน้ำหรือบริเวณน้ำไหลผ่าน	120 (93.0)	9 (7.0)		
16.5) สถานที่เก็บสารเคมีทางการเกษตรของท่านมีวัสดุป้องกันอุบัติเหตุ เช่น น้ำ ทราซ น้ำยาล้างตา	129 (93.0)	0 (0.0)		
16.6) ท่านได้จัดเก็บสารเคมีทางการเกษตรไว้ในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแสงแดดและฝนได้ และมีอากาศถ่ายเทสะดวก	124 (96.1)	2 (1.6)	3 (2.3)	

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็นการวัดการยอมรับ	ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
16.7) ท่านได้อ่านฉลากคำแนะนำและวิธีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนให้ละเอียดก่อนใช้งานทุกครั้ง	125 (96.9)	0 (0.0)	4 (3.1)	
16.8) ในการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชท่านได้สวมใส่ชุดป้องกันอันตรายจากสารพิษ ได้แก่ หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และรองเท้าหรือไม่	118 (91.5)	0 (0.0)	11 (8.5)	
16.9) ท่านได้เตรียมสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนเพื่อใช้หมดในคราวเดียว ไม่เหลือค้างในถัง	128 (99.2)	0 (0.0)	1 (0.8)	
16.10) ท่านได้พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนเฉพาะในช่วงเช้าหรือเย็น ขณะลมสงบเท่านั้น	3 (2.3)	123 (95.4)	3 (2.3)	
16.11) หลังจากพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน ท่านได้ทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือพ่นสารเคมีให้เรียบร้อยและจัดเก็บในสถานที่ปลอดภัย	76 (58.9)	1 (0.8)	52 (40.3)	
16.12) หลังจากพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนท่านได้อาบน้ำ สระผม ทำความสะอาดร่างกายทันที	124 (96.1)	1 (0.8)	4 (3.1)	
16.13) ท่านหยุดใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนก่อนการเก็บเกี่ยวตามที่ระบุไว้ในฉลากกำกับของสารเคมีแต่ละชนิด	128 (99.2)	0 (0.0)	1 (0.8)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีการนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้จัดทำ และต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็นการวัดการยอมรับ	ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
16.14) ท่านได้ทิ้งภาชนะบรรจุสารเคมี ที่ใช้หมดแล้ว โดยฝังดินที่มีความลึก มากพอและไม่เผาทำลาย	31 (24.0)	87 (67.5)	11 (8.5)	
16.15) กิ่งและส่วนของทุเรียนที่มีโรค เข้าทำลายต้องเผาทำลายทิ้ง	34 (26.4)	67 (51.9)	28 (21.7)	
16.16) หลังการใช้งานท่านเก็บรักษา อุปกรณ์ และเครื่องมือทางการเกษตร ในสถานที่ที่เป็นสัดส่วนปลอดภัยง่าย ต่อการนำไปใช้งาน และมีป้ายแสดงไว้ ชัดเจน	126 (97.7)	0 (0.0)	3 (2.3)	
16.17) ท่านได้ตรวจสอบสภาพเครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตร เช่น เครื่องพ่น สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช อุปกรณ์ การเก็บเกี่ยวก่อนนำไปใช้งาน	25 (19.4)	2 (1.6)	102 (79.1)	
16.18) ท่านได้ตรวจสอบซ่อมบำรุง เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรตาม แผนการบำรุงรักษาที่กำหนดไว้	3 (2.3)	110 (85.3)	16 (12.4)	
17) การบันทึกข้อมูล				$\bar{X} = 0.58$
17.1) ท่านได้บันทึกรายละเอียดการ เก็บตัวอย่างดินลงในแบบบันทึก รวมทั้งเก็บใบแจ้งผลการวิเคราะห์ดิน ไว้เป็นหลักฐานหรือไม่	4 (3.1)	125 (96.9)		S.D. = 1.15 Max = 6 Min = 0
17.2) ท่านได้เก็บรักษาแบบบันทึกการ ปฏิบัติงานสวนไว้หรือไม่	25 (19.4)	104 (80.6)		เกษตรกรมีการ ยอมรับน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้เฉพาะในโครงการวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็นการวัดการยอมรับ	ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ ปฏิบัติ จำนวน (ร้อยละ)	ปฏิบัติ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	หมายเหตุ (n=129)
17.3) ท่านได้บันทึกการใช้ปุ๋ย สารเคมี ป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ	9 (7.0)	103 (79.8)	17 (13.2)	
17.4) ท่านได้บันทึกการปฏิบัติงาน สวนตามแบบบันทึกอย่างสม่ำเสมอ	2 (1.6)	120 (93.0)	7 (5.4)	
ภาพรวมการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม สำหรับทุเรียน			$\bar{X} = 33.39$, S.D. = 4.80, Max = 53, Min = 25 เกษตรกรมีการยอมรับปานกลาง	

4.5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 21 ตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียน จำนวนแรงงาน ขนาดของพื้นที่ที่ปลูกทุเรียน เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน รายได้จากการขายผลผลิตทุเรียน การติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร ประสบการณ์ในการฝึกอบรม การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเป็นสมาชิกกลุ่ม บทบาทการมีส่วนร่วม การมีสถานภาพเป็นผู้นำทางสังคม ลักษณะพื้นที่สวนทุเรียน กลุ่มชุดดิน การเข้าถึงของยานพาหนะขนส่งทุเรียน แหล่งน้ำสำหรับทำสวนทุเรียน ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน ทักษะติดต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน และตัวแปรตาม คือ การยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Person's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิเคราะห์พบว่า ส่วนใหญ่แล้วตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระดับต่ำถึงปานกลาง ตามเกณฑ์วัดระดับความสัมพันธ์ของบุปผา อนันต์สุชาติกุล (ม.ป.ป.) พบว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ที่จะทำให้ค่า R^2 เปลี่ยนแปลง เพราะค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดไม่มีค่าใกล้เคียง 1 หรือ 0.7 ดังแสดงในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดกับการยอมรับแนวทางการปฏิบัติกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน

Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	X ₁₈	X ₁₉	X ₂₀	X ₂₁
Y	1.00	.190*	-.037	.238**	.176*	.231**	.172	.398**	.323**	.104	.437**	.265**	.136	.423**	.345**	-	-	-	.089	.629**	.285**
X ₁	1.00	1.00	.106	.037	.160	.119	-.004	.027	.041	.117	.094	.132	-.083	.120	.112	-	-	-	-.058	.257**	-.055
X ₂		1.00	1.00	.421**	-.046	-.002	-.017	-.136	.091	-.013	.073	-.085	-.090	.014	-.011	-	-	-	-.166	-.014	.071
X ₃			1.00	-.238**	.221*	.164	.151	.148	-.078	.171	.026	.289**	.066	.095	.210*	-	-	-	.111	.340**	.005
X ₄				1.00	.195*	.257**	.169	.191*	-.223*	.118	.213*	.020	-.036	.161	.072	-	-	-	.085	.086	.031
X ₅					1.00	.538**	.203*	.108	.038	.129	-.039	.187*	-.078	.150	-.018	-	-	-	.132	.264**	.082
X ₆						1.00	.024	-.024	.124	.219*	.150	.364**	.006	.093	.081	-	-	-	.055	.197*	-.047
X ₇							1.00	.527**	.082	.255**	-.016	.069	.113	.115	.074	-	-	-	.204*	.287**	.113
X ₈								1.00	.051	.217*	.109	.016	.084	.076	.075	-	-	-	.091	.165	.107
X ₉									1.00	.051	.217*	.109	.016	.084	.076	-	-	-	.011	.022	.159
X ₁₀										1.00	.271**	.170	.168	.210*	.416**	-	-	-	.118	.294**	.187*
X ₁₁											1.00	.148	.036	.478**	.281**	-	-	-	.025	.372**	.268**
X ₁₂												1.00	.051	.133	.089	-	-	-	.036	.262**	.134
X ₁₃													1.00	.046	.043	-	-	-	.340**	-.080	.126
X ₁₄														1.00	.364**	-	-	-	.032	.352**	.274**
X ₁₅															1.00	-	-	-	.030	.233**	.029
X ₁₆																1.00	-	-	-	-	-
X ₁₇																	1.00	-	-	-	-
X ₁₈																		1.00	-	-	-
X ₁₉																			1.00	-.044	.188*
X ₂₀																				1.00	.145
X ₂₁																					1.00

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่ามีตัวแปรอิสระเพียง 4 ตัวแปร ที่สามารถพยากรณ์การยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) คือ ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (X_{20}) การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น (X_{11}) เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน (X_7) และประสบการณ์ในการฝึกอบรม (X_{10}) ซึ่งสามารถพยากรณ์การยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (R^2) ได้ร้อยละ 55.7 และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ (SE_{est}) เท่ากับ 3.249 และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปร มีค่าเป็นบวก กล่าวคือ เมื่อเกษตรกรทำสวนทุเรียนมีความรู้ มีการติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น ใช้เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน และมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมมากขึ้น จะมีอิทธิพลให้เกษตรกรยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมมากขึ้นเช่นกัน และพบว่า ความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมมากที่สุด ($\beta = 0.410$) รองลงมาคือ การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น ($\beta = 0.267$) เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน ($\beta = 0.229$) และประสบการณ์ในการฝึกอบรม ($\beta = 0.185$) ดังแสดงในตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ แบบขั้นตอนเพื่อพยากรณ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	9.557	3.128		3.055	.003
ความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (X_{20})	.381	.064	.410	5.994	.000
ประสบการณ์ในการฝึกอบรม (X_{10})	.519	.182	.185	2.851	.005
การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น (X_{11})	1.758	.435	.267	4.037	.000
เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน (X_7)	1.233	.345	.229	3.573	.001

multiple R	=	0.746	F	=	38.940
multiple R ²	=	0.557	Sig. F	=	0.000
SE _{est}	=	3.249	Durbin Watson	=	1.800

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติ เกษตรดีที่เหมาะสม ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปัญหา อุปสรรคของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า มีปัญหาเรื่องปัจจัยการผลิตมีราคาแพง เช่นปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน มากที่สุด คิด เป็นร้อยละ 28.33 รองลงมา เกษตรกรไม่มีความเชื่อมั่นในการใช้สารทดแทนสารเคมี ร้อยละ 18.72 เกษตรกรไม่ทราบผลการวิเคราะห์ดิน ร้อยละ 13.55 ราคาผลผลิตทุเรียนไม่แน่นอน ร้อยละ 12.81 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่จริงจังในการส่งเสริมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดี ที่เหมาะสม ร้อยละ 10.59 ราคาผลผลิตทุเรียนไม่มีความแตกต่างกับราคาผลผลิตทุเรียนทั่วไป ร้อย ละ 7.39 ปัญหาล่าช้าในการขนส่งทุเรียนข้ามฟาก ร้อยละ 3.20 พ่อค้าไม่ได้ให้ความสำคัญกับ ผลผลิตทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 2.96 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่ มีความรู้มากพอในการส่งเสริมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 2.46 เกษตรกรมีข้อเสนอแนะว่า 1) นักวิชาการเกษตรต้องมีความรู้ และให้คำแนะนำการทำสวน ทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมแก่เกษตรกรอย่างใกล้ชิด 2) หน่วยงานภาครัฐต้อง เร่งขยายตลาดและยกระดับราคาผลผลิตทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมให้สูงกว่า ผลผลิตทั่วไป 3) หน่วยงานภาครัฐต้องตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการลักลอบนำผลผลิตทุเรียน ทั่วไปมาสวมสิทธิ์ผลผลิตทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมเพื่อการส่งออก และ 4) เกษตรกรกับเจ้าหน้าที่เกษตรในท้องถิ่นต้องร่วมมือกันในการเจรจากับผู้ประกอบการเรือเฟอร์รี่ข้าม ฟากให้มีการจัดคิวเรือและรถขนส่งทุเรียนให้เหมาะสมตามเวลา ดังแสดงในตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของเกษตรกรทำสวน ทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหา อุปสรรค		
1) ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง เช่น ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	115	28.33
2) เกษตรกรไม่มีความเชื่อมั่นและไม่มีความรู้ในการใช้สารทดแทน สารเคมี เช่น การทำปุ๋ยหมัก การใช้ปุ๋ยคอก สารสกัดจากธรรมชาติ และ จุลินทรีย์ ในการปรับปรุง บำรุงดิน และป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน	76	18.72
3) เกษตรกรไม่ทราบผลการวิเคราะห์ดินที่ได้จัดส่งไปวิเคราะห์แล้ว	55	13.55
4) ราคาผลผลิตทุเรียนไม่แน่นอน	52	12.81

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
5) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่จริงจัง ต่อเนื่อง ในการส่งเสริมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม	43	10.59
6) ราคาผลผลิตทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมไม่มีความแตกต่างกับราคาผลผลิตทุเรียนทั่วไป	30	7.39
7) ผลผลิตทุเรียนคุณภาพลดลง เนื่องจากรถขนส่งผลผลิตทุเรียน ต้องเสียเวลารอเรือเฟอร์รี่ข้ามฟากจากเกาะไปยังแผ่นดินใหญ่	13	3.20
8) พ่อค้ารับซื้อทุเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญกับผลผลิตทุเรียนที่มาจากสวนทุเรียนที่ปฏิบัติตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสม	12	2.96
9) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่มีความรู้มากพอในการส่งเสริมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม	10	2.46
รวม	406	100.00
ข้อเสนอแนะ		
1) นักวิชาการเกษตรต้องมีความรู้ และให้คำแนะนำการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมแก่เกษตรกรอย่างใกล้ชิด	45	51.14
2) หน่วยงานภาครัฐต้องเร่งขยายตลาดและยกระดับราคาผลผลิตทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมให้สูงกว่าผลผลิตทั่วไป	30	34.09
3) หน่วยงานภาครัฐต้องตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการลักลอบนำผลผลิตทุเรียนทั่วไปมาสวมสิทธิ์ผลผลิตทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมเพื่อส่งออก	8	9.09
4) เกษตรกรกับเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรในท้องถิ่นต้องร่วมมือกันในการเจรจากับผู้ประกอบการเรือเฟอร์รี่ข้ามฟากให้มีการจัดคิวเรือและรถขนส่งทุเรียนให้เหมาะสมตามเวลา	5	5.69
รวม	88	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เกษตรกรทำสวนทุเรียน ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ผ่านการตรวจรับรองแปลงตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน จำนวน 129 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Person's Product Moment Correlation Coefficient) และความถดถอยเชิงพหุ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม และปัจจัยด้านภูมิศาสตร์

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 82.2 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 52.71 ปี ร้อยละ 41.9 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียนเฉลี่ย 19.89 ปี มีแรงงานในการทำสวนทุเรียนเฉลี่ย 3.27 คน มีพื้นที่ปลูกทุเรียนเฉลี่ย 27.08 ไร่ และใช้เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียนเฉลี่ย 9,934.81 บาท ต่อไร่ต่อปี โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 74.4 ใช้เงินลงทุนจากแหล่งทุนที่เป็นเงินออมของตัวเองเพียงอย่างเดียว และมีรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียนเฉลี่ย 22,627 บาทต่อไร่ต่อปี

เกษตรกรทั้งหมดผ่านการอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม 1 ครั้งในช่วงเริ่มต้นโครงการรับรองแปลงผลิตทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม แต่ในรอบปี พ.ศ. 2550 เกษตรกรไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.8 เกษตรกรเข้ารับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมเฉลี่ย 1.68 ครั้ง และเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรเพื่อรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือขอคำแนะนำเกี่ยวกับการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม โดยมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรเฉลี่ยเพียง 0.02 ครั้ง และเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้การทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมกับ

เกษตรกรรายอื่น เกษตรกรมีการติดต่อกับเกษตรกรรายอื่นเฉลี่ย 0.15 ครั้งและเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมผ่านสื่อใด ๆ เลย เกษตรกรมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเฉลี่ย 0.31 ครั้ง

เกษตรกรส่วนใหญ่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร โดยทั้งหมดเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มในชมรมไม้ผลเกาะสมุย แต่ส่วนใหญ่ไม่มีบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม และไม่เป็น และไม่เคยเป็นผู้นำทางสังคม

พื้นที่ทำสวนทุเรียนของเกษตรกรทั้งหมดมีลักษณะเป็นพื้นที่ภูเขาและเป็นกลุ่มชุดดิน 62 ซึ่งมีความลาดชันมากกว่า 35 % ไม่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร สวนทุเรียนของเกษตรกรทั้งหมด ขานพาหนะขนส่งผลผลิตทุเรียนประเภทรถยนต์สามารถเข้าถึงได้ และเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้น้ำจากลำธารเป็นแหล่งน้ำสำหรับการทำสวนทุเรียน

ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน

จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่เกษตรกรมีความรู้ในระดับมาก ได้แก่ ด้านที่ 5 การตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม ด้านที่ 8 การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน ด้านที่ 9 การเตรียมความพร้อมดินทุเรียนสำหรับการออกดอก ด้านที่ 14 การเก็บเกี่ยว ด้านที่ 16 สุขลักษณะและความสะอาดในการปฏิบัติงาน และด้านที่ 17 การบันทึกข้อมูล ส่วนด้านที่เกษตรกรยังมีความรู้ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านที่ 4 การปลูก ด้านที่ 6 การให้น้ำ และด้านที่ 15 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ทัศนคติต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน

จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีทัศนคติเป็นกลางต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าไม่มีข้อใดที่เกษตรกรมีทัศนคติในเชิงลบ และมีบางข้อที่เกษตรกรมีทัศนคติในเชิงบวก คือ 1) เกษตรกรต้องหมั่นตรวจดูความสมบูรณ์ของดินทุเรียนตลอดจนการเข้าทำลายของโรค และแมลงศัตรูทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ 2) ภาชนะบรรจุสารเคมีและวัสดุการเกษตรต่าง ๆ เมื่อใช้หมดเรียบร้อยแล้วต้องนำไปทิ้งในสถานที่จัดเก็บที่เหมาะสม และไม่เผาทำลาย 3) การบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนทุกครั้งเป็นสิ่งที่ควรทำ 4) การทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมช่วยลดการตกค้างของสารเคมีอันตรายในสิ่งแวดล้อม ในผลผลิต และให้ความปลอดภัยต่อผู้ผลิต และผู้บริโภค 5) การใช้สารเคมีตามรายละเอียดในคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่เพียงพอแล้วต่อการป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน และ 6) เกษตรกรทำสวนทุเรียนจำเป็นต้องผ่านการอบรมหลักสูตรแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมที่กรมวิชาการกำหนด

การยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน

จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่เกษตรกรมีการยอมรับในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านที่ 2 พันธุ์ปลูก ด้านที่ 4 การตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม ด้านที่ 14 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ด้านที่ 15 การขนส่ง และด้านที่ 16 สุขลักษณะและความสะอาดในการปฏิบัติงานส่วนด้านที่เกษตรกรยังมีการยอมรับในระดับน้อย ได้แก่ ด้านที่ 1 แหล่งปลูก ด้านที่ 5 การให้น้ำ ด้านที่ 6 การให้ปุ๋ย ด้านที่ 8 การเตรียมความพร้อมดินทุเรียนสำหรับการออกดอก ด้านที่ 9 การชักนำการออกดอก ด้านที่ 10 การกระตุ้นการพัฒนาการของตาออก ด้านที่ 11 การจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล ด้านที่ 12 การเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต และด้านที่ 17 การบันทึกข้อมูล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) มีเพียง 4 ปัจจัย คือ ความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม (X_{20}) การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น (X_{11}) เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน (X_7) และประสบการณ์ในการฝึกอบรม (X_{10}) โดยมีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ร้อยละ 55.7 ซึ่งสรุปเป็นสมการความถดถอยเชิงพหุการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียน ได้ดังนี้

$$\text{สมการคะแนนดิบ} \quad Y' = 9.557 + 0.381X_{20} + 1.758X_{11} + 1.233X_7 + 0.519X_{10}$$

$$\text{สมการคะแนนมาตรฐาน} \quad Z' = 0.410Z_{X_{20}} + 0.267Z_{X_{11}} + 0.229Z_{X_7} + 0.182Z_{X_{10}}$$

$$(R = 0.746, R^2 = 0.557, SE_{est} = 3.249, F = 38.940, Sig. F = 0.000)$$

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากการศึกษาพบว่าปัญหาที่เกษตรกรประสบมากที่สุด คือปัญหาเรื่องปัจจัยการผลิตมีราคาแพง เช่น ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช รองลงมา เกษตรกรไม่มีความเชื่อมั่นในการใช้สารทดแทนสารเคมี ไม่ทราบผลการวิเคราะห์ดิน ราคาผลผลิตทุเรียนไม่แน่นอน และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่จริงจังในการส่งเสริมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม รวมทั้งปัญหาความล่าช้าในการขนส่งทุเรียนข้ามฟากจากเกาะไปสู่แผ่นดินใหญ่ โดยเกษตรกรมีข้อเสนอแนะว่า นักวิชาการเกษตรต้องมีความรู้ และควรให้คำแนะนำการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมแก่เกษตรกรอย่างใกล้ชิด หน่วยงานภาครัฐต้องเร่งขยายตลาด

และยกระดับราคาผลผลิตทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมให้สูงกว่าผลผลิตทั่วไป และต้องเร่งแก้ไขปัญหาลักลอบนำผลผลิตทุเรียนทั่วไปมาสวมสิทธิ์ผลผลิตทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมเพื่อส่งออก รวมทั้งเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่เกษตรในท้องถิ่นต้องร่วมมือกันในการเจรจากับผู้ประกอบการเรือเฟอร์รี่ข้ามฟากระหว่างจังหวัดให้มีการจัดคิวเรือและรถขนส่งทุเรียนให้เหมาะสมตามเวลา

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1) ความรู้ในภาพรวมของเกษตรกรเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากความรู้ที่เกษตรกรมีนั้นเป็นความรู้เดิมจากประสบการณ์การทำสวนทุเรียน ($\bar{X} = 19.89$ ปี) หรือเรียนรู้จากเพื่อนบ้าน ส่วนความรู้การทำสวนทุเรียนในคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม เป็นความรู้ที่อ้างอิงมาจากข้อมูลที่มีการศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศไทย (กรมวิชาการเกษตร, 2551ข) ซึ่งความรู้ในบางด้านของเกษตรกรไม่สอดคล้องกับคู่มือการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม และส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรยังไม่ได้รับทราบความรู้ตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมทั้งหมด หรือความรู้ไม่ได้ถูกถ่ายทอดสู่เกษตรกรอย่างเพียงพอ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมน้อย (ตารางที่ 4.10) เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตรเพื่อขอคำแนะนำการทำสวนทุเรียน (ตารางที่ 4.11) รวมถึงเกษตรกรยังไม่มีความเชื่อมั่นในความรู้ที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีอยู่ (ตารางที่ 4.24) และในขณะที่เดียวกันเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมผ่านสื่อใด ๆ เลย (ตารางที่ 4.13) โดยด้านที่เกษตรกรยังมีความรู้ในระดับน้อย ได้แก่ การปลูก การให้น้ำ และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว อธิบายได้ดังนี้

ในคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับการปลูกทุเรียน ผู้วิจัยตั้งคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับการปลูกที่ไม่สอดคล้องกับการปลูกทุเรียนของเกษตรกรในอำเภอเกาะสมุยเลย เช่น คำถามว่า พื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังมาก ต้องปลูกทุเรียนแบบขร่งสวน สันร่องกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ร่องน้ำกว้าง และลึก 1.5 X 1 เมตร หรือการปลูกทุเรียนแบบนั่งแท่นหรือยกโคกเหมาะสำหรับพื้นที่ที่มีการพัฒนาแหล่งน้ำชลประทาน เกษตรกร โดยส่วนใหญ่จะไม่ทราบข้อมูลการปลูกทุเรียนในรูปแบบเหล่านี้ เพราะจากที่กล่าวมาข้างต้น เกษตรกร โดยส่วนใหญ่มีความรู้เฉพาะตามประสบการณ์การปฏิบัติของตนเอง

กล่าวคือเกษตรกรในอำเภอเกาะสมุยไม่ได้ปลูกทุเรียนแบบยกร่องสวน หรือยกโคก เพราะพื้นที่สวนทุเรียนของเกษตรกรอยู่บนพื้นที่ภูเขา ดังนั้นจึงทำให้เกษตรกรมีความรู้ในด้านนี้น้อย

ความรู้เรื่องการให้น้ำทุเรียนตามคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสม เป็นความรู้การให้น้ำทุเรียนที่อ้างอิงการให้น้ำต้นทุเรียนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นระบบการให้น้ำแบบหัวเหวี่ยงเล็ก หรือความรู้เรื่องความต้องการน้ำของต้นทุเรียนเล็ก ที่ต้องการน้ำประมาณ 23-34 ลิตร (0.6 เท่าของอัตราการระเหยน้ำ (มิลลิลิตรต่อวัน)) เมื่อต้นทุเรียนมีพื้นที่ได้ทรงพุ่ม 10 ตารางเมตร ซึ่งความรู้เรื่องเหล่านี้ไม่สอดคล้องกับการให้น้ำต้นทุเรียนในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย เพราะพื้นที่สวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย เป็นพื้นที่ภูเขาสูง มีความลาดชัน ฝนตกชุก และความชื้นในอากาศสูง ชาวสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุยจึงไม่จำเป็นต้องติดตั้งระบบการให้น้ำแบบหัวเหวี่ยงเล็ก ซึ่งจากการสัมภาษณ์เกษตรกรพบว่า เกษตรกรชาวสวนทุเรียนบางรายไม่ต้องให้น้ำต้นทุเรียนเลย หลังจากผ่านช่วงการอนุบาลต้นทุเรียนเล็ก หรืออาจมีการให้น้ำบ้างถ้าปีใดฝนเกิดทิ้งช่วงนาน แต่เป็นการให้น้ำที่เป็นระบบใช้สายยางรดน้ำ โดยต่อจากท่อหลักที่สูบน้ำขึ้นมาจากลำธาร และเกษตรกรมีความเห็นว่าระบบการให้น้ำแบบหัวเหวี่ยงเล็กมีต้นทุนสูงในการติดตั้งบนพื้นที่ภูเขา เพราะต้องใช้เครื่องยนต์ที่กำลังสูงในการดันน้ำให้มีแรงดันน้ำเท่ากันทั้งพื้นที่สวนทุเรียน

ความรู้เรื่องการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ได้แก่ความรู้ในเรื่อง การทำความสะอาดทุเรียน โดยการใช้แรงลมเป่าเพื่อกำจัดเศษวัสดุและแมลงออกจากผิวผลทุเรียน และจุ่มผลทุเรียนลงในสารละลายสารเคมีเบน โนมิล และกรดฟอสฟอรัสเพื่อป้องกัน โรคผลเน่า และความรู้ในเรื่องการเก็บรักษาผลทุเรียนที่อุณหภูมิ 15 องศาเซลเซียส สามารถเก็บได้นาน 5-12 วัน เกษตรกรไม่มีความรู้ในเรื่องเหล่านี้ เพราะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในสถานที่รวบรวมผลผลิตทุเรียนซึ่งไม่ได้อยู่ในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยส่วนใหญ่ผลผลิตทุเรียนจากอำเภอเกาะสมุยจะส่งเข้าสถานที่รวบรวมผลผลิตทุเรียนเพื่อส่งออกที่อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ดังนั้นเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงไม่เคยเห็นและไม่ได้ปฏิบัติในขั้นตอนเหล่านี้ หรือมีเกษตรกรบางรายที่เคยเห็นแต่ก็ไม่ได้มีความรู้ว่าจะทางสถานที่รวบรวมผลผลิตทุเรียนมีการใช้สารเคมีใดบ้างในการรักษาผลผลิตทุเรียนเพื่อการส่งออก

2) ในภาพรวมเกษตรกรมีทัศนคติเป็นกลางต่อแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสม หมายถึงทัศนคติของเกษตรกรที่ไม่แสดงความคิดเห็น ไม่แน่ใจ หรือมีความรู้สึกเรียบเฉย (Zimbardo et. al. 1977) ซึ่งอาจเกิดจากประสบการณ์ หรือความรู้ในภาพรวมเรื่องแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับทุเรียนยังมีไม่มากพอจนสามารถกำหนดให้เกิดทิศทางของทัศนคติได้ อย่างที่ เฉลียว นูร์ภักดี (2517) ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งต่าง ๆ เกิดจากประสบการณ์ หรือการเรียนรู้ทั้งสิ้น และสำหรับคำถามวัดทัศนคติบางข้อที่เกษตรกรมีทัศนคติในเชิงบวก คือ 1) เกษตรกรต้องหมั่นตรวจดูความสมบูรณ์ของต้นทุเรียน ตลอดจนการเข้าทำลายของโรค และแมลงศัตรูทุเรียน

อย่างสม่ำเสมอ 2) ภาชนะบรรจุสารเคมีและวัสดุการเกษตรต่าง ๆ เมื่อใช้หมดเรียบร้อยแล้วต้องนำไปทิ้งในสถานที่จัดเก็บที่เหมาะสม และไม่เผาทำลาย 3) การทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมช่วยลดการตกค้างของสารเคมีอันตรายในสิ่งแวดล้อม ในผลผลิต และให้ความสำคัญปลอดภัยต่อผู้ผลิต และผู้บริโภค 4) การใช้สารเคมีตามรายละเอียดในคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่เพียงพอแล้วต่อการป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน และ 5) เกษตรกรทำสวนทุเรียนจำเป็นต้องผ่านการอบรมหลักสูตรแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมที่กรมวิชาการกำหนด เป็นเพราะคำถามวัดทัศนคติเหล่านี้ เกษตรกรทำสวนทุเรียนได้ลงมือปฏิบัติ และมีความรู้แล้วซึ่งสอดคล้องกับคำถามว่า แต่ในบางคำถามวัดทัศนคติบางคำถาม เกษตรกรก็มีทัศนคติในเชิงบวกเช่นกัน ถึงแม้ว่าเกษตรกรจะไม่ได้ปฏิบัติ แต่เกษตรกรรู้โดยสามัญสำนึกว่าถ้าปฏิบัติก็จะเกิดผลดีคือข้อ การบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนทุกครั้งเป็นสิ่งที่ควรทำ

3) การยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน ในภาพรวมเกษตรกรมีการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมในระดับปานกลาง เนื่องจากการส่งเสริมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมที่ภาครัฐส่งเสริมนั้นอาจยังไม่ได้กระตุ้น หรือจูงใจให้เกษตรกรเกิดการรับรู้ (Awareness) และสนใจ (Interest) อย่างเต็มที่ (Mosher, 1978) และในขณะที่เดียวกันปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรเกิดการยอมรับ ยังไม่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมที่ภาครัฐจัดทำขึ้น เช่น สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม หรือความสอดคล้องของแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมกับสิ่งที่เกษตรกรปฏิบัติหรือมีอยู่แล้ว (Similar & Fit) รวมถึงการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ที่เกษตรกรเห็นผลแล้ว (Visibility) (ดิเรก ฤกษ์หรั่ง, 2527) โดยด้านที่เกษตรกรยอมรับในระดับน้อย อธิบายได้ดังนี้

ด้านแหล่งปลูก พื้นที่ทำสวนทุเรียนของเกษตรกรในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน 35% ซึ่งตามคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียนได้กล่าวไว้ว่า ความลาดชันที่เหมาะสมสำหรับการทำสวนทุเรียน คือ 1-3 % แต่ถ้าความลาดชันเกิน 15% จะต้องมีการทำคันดิน เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน และตามหลักการอนุรักษ์ดินของกรมพัฒนาที่ดินกล่าวไว้ว่าพื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน 35 % ไม่ควรนำมาเป็นพื้นที่ทำกิจกรรมทางการเกษตร แต่ควรอนุรักษ์ไว้เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำ (กรมพัฒนาที่ดิน, 2552) แต่เนื่องจากเกษตรกรได้ทำการปรับสภาพพื้นที่มาเป็นพื้นที่ทางการเกษตรมาแล้ว ดังนั้นทางออกที่ดีที่สุดคือทำอย่างไรที่จะให้เกษตรกรทำสวนทุเรียนที่สอดคล้องกับการอนุรักษ์พื้นที่ป่า และลดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ด้านการเตรียมความพร้อมต้นทุเรียนสำหรับการออกดอก เกษตรกรทำสวนทุเรียนไม่มีการให้ปุ๋ยคอกแก่ต้นทุเรียนร่วมกับปุ๋ยวิทยาศาสตร์ และไม่มีการผสมกรดฮิวมิคลงในปุ๋ยเพื่อช่วยปรับสภาพดิน ในขณะที่เดียวกันใช้ธาตุอาหารเพียงบางชนิดในการฉีดพ่นเพื่อเสริมสร้างความสมบูรณ์ของต้นทุเรียนซึ่งไม่เพียงพอตามคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม สาเหตุส่วนหนึ่งเป็นเพราะเกษตรกรไม่มีความมั่นใจในการใช้ปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมี เพราะเกษตรกรคิดว่า ต้นทุเรียนเป็นต้นไม้ที่สะอาด หากใช้ปุ๋ยคอกอาจเกิดเชื้อราระบาดได้ ซึ่งเกิดขึ้นมาแล้วในสวนทุเรียนของเกษตรกรบางราย ในกรณีนี้จำเป็นต้องมีการให้ความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความกระจ่างเกี่ยวกับเรื่องโรคของทุเรียน กับความรู้เรื่องประโยชน์และกรรมวิธีการใส่ปุ๋ยคอกอย่างถูกวิธี เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง ส่วนฮอว์โมน หรือธาตุอาหารอื่น ๆ เกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้ตามคำแนะนำของร้านขายเคมีภัณฑ์ทางเกษตร หรือจะมั่นใจในการใช้เมื่อมีเพื่อนเกษตรกรบางรายใช้แล้วได้ผลดี ซึ่งในบางรายการไม่ตรงตามคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน

ด้านการชักนำการออกดอก เกษตรกรไม่มีการใช้กรดฮิวมิคร่วมกับปุ๋ยชักนำการออกดอก หรือเกษตรกรบางรายก็ไม่ได้ใช้ปุ๋ยชักนำการออกดอกเลย รวมถึงไม่มีการใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มปริมาณดอก เนื่องจากเกษตรกรไม่มีความรู้ตามคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมว่าจะต้องใช้กรดฮิวมิคในการปรับสภาพดินด้วย รวมถึงไม่รู้ถึงสภาพดินที่แท้จริงของพื้นที่ทำสวนทุเรียนของตนเอง และเกษตรกรบางรายมองว่าเป็นการเปลืองค่าใช้จ่ายเกินไป บางครั้งไม่จำเป็นต้องมีการชักนำการออกดอก ควรปล่อยให้ทุเรียนออกดอกตามธรรมชาติ

ด้านการจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล เรื่องการช่วยผสมเกสร เกษตรกรไม่ปฏิบัติในการช่วยผสมเกสรทุเรียนเพื่อเพิ่มการติดผล เพราะเกษตรกรคิดว่า เป็นการยุ่งยากและเปลืองค่าแรงงาน เนื่องจากสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย เป็นสวนที่ต้นทุเรียนที่มีอายุมากแล้ว ต้นทุเรียนสูงเกินไป และพื้นที่ปลูกทุเรียนอยู่ในพื้นที่ลาดชัน ในขณะที่เดียวกัน เกษตรกรคิดว่าในช่วงที่ทุเรียนออกดอก มีแมลงในธรรมชาติมากพอในการช่วยผสมเกสร

ด้านการเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต เกษตรกรไม่ปฏิบัติในการควบคุมทุเรียนไม่ให้แตกใบอ่อนตามคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม แต่เกษตรกรใช้วิธีการฉีดพ่นสารอาหารเพื่อเร่งให้ใบอ่อนแก่เร็วขึ้นในกรณีที่ทุเรียนแตกใบอ่อนในช่วงที่ออกผล ซึ่งเกษตรกรจะใช้สารอาหารตามคำแนะนำของร้านขายเคมีภัณฑ์ทางการเกษตร

ด้านการบันทึกข้อมูลเกษตรกรทั้งหมดมีความรู้ว่าการบันทึกข้อมูลการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เป็นสิ่งที่จำเป็นในการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม แต่การบันทึกในเรื่องอื่น ๆ เกษตรกรคิดว่าไม่จำเป็น แต่ในภาคของการปฏิบัติปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการบันทึกใด ๆ เลย เพราะเกษตรกรมากที่สุดเป็นผู้สูงอายุ (อายุมากกว่า 60 ปี) และจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 (ตารางที่ 4.3) ซึ่งห่างเหินจากการเขียนหนังสือมานานแล้ว ใน

ขณะเดียวกันรายละเอียดการใช้สารเคมีต่าง ๆ ที่ให้มีการจดบันทึกลงไปนั้นเป็นเรื่องเข้าใจยาก เกษตรกรจึงรู้สึกยุ่งยากและเกียจคร้านในการบันทึก

4) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม พบว่ามี 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น เงินลงทุนในการทำสวนทุเรียน และประสบการณ์ในการฝึกอบรม โดยความรู้มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมมากที่สุด เกษตรกรที่มีความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียนในระดับมาก จะมีการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียนอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรรณิศา ศรีลัย (2549) ที่พบว่า ความรู้ มีผลต่อการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับส้มเขียวหวาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวนิตย์ ธีรพันธ์ (2548) ที่พบว่าความรู้เกี่ยวกับเกษตรธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้เกษตรธรรมชาติ

เงินลงทุนมีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรที่มีการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียนในระดับมาก มีการลงทุนในการทำสวนทุเรียนด้านปุ๋ย สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และแรงงานสูงกว่าเกษตรกรรายอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ คำกล่าวของ ดิเรก ฤกษ์ห่วย (2527) ที่กล่าวไว้ว่า สภาพทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ

การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน การติดต่อพูดคุยระหว่างเกษตรกรด้วยกันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นที่ดีที่สุดที่ทำให้เกษตรกรมีการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียนอยู่ในระดับเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทกา แสงจันทร์ (2546) ที่พบว่า การติดต่อกับผู้นำเกษตรกรมีอิทธิพลต่อการยอมรับการปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ

ประสบการณ์ในการฝึกอบรมเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนครั้งมากในการเข้าร่วมประชุม หรือฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม มีการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ อัญชลี กุณพงษ์ (2548) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม พบว่าการเข้ารับการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

เอกสารนี้สำหรับลำไยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยขอเสนอแนะการวิจัยดังนี้

1) สร้างความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกรโดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน และประสบการณ์ในการฝึกอบรม มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเพิ่มความรู้ความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแก่เกษตรกรให้มีความรู้ลึกซึ้ง กว้างขึ้น และขยายไปสู่จำนวนเกษตรกรที่มากขึ้น โดยผ่านกระบวนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างกระบวนการให้เกษตรกรเกิดความรู้ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมจนยอมรับนำไปปฏิบัติ และต้องเป็นกระบวนการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการ หรือข้อเสนอแนะโดยรวมของเกษตรกร ไม่ควรสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้เกษตรกรรู้สึกแปลกแยก และเสียเวลาในการรับฟังความรู้เหล่านี้ และต้องสอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพของท้องถิ่นด้วย เช่น การฝึกอบรมโดยนำความรู้ ประสบการณ์ของเกษตรกรตัวอย่างที่ได้ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมประสบผลสำเร็จแล้วมาเล่าสู่กันฟัง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในพื้นที่ทำสวนทุเรียนของผู้นำเกษตรกรนั้น และควรมีการประเมินความรู้ความเข้าใจจากการเข้ารับการฝึกอบรม เพราะการประเมินความรู้ความเข้าใจจะได้ทราบระดับความรู้ความเข้าใจของเกษตรกร และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการฝึกอบรมครั้งต่อไป

2) นำผลการวิจัย นวัตกรรมการใช้ปุ๋ยเคมี ธาตุอาหารเสริม การใช้สารทดแทนสารเคมี เช่น สารป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนจากธรรมชาติ การผลิตจุลินทรีย์ปรับปรุงดิน ที่ได้ทำการวิจัยในสถาบันการศึกษา หน่วยงานเอกชน หรือกลุ่มเกษตรกรหัวก้าวหน้าไปร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกร เพื่อต่อยอดองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่ของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการทำสวนทุเรียน และสามารถทำสวนทุเรียนให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมได้มากขึ้น หรืออาจจะนำไปสู่การทบทวน และปรับปรุงเนื้อหาในคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียนใหม่ เพราะพิจารณาตามคู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสมแล้ว พบว่ายังไม่มี การแนะนำที่ดีพอในการลดการใช้ปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมี ธาตุอาหารเสริม และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) พัฒนากลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ให้มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม เพราะกลุ่มเกษตรกรเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกษตรกรได้ใกล้ชิดกัน โดยต้องได้รับความร่วมมือในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

4) หน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการตลาดผลผลิตทางการเกษตรควรมีนโยบายในการประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคได้เห็นถึงข้อดี ข้อแตกต่างของผลผลิตทุเรียนที่มาจากแปลงผลิตที่ผ่านการรับรองตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม กับผลผลิตทุเรียนทั่วไป เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริโภคหันมาให้ความสำคัญ และเลือกซื้อผลผลิต รวมถึงต้องเร่งหาแนวทางในการขยายตลาด และยกระดับราคาผลผลิตทุเรียนที่มาจากแปลงผลิตที่ผ่านการรับรองตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

5) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมควรต้องมีการทบทวนบทบาทว่า ได้ทำหน้าที่ดำเนินการปฏิบัติในการส่งเสริมการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมให้มากขึ้นอย่างเพียงพอ และทั่วถึงกับเกษตรกรที่เกี่ยวข้องตามนโยบายที่ได้วางไว้ ทบทวนองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ให้มีความพอต่อการสร้างการยอมรับ รวมถึงกระบวนการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีให้สอดคล้องเหมาะสมกับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐและสถาบันที่เกี่ยวข้องที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน จะมีส่วนช่วยให้เกษตรกรยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้เร็วขึ้น

6) หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศต้องร่วมมือกับเกษตรกรสร้างจิตสำนึกในการรักษาระบบนิเวศ เพราะจากผลการวิจัยพบว่าพื้นที่ทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมทั้งหมดของเกษตรกรในอำเภอเกาะสมุยเป็นพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีความลาดชันเกิน 35% และอยู่ในกลุ่มชุดดินที่ 62 ซึ่งเป็นชุดดินอนุรักษ และเป็นป่าไม้ชั้น 1A และ 1B เป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งต้องป้องกันไม่ให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อสร้างสวนทุเรียนเพิ่มขึ้น และสำหรับสวนทุเรียนที่มีอยู่แล้ว จะมีมาตรการในการปฏิบัติอย่างไรที่จะลดการชะล้างพังทลายของหน้าดินจากการทำสวนทุเรียน โดยอาจต้องส่งเสริมให้ชาวสวนทุเรียนปลูกพืชคลุมดินมากขึ้น หรือสร้างคันดินที่เหมาะสมต่อการป้องกันการชะล้างซึ่งอาจใช้แนวทางการร่วมลงทุนระหว่างรัฐกับเกษตรกร หรือส่งเสริมการปลูกพืชชนิดอื่นร่วมกับต้นทุเรียน ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทุเรียน หรือสร้างรายได้เสริมให้กับชาวสวน เพื่อสร้างความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ และกลมกลืนกับพื้นที่ป่ารอบข้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียนในแหล่งผลิตสำคัญแหล่งอื่นเปรียบเทียบ เพื่อหาแนวทางที่ดียิ่งขึ้นในการส่งเสริมให้เกษตรกรเกิดการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมในวงกว้างต่อไป
- 2) ควรมีการศึกษาถึงความเป็นได้ และกระบวนการยอมรับ ในการใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่สามารถผลิตหรือหาได้ในท้องถิ่นทดแทนปัจจัยการผลิต จำพวกปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชซึ่งมีราคาแพง เพื่อลดต้นทุนการผลิตในการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม
- 3) ควรมีการศึกษาวิจัยในการพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)
- 4) ควรมีการศึกษาความต้องการและประเมินผลการฝึกอบรม และการรับรู้ต่อการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกร เพื่อหาแนวทางในการวางแผนการฝึกอบรมและการใช้สื่อที่เหมาะสมในการส่งเสริมให้เข้าถึงเกษตรกรได้อย่างแท้จริง
- 5) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการประสานความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม เพื่อหาแนวทางการประสานความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม จนสามารถส่งเสริมเกษตรกรให้เกิดการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมได้อย่างกว้างขวาง
- 6) ควรมีการศึกษากิจการโซ่อุปทาน (Supply-Chain Management) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการผลิตทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม เพื่อให้มีศักยภาพทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในผลผลิตทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ให้กับผู้บริโภค ผู้ประกอบการค้าขาย ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ รวมถึงยังส่งผลให้ประเทศไทยยังคงรักษาความเป็นประเทศผู้ผลิตผลไม้เมืองร้อนที่สำคัญของโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรมวิชาการเกษตร. 2550. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับรองฟาร์ม ตามระบบการจัดการ

คุณภาพ : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP). [Online]. Available :

http://www.doa.go.th/gap/food_safety/counsel/counsel4.doc [16/01/2551].

_____. 2551ก. การผลิตทางการเกษตรที่ถูกต้องและเหมาะสม. [Online]. Available :

http://www.doa.go.th/gap/gap_longan.pdf [3/02/2551].

_____. 2551ข. การผลิตทุเรียนอย่างถูกต้องและเหมาะสม. [Online]. Available :

http://www.doa.go.th/gap/gap_durian_1.html [10/02/2551].

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2550. สถิติการปลูกทุเรียน รายจังหวัด ปีการเพาะปลูก 2546. [Online].

Available : <http://www.doae.go.th/data/fruit/16.pdf> [5/12/2550].

กรมพัฒนาที่ดิน. 2552. ข้อมูลดิน. [Online]. Available : <http://www.ldd.go.th/Lddwebsite/>

[web_osl/survey_1/DATA_gr6.htm](http://www.ldd.go.th/Lddwebsite/web_osl/survey_1/DATA_gr6.htm) [29/03/2552].

กรรณิกา ศรีลีย์. 2549. “ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสมของผู้ปลูกส้มเขียวหวานในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

คมสินธุ์ เกษมสินธุ์. 2550. “การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตถั่วเหลืองระบบเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรในเขตพื้นที่ อำเภอแม่ริม และอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

เฉลียว บุรีภักดิ์. 2517. วิทยาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

ณรงค์ พลบูรณ์ศรี. 2547. “การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อการผลิตข้าวของเกษตรกรในจังหวัดสุรินทร์”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ดิเรก ฤกษ์ห่วย. 2527. หลักการส่งเสริม. กรุงเทพฯ : บี เอฟ ไอ.

ทรงวุฒิ พรหมชาติแก้ว. 2542. “ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการทำไร่นาสวนผสมของเกษตรกรในอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เอกสารนี้ ธนรรจิต สีหาบุตร. 2547. การ “ศึกษาภาพในการส่งออกผลไม้ของไทยในตลาดต่างประเทศ”.

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งนี้ วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ธวัช ทองมณี. 2539. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจยอมรับนวัตกรรมเกษตรยั่งยืน : กรณีศึกษาเทคนิคการปลูกผักปลอดสารพิษ ตำบลบางเหริ่ง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา”. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นันทกา แสงจันทร์. 2546. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุในการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ของหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ผู้นำเกษตรกร และเกษตรกร ตำบลทุ่งกุลา อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นันทวัน ทองเบ็ญญ์. 2546. “การยอมรับของเกษตรกรที่มีต่อการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ์. 2531. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- บุญสม วราเอกศิริ. 2529. ส่งเสริมการเกษตร : หลักและวิธีการ. เชียงใหม่ : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะบริหารธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- บุปผา อนันต์สุชาติกุล. ม.ป.ป. สถิติเบื้องต้นทางการศึกษา. เชียงใหม่ : ภาควิชาการประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประกายเพ็ญ สุวรรณ. 2520. ทศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2542. [Online]. Available : <http://trrs3.royin.go.th/dictionary.asp> [26/04/2552].
- ไพชนย์ แยมบาน ให้สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2550. อนุสรณ์ อินทร์โก ผู้สัมภาษณ์. ข้อมูลเบื้องต้น: การทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย. สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย.
- ไพบุลย์ สุทธสุภา. 2525. “ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ของเกษตรกร จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพศาล หวังพานิช. 2526. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุตพงษ์ กัยวรรณ. 2543. พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2542. การทำการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ที.พี.พี.รินทร์.

- ศราวุธ เหล่าอนุสรณ์. 2548. “ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตผักตามระบบการเกษตรที่เหมาะสมของเกษตรกร ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศูนย์บริการทางวิชาการแบบเบ็ดเสร็จ. 2550ก. **รายชื่อ GAP ที่ได้รับการรับรองเครื่องหมาย Q.** [Online]. Available : <http://www.doa.go.th/onestop/Gap.html> [7/12/2550].
- _____. 2550ข. **รายชื่อ GAP ที่ได้รับการรับรองเครื่องหมาย Q.** [Online]. Available : <http://www.doa.go.th/onestop/search/Connections/searchForm.html> [7/12/2550].
- สมหวัง.คอม. 2552. **รู้เรื่องอำเภอเกาะสมุย.** [Online]. Available : [http://www.somwung.com/showans.php?idquest=194&idmainquest=2&idsubquest=1\[3/05/2552\]](http://www.somwung.com/showans.php?idquest=194&idmainquest=2&idsubquest=1[3/05/2552]).
- สุมาลี จันทร์ชลอ. 2542. **การวัดและประเมินผล.** กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมคุณภาพมหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สุนิตย์ วีระพันธ์. 2548. “การขอรับการใช้เกษตรธรรมชาติของเกษตรกร อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- โสภา ชูพิกุลชัย. 2521. **จิตวิทยาทั่วไป.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี. 2545. **แผนยุทธศาสตร์ทุเรียน.** [Online]. Available : <http://chanthaburi.doae.go.th/old%20myweb/My%20Webs/Yutha2.htm> [5/12/2550].
- สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี. 2549. **บรรยายสรุปอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** [Online]. Available : <http://www3.suratthani.go.th/home/document/aumphur/kohsamui.doc> [9/12/2550].
- สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย. 2550. **ประวัติอำเภอเกาะสมุย.** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://suratthani.doae.go.th/koh-samui/prawanamper.htm> [12 /01/2550].
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2550ก. **ทุเรียน: เนื้อที่ ผลิต ผลผลิตต่อไร่ ราคาและมูลค่าของผลผลิตตามราคาที่เกษตรกรขายได้ ปี 2540-2549.** [Online]. Available : <http://www.oae.go.th/statistic/yearbook49/section5/sec5table71.pdf> [5/12/2550].
- _____. 2550ข. **ทุเรียนสด แห้งแข็ง ปริมาณและมูลค่าการส่งออกรายเดือน** [Online]. Available : <http://www.oae.go.th/statistic/export/1301DU.xls> [5/12/2550].
- _____. 2550ค. **ทุเรียน : เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** [Online]. Available : http://www.oae.go.th/zone/zone8/stat/stat_su_durian.htm [9/12/2550].

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7. 2550. **สรุปจำนวนแปลงที่ผ่านการรับรองแหล่งผลิต (Q) จังหวัดสุราษฎร์ธานี. เอกสารอัดสำเนา.**

สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร. 2550. **สถานการณ์การผลิตทุเรียนของประเทศไทยปี 2550.** [Online]. Available : <http://agriman.doae.go.th/home/croprequirement/situation-durien-11102550.doc> [7/12/2550].

สัมพันธ์ รอดฟุ้งครุฑ. 2530. “การกระจายและลักษณะการทำสวนผลไม้เขตร้อนชื้นในภาคเหนือของประเทศไทย : กรณีศึกษาสวนไม้ผลในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ไสว อำทอง. 2546. “ทัศนคติของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการป่าไม้ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อนันต์ ศรีโสภณ. 2525. **ทฤษฎีการวัดและการทดสอบ.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

อรรวรรณ ปิลันธน์โอวาท. 2542. **การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกรัตน์ ศรีวิรัตน์. 2545. “ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษของเกษตรกรในจังหวัดสงขลา”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อุทุมพร จามรมาน. 2537. **ทฤษฎีการวัดทางจิตวิทยา.** กรุงเทพฯ : ฟีนีฟลับลิชซิ่ง.

อุทุมพร ทองไทย, ผู้แปล. 2523. **สารบบจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา : การจัดทำพวกวัดอุปประสงค์ทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัญชลี กุณพงศ์. 2548. “ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยตามระบบการจัดการคุณภาพของเกษตรกรที่เหมาะสมสำหรับลำไยในจังหวัดลำพูน.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Bickhard, M. H. 1980. **Cognition, Convention and Communication.** New York : Praeger.

Bloom, B.S. Hastings, J.T. and Madaus, G. F. 1971. **Handbook on Formative Summative Evaluation of Student Learning.** New York : McGraw-Hill.

English, H.B. and English, A.C. 1985. **A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychological Terms.** New York : David Mckay.

Good, C.V. 1973. **Dictionary of Education.** New York : McGraw-Hill.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาด้านนี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกสิ่งนี้ไปและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของสิทธิ์ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Mosher, A.T. 1978. **An Introduction to Agricultural Extension**. New York: Agricultural Development Council.
- Rogers, E.M. 1983. **Diffusion of Innovations**. 3rd ed. New York : A Division of Macmillan.
- Webster's Online Dictionary. 2009. [Online]. Available : <http://www.websters-online-dictionary.org/> [7/02/2009].
- Wikstrom, S. and Normann, R. 1994. **Knowledge and Value : A New Perspective on Corporate Transformation**. London : Routledge.
- Yamane, T. 1973. **Statistics and Introduction Analysis**. 3rd ed. New York : Harper & Row.
- Zimbardo, P.G. and Ebbesen, E.B. 1969. **Influencing Attitudes and Changing Behavior**. London : Addison Wesley Publishing.
- Zimbardo, P.G. Ebbesen, E.B. and Maslach, C. 1977. **Influencing Attitudes and Changing Behavior**. New York : McGraw-Hill.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คู่มือแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน

1. แหล่งปลูกที่เหมาะสม ทุเรียนสามารถเจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้ในพื้นที่ความสูงจากระดับน้ำทะเล 0-650 เมตร น้ำไม่ท่วมขัง ดินเป็นดินร่วนปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์สูง ระบายน้ำดี ระดับน้ำใต้ดินลึกมากกว่า 75 เซนติเมตร ความเป็นกรดต่ำ (pH) ของดิน 5.5-6.5 อุณหภูมิเฉลี่ย 10-46 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนไม่น้อยกว่า 2,000 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงแล้งต่อเนื่องไม่เกิน 3 เดือน ความชื้นสัมพัทธ์มากกว่า 30 เปอร์เซ็นต์

ทุเรียนต้องการน้ำในการเจริญเติบโต 600-800 ลูกบาศก์เมตรต่อทุเรียน 1 ไร่ น้ำต้องเป็นน้ำสะอาด ไม่มีสารอินทรีย์ และอินทรีย์ที่เป็นพิษปนเปื้อน ความเป็นกรดต่ำของน้ำ 6.0-7.5 สารละลายเกลือไม่มากกว่า 1,400 มิลลิเมตร

2. พันธุ์ปลูก พันธุ์ทุเรียนที่ปลูกเป็นการค้า มี 4 พันธุ์ได้แก่ หมอนทอง ชะนี ก้านยาว และกระดุมทอง ต้นพันธุ์ที่นำมาปลูก คัดเลือกให้ตรงตามสายพันธุ์ที่ต้องการ ต้นแข็งแรง ต้นตอเป็นทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองที่ทนทานต่อโรค มีระบบรากดีไม่ชดหรืองอ มีใบหนาและเขียวเข้ม ก่อนนำไปปลูกต้องปล่อยให้ต้นพันธุ์ทุเรียนผ่านการเจริญเติบโตในที่โล่งแจ้งประมาณ 15-30 วัน

3. การปลูก หากพื้นที่ที่ต้องการปลูกทุเรียนนั้น เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ ระบายน้ำได้ดี ก็สามารถวางผังการปลูกทุเรียนได้เลย แต่ถ้าบริเวณที่ปลูกนั้น โครงสร้างของดินเสีย ระบายน้ำไม่ดี ควรทำการปรับโครงสร้างดินโดยการไถพรวนก่อน และทำร่องระบายน้ำ และบริเวณใดที่มีน้ำท่วมขังมาก ควรปลูกทุเรียนแบบยกทรง ให้สันร่องกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ร่องน้ำกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1 เมตร มีระบบระบายน้ำเข้าออกเป็นอย่างดี

การวางผังปลูก สามารถวางผังการปลูกทุเรียนได้หลายแบบ ตามลักษณะพื้นที่ เช่น เป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสหรือสี่เหลี่ยมผืนผ้า ระบบลูกเต๋าห้าจุด ระบบแถวกว้างต้นชิด และการปลูกเป็นแถวในแนวระดับตามความสูงของพื้นที่

การปลูก สามารถปลูกได้ทั้งแบบเตรียมหลุมปลูก ซึ่งเหมาะกับพื้นที่ที่น้ำชลประทานไม่เพียงพอ และการปลูกแบบนั่งแท่นหรือยกโคก เหมาะสำหรับพื้นที่ฝนตกชุก

การพรางแสง เมื่อปลูกต้นทุเรียนเรียบร้อยแล้ว ควรมีการพรางแสงไม่ให้ต้นทุเรียนเล็กโดนแสงมากเกินไป โดยใช้วัสดุในท้องถิ่นที่หาได้ เช่น ทางมะพร้าว ทางจาก ปีกเป็นกระโจมคร่อมในแนวตะวันออก ตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม ควรมีการตัดแต่งกิ่งทุเรียนให้เป็นลักษณะต้นเดี่ยว ใน 1 ต้น ควรเหลือกิ่งประธานไว้ 12-15 กิ่ง และมีกิ่งรอง 3-4 กิ่ง กิ่งรองแต่ละกิ่งมีกิ่งแขนงพอประมาณ และไม่บังแสงซึ่งกันและกัน

5. การให้น้ำ ระบบการให้น้ำที่เหมาะสม คือระบบการให้น้ำแบบหัวเหวี่ยงเล็ก โดยทุเรียนเล็กมีความต้องการน้ำประมาณ 23-24 ลิตรต่อต้นต่อวัน (พื้นที่ใต้ทรงพุ่ม 10 ตารางเมตร)

6. การให้ปุ๋ย ควรให้ปุ๋ยเคมีและอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก) ผสมกัน โดยใส่ปุ๋ยเคมีเท่ากับเส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่ม (กิโลกรัมต่อเมตร) แบ่งใส่ 2-4 ครั้งต่อปี ปุ๋ยคอกใส่ 2 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม (2 บั้งก็ต่อเมตร) แบ่งใส่ 2 ครั้งต่อปี

7. การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน โรคทุเรียนในขณะที่เป็นทุเรียนต้นเล็ก เช่น โรครากเน่าโคนเน่า เกิดจากเชื้อรา ไฟทอปทอรา (*Phytophthora palmivora*) โรคราใบดิด เกิดจากเชื้อราไรซอกโทเนีย (*Rhizoctonia sp.*) โรคราสีชมพู เกิดจากเชื้อราคอร์ตีเซียม (*Corticium salmonicolor*) เชื้อราเหล่านี้มักเกิดในฤดูฝน ความชื้นในอากาศค่อนข้างสูง วิธีการป้องกันกำจัดโรคทุเรียนทำได้โดยการหมั่นดูแลรักษาต้นทุเรียนให้สมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ ปรับพื้นที่ปลูกทุเรียนให้ระบายน้ำได้ดี ปรับสภาพดินให้มีค่า pH เป็นกลาง ตกแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แสงแดดส่องถึง เก็บเผาทำลายส่วนที่เป็นโรค หรือใช้เชื้อราปฏิปักษ์ เช่น เชื้อไตรโคเดอร์มา หากเกิดการระบาดของโรคอย่างรุนแรงจึงใช้สารเคมีป้องกันกำจัด นอกจากนี้ต้นทุเรียนเล็กยังมีแมลงศัตรูที่สำคัญ เช่น เพลี้ยไก่แจ้ จะพบการระบาดมากในช่วงทุเรียนแตกใบอ่อน โดยเพลี้ยไก่แจ้จะเข้าดูดกินน้ำเลี้ยง และไรแดง ระบาดมากในช่วงที่อากาศแห้งแล้ง ไรแดงจะเข้าดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณหน้าใบของทุเรียน วิธีการป้องกันกำจัดสามารถทำได้โดย การอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติไว้ เช่น ค้างคาว แมลงช้าง แมงมุม ต่อชนิดต่าง ๆ ส่วนการใช้สารเคมีนั้นควรใช้เมื่อมีการระบาดของแมลงมาก ๆ เท่านั้น

วัชพืชในสวนทุเรียนปลูกใหม่ เช่น หญ้าคา หญ้าชันกาด หญ้าขจรจบ หญ้าลูกเห็บ หญ้าตีนนก และวัชพืชประเภทใบกว้างหลายชนิด รวมทั้งพวกวงศ์กก เช่น เห็บหมู เป็นต้น การป้องกันกำจัดถ้าไม่ต้องการใช้สารกำจัดวัชพืช ควรตัดวัชพืชให้สั้นทุก 1-2 เดือน การกำจัดวัชพืชควรกำจัดก่อนเก็บเกี่ยวทุเรียน เพื่อทำลายแหล่งอาศัยของศัตรูทุเรียน

การใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย ก่อนการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ต้องทราบชนิดและรายละเอียดของศัตรูพืชให้แน่ชัดก่อน เพื่อวางแผนการใช้สารป้องกัน

กำจัดศัตรูพืช วิธีการใช้ทำได้ดังนี้ งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกที่ - เลือกใช้สารที่มีประสิทธิภาพต่อศัตรูพืชนั้น โดยเฉพาะ

- ใช้สารที่สลายตัวเร็ว

- ใช้สารเฉพาะในกรณีที่ทำเป็นประจำ และไม่ควรเกินอัตราที่กำหนด
- ไม่ควรผสมสารเกินกว่า 1 ชนิดขึ้นไปในการใช้แต่ละครั้ง
- เลือกวิธีการใช้สารที่เหมาะสมกับชนิดของสารและศัตรูพืช
- ไม่เก็บเกี่ยวผลผลิตก่อนที่สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชจะสลายตัวถึงระดับที่ปลอดภัย

ปลอดภัย

8. การเตรียมความพร้อมต้นทุเรียนสำหรับการออกดอก

8.1 ดินที่มีสภาพความสมบูรณ์ค่อนข้างพร้อม คือดินทุเรียนที่มีโครงสร้างทรงพุ่มเป็นทรงฉัตร มีกิ่งที่ขนาดพอดีเป็นจำนวนมาก โดยกิ่งนั้นไม่ใหญ่หรือไม่เล็กเกินไป มีปริมาณใบมาก และมีใบแก่ที่สมบูรณ์สีเขียวเข้ม เป็นมัน มีวิธีการจัดการดังนี้

การตัดแต่งกิ่ง ริดตัดแต่งกิ่งทันทีหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ตัดแต่งกิ่งแห้ง กิ่งเป็นโรค กิ่งแขนงด้านในทรงพุ่มที่ไม่ได้รับแสงแดด กิ่งขนาดเล็กออก ทำให้ทรงพุ่มโปร่ง ตัดปลายกิ่งที่ชายพุ่มประสานกันกับต้นข้างเคียง ทารอยตัดด้วยปูนแดง หรือสารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์

การใส่ปุ๋ย ใส่ช่วงเวลาเดียวกับการตัดแต่งกิ่ง หลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 1-3 กิโลกรัมต่อต้น สำหรับดินร่วนหรือร่วนปนทราย ปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 หรือ 20-20-0 อัตรา 1-3 กิโลกรัมต่อต้น สำหรับดินร่วนเหนียวหรือร่วนปนทราย ปุ๋ยคอก 20-50 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี ใส่ในช่วงต้นฤดูฝน

การให้น้ำ ถ้ามีฝนทิ้งช่วงเกิน 7 วัน ให้น้ำ 18-30 ลิตรต่อต้นต่อวัน เมื่อต้นทุเรียนมีพื้นที่ได้ทรงพุ่ม 10 ตารางเมตร ถ้าฝนตกชุก ขุดร่องระบายออกจากสวน

การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนปฏิบัติเช่นเดียวกับการปฏิบัติและการจัดการในช่วงการเจริญเติบโตของทุเรียน

8.2 ดินที่สภาพค่อนข้างโทรม คือดินที่มีโครงสร้างทรงพุ่มไม่ค่อยดี มีปริมาณใบน้อย ใบค่อนข้างแห้ง สีใบไม่เขียวเข้ม แนะนำให้จัดการเป็นพิเศษ โดยเร่งให้รากเจริญเติบโตและพัฒนาการอย่างรวดเร็ว โดยใช้ปุ๋ยเกล็ดสูตร 15-30-15 หรือ 10-20-30 หรือ 20-20-20 ที่มีธาตุอาหารรองและ อัตรา 60 กรัม ผสมกรดฮิวมิก 100-200 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณใต้ทรงพุ่มให้ทั่วทุก 7 วัน ติดต่อกัน 2-3 สัปดาห์ แล้วใช้เศษพืชหรือหญ้าแห้งคลุมโคน หมั่นรดน้ำให้ชื้นตลอดเวลาการให้น้ำ การให้ปุ๋ยและป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน ปฏิบัติเช่นเดียวกับดินที่มีความสมบูรณ์ค่อนข้างพร้อม

8.3 ดินที่มีใบเหลือง ดินที่มีใบเหลืองเฉพาะบางกิ่ง และกิ่งส่วนที่เหลืองมีใบค่อนข้างสมบูรณ์ เนื่องจากมีเชื้อราสาเหตุโรครากเน่าโคนเน่าเข้าทำลาย ให้เร่งรักษาอาการของโรค หากพบอาการของโรคที่ลำต้น ให้ขุดเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออกให้หมด และใช้สารเมตาแลกซิล 25% WP อัตรา 50-60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร ทาบริเวณแผล 1-2 ครั้ง จนกว่าแผลจะแห้งและฉีดพ่นสารแมนโค

เซบ หรือสารอีฟอไซค์อูมิโน้ม อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือกรดฟอสฟอรัส อัตรา 50 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่มทั้งภายในและภายนอก เพื่อลดปริมาณเชื้อที่อยู่บนต้นกิ่ง และใบ หากเกิดโรคที่ราก ใช้สารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 200 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ราดให้ทั่วใต้ทรงพุ่มและ ใช้ปุ๋ยเกล็ดทางใบผสมกับกรดฮิวมิก ราดใต้ทรงพุ่มด้วย เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโต และการพัฒนาการของราก

การเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพื่อให้สามารถทนต่อการเข้าทำลายของ เชื้อโรค โดยฉีดพ่นอาหารเสริมทางใบสูตร“ทางด่วน” ซึ่งประกอบด้วย สารอาหารที่มี คาร์โบไฮเดรตเป็นองค์ประกอบหลัก เช่น ครอปไจแอน โพลีแซค มอลตานิก และฟลอริเจน เป็นต้น อัตรา 20-30 ซีซี (อาจใช้น้ำตาลกลูโคส หรือเด็คซ์โตรส 600 กรัม) กรดฮิวมิก อัตรา 20 ซีซี ปุ๋ยเกล็ด สูตร 15-30-15, 20-20-20 หรือ 10-20-30 ที่มีธาตุอาหารรอง และธาตุปริมาณน้อย อัตรา 40-60 กรัม และสารจับใบ (ในกรณีฉีดพ่นในฤดูฝน) ส่วนผสมทั้งหมดรวมกันในน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วต้น ทุก ๆ 7 วันติดต่อกันนาน 3-4 สัปดาห์ การให้น้ำ ใส่ปุ๋ย และป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน ปฏิบัติ เช่นเดียวกับต้นที่มีความอุดมสมบูรณ์ก่อนข้างพร้อม

8.4 ต้นที่มีใบเหลืองเฉพาะใบอ่อน หรือใบเปสลาด แต่ใบแก่มีสีเขียว และอาการปกติ แสดงว่าต้นทุเรียนขาดธาตุรอง และธาตุปริมาณน้อยบางชนิด ควรฉีดพ่นปุ๋ยทางใบธาตุเหล็กและ แมกนีเซียมทุก 7 วัน ติดต่อกัน 3 สัปดาห์

8.5 ต้นที่มีใบเหลืองทั่วต้น ใบไม่ค่อยสมบูรณ์ ไม่สดใส แผ่นใบและเส้นกลางใบมีสี เหลือง และอาจมีอาการขาดน้ำร่วมด้วย เนื่องจากโรครากเน่าโคนเน่าเข้าทำลายระบบราก อาจพบ อาการใบเหลืองรุนแรงมากถ้าไว้ผลบนต้นมากเกินไป เร่งรักษาอาการของโรคโดยเสริมสร้างความ อุดมสมบูรณ์ของดิน ให้น้ำ ปุ๋ย และป้องกันกำจัดศัตรูพืช เช่นเดียวกับต้นที่มีใบเหลือง ลักษณะที่ 1 คือใบเหลืองเฉพาะบางกิ่ง และกิ่งส่วนที่เหลือมีใบค่อนข้างสมบูรณ์

9. การชักนำการออกดอก ทำได้โดยการให้ปุ๋ย ประมาณ 30-45 วันก่อนออกดอก ปุ๋ยสูตร 8-24-24 หรือ 9-24-24 อัตรา 2-3 กิโลกรัมต่อต้น คลุกกับกรดฮิวมิก อัตรา 30 ซีซีต่อปุ๋ย 1 กิโลกรัม หลังจากนั้นหยุดให้น้ำต้นทุเรียนเพื่อให้มีช่วงแล้งต่อเนื่องนาน 7-10 วันเมื่อต้นทุเรียนมีใบแก่ แข็งแรงและสมบูรณ์ทั้งต้น ปลายยอดทุเรียนตั้งชันขึ้น ส่วนการเพิ่มปริมาณดอกทำได้โดย ฉีดพ่น ปุ๋ยโปแตสเซียมในเตรท อัตรา 150-200 กรัม รวมกับสารสกัดจากสาหร่ายทะเล อัตรา 40 ซีซี ในน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วต้นพอเปียก เมื่อเริ่มเห็นคาบดอกระยะไข่ปลา

10. การกระตุ้นการพัฒนาการของตาดอก ทำได้โดย การให้น้ำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ปริมาณ 0.75 เท่าของค่าอัตราการระเหยน้ำ เป็นปริมาตรน้ำ 30-43 ลิตรต่อต้นต่อวัน เมื่อต้นทุเรียน มีพื้นที่ใต้ทรงพุ่ม 10 ตารางเมตร โรคที่มักพบในช่วงการพัฒนาการของดอก ได้แก่โรคแอนแทรก

โนส เกิดจากเชื้อรา *Colletotrichum spp.* สามารถเข้าทำลายทั้งใบและดอก ทำให้ดอกเน่าดำแห้ง และร่วงหล่น เมื่อเข้าทำลายใบทำให้ใบไหม้บริเวณขอบใบหรือกลางใบ ต่อมาใบจะแห้งและร่วงหล่น สามารถป้องกันกำจัดโดยหมั่นสำรวจตรวจสอบดูสวนทุเรียนเป็นประจำ เมื่อพบอาการโรคให้ตัดส่วนที่เป็นโรคทิ้งและเผาทำลาย หากอาการรุนแรงมาก ฉีดพ่นด้วยสารเคมีคาร์เบนดาซิม 60% WP อัตรา 12 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารเคมีเบนโนมิล 50% WP อัตรา 12 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ส่วนแมลงศัตรูที่เข้าทำลายขณะที่ต้นทุเรียนกำลังมีการพัฒนาการของดอก ได้แก่ เพลี้ยไฟจะใช้ปากเจาะและดูดน้ำเลี้ยงจากดอก เกิดเป็นแผลสีเทาเงินเกือบดำบนดอกทุเรียน หากกระบาดรุนแรงทำให้ดอกแห้งและร่วงได้ การป้องกันกำจัดทำได้โดย อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติไว้ควบคุมปริมาณเพลี้ยไฟตามธรรมชาติ ได้แก่ ไรตัวห้ำ และด้วงเต่า ถ้าพบไม่มากให้ตัดส่วนที่เพลี้ยไฟทำลายทิ้งไป

11. การจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล โดยการตัดแต่งดอกให้เป็นดอกรุ่นเดียวกันมากที่สุด กระจายอยู่ทั่วต้นในตำแหน่งที่เหมาะสม ตัดดอกที่อยู่ปลายกิ่ง บนกิ่งขนาดเล็กออก ถ้าดอกปริมาณมาก ตัดแต่งไว้เป็นกลุ่มๆ ละ ไม่เกิน 20 ดอก ถ้าดอกหลายรุ่น ตัดแต่งเหลือเฉพาะดอกรุ่นเดียวกันในแต่ละกิ่ง และเริ่มตัดแต่งเมื่อดอกมีอายุ 30 วันหลังออกดอก การให้น้ำ ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ แคลเซียม-โบรอน เมื่อดอกมีอายุ 40-45 วัน การป้องกันกำจัดศัตรูพืช ปฏิบัติเช่นเดียวกับช่วงการพัฒนาการของดอกระยะแรก ส่วนการให้น้ำ ค่อยๆ ลดการให้น้ำเหลือเป็นปริมาณ 0.25-0.30 เท่าของค่าอัตราการระเหยน้ำ เป็นปริมาณน้ำ 11-16 ลิตรต่อต้นต่อวัน เมื่อต้นทุเรียนมีพื้นที่ได้ทรงพุ่ม 10 ตารางเมตรและประมาณ 7 วันก่อนดอกบาน หลังจากนั้นค่อยๆ เพิ่มการให้น้ำเป็นปริมาณน้ำ 30-43 ลิตรต่อต้นต่อวันเมื่อต้นทุเรียนมีพื้นที่ได้ทรงพุ่ม 10 ตารางเมตร และเมื่อผลอ่อนมีอายุ 3 สัปดาห์หลังดอกบาน

การช่วยผสมเกสร ให้ปฏิบัติงานในเวลากลางวัน โดยใช้แรงขนอ่อนผูกติดกับปลายไม้ แตะละอองเกสรของทุเรียนต่างพันธุ์หรือพันธุ์เดียวกันแต่ต่างต้น ไปป้ายที่ยอดเกสรตัวเมียที่มีลักษณะกลม สีเหลือง ของอีกพันธุ์ หรืออีกต้นหนึ่ง

12. การเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต

การตัดแต่งผล ตัดแต่งผลที่มีรูปทรงบิดเบี้ยว ผลขนาดเล็ก และผลต่างรุ่นออก ให้เสร็จภายในสัปดาห์ที่ 4 หลังดอกบาน ตัดแต่งผลที่โตช้า ผลขนาดเล็ก ผลที่มีหนามแดงออก เมื่อผลอายุ 5-8 สัปดาห์หลังดอกบาน หลังจากนั้น ประมาณ 1-2 สัปดาห์ตัดแต่งเฉพาะผลขนาดเล็ก และผลที่มีอาการกั้นจิบออก

การให้น้ำ ในช่วงนี้ให้น้ำสูตร 12-12-17-2 (2=Mg แมกนีเซียม) อัตรา 2-3 กิโลกรัมต่อต้น ผสมกับกรดฮิวมิก อัตรา 30 ซีซี ต่อบัว 1 กิโลกรัม เมื่อผลมีอายุ 4-5 สัปดาห์หลังดอกบาน ให้น้ำ

สูตร 0-0-50 อัตรา 2-3 กิโลกรัมต่อต้น ผสมกับกรดซิวมิก อัตรา 30 ซีซี ต่อปุ๋ย 1 กิโลกรัม เมื่อผลมีอายุ 7-9 สัปดาห์หลังดอกบาน

การให้น้ำ เมื่อผลมีอายุมากกว่า 5 สัปดาห์หลังดอกบาน ให้น้ำปริมาณ 0.85 เท่าของค่าอัตราการระเหยน้ำ หรือเป็นปริมาณน้ำ 30-48 ลิตรต่อต้นต่อวัน เมื่อต้นทุเรียนมีพื้นที่ใต้ทรงพุ่มเป็น 10 ตารางเมตร

การควบคุมมิให้ทุเรียนแตกใบอ่อน ใบอ่อนระยะทางปลา (ตาใบเริ่มพัฒนา) ฉีดพ่นด้วยปุ๋ยโปแตสเซียมในเครทอัตรา 150-300 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วต้นพอเปียก เน้นให้ถูกบริเวณตายอด จำนวน 1-2 ครั้ง จะสามารถหยุดการเจริญเติบโตของใบอ่อนได้ประมาณ 3 สัปดาห์ ส่วนใบอ่อนระยะทางปลา ฉีดพ่นด้วยสารชะลอการเจริญเติบโตพืช ชนิด มีพิควอทลอคไรด์ 1.5% สารออกฤทธิ์ อัตรา 50 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ร่วมกับอาหารเสริมทางใบ ที่มีส่วนผสมของสารอาหารที่มีคาร์โบไฮเดรตเป็นองค์ประกอบหลักอัตรา 20-30 ซีซี ร่วมกับกรดซิวมิกอัตรา 20 ซีซี และปุ๋ยเกล็ดสูตร 10-20-30 หรือ 20-20-20 ที่มีธาตุรองและธาตุปริมาณน้อย อัตรา 40-60 กรัม ผสมในน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วทั้งต้นเพื่อชะลอการเจริญเติบโตและพัฒนาการของใบอ่อน

การโยงผลทุเรียน เริ่มโยงผลทุเรียนเมื่อตัดแต่งผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว การโยงผลทุเรียนต้องผูกเชือกโยงกับกิ่งทุเรียนให้เลยตำแหน่งเชื่อมต่อระหว่างขั้วผลกับกิ่ง ไปทางด้านปลายยอดของกิ่ง พยายามสอดและดึงเชือกโยงทำมุมกว้างกับกิ่งแล้วดึงปลายเชือกผูกรั้งกับต้น ให้ตั้งพอประมาณเพื่อให้กิ่งสามารถเคลื่อนไหวได้บ้าง และกิ่งยกระดับสูงขึ้นเล็กน้อย

การป้องกันกำจัดศัตรูพืช แมลงศัตรูที่ทำลายทุเรียนในช่วงการพัฒนากิ่งของผล ได้แก่ หนอนเจาะผล ทำลายผลทุเรียน ตั้งแต่ผลอายุ 8 สัปดาห์หลังดอกบานจนถึงเก็บเกี่ยว ทำให้ผลเน่าและร่วงเนื่องจากเชื้อราเข้าทำลายซ้ำ วิธีการป้องกันกำจัด สามารถทำได้โดยอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของหนอนเจาะผล เช่น มวนต่างๆ แคนเบียนไข่ มดแดงและแมงมุม เป็นต้น หมั่นตรวจดูผลทุเรียนเมื่อพบรอยทำลายของหนอน ใช้ไม้หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนอนมาทำลาย ตัดแต่งผลทุเรียนให้เป็นผลเดี่ยว หรือใช้กิ่งไม้ชั้นระหว่างผลที่ติดกัน ผลทุเรียนเน่าและร่วงเนื่องจากหนอนทำลายนำไปเผาทำลาย หรือฝังดิน ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย พ่นด้วยสารสกัดสะเดาเมื่อพบตัวเต็มวัยในกับดักแสงไฟ 1 ตัว และหยุดพ่นก่อนเก็บเกี่ยวผลประมาณ 15 วัน

หนอนเจาะเมล็ด จะเจาะไขเข้าไปกัดกินเมล็ด และถ้ำมูลออกมาทำให้เนื้อเปราะเปื้อนและเสียหาย หนอนจะอาศัยในผลทุเรียนจนกระทั่งผลแก่ เมื่อหนอนโตเต็มที่หรือถ้าผลร่วงก่อน หนอนจะเจาะรูกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 5-8 มิลลิเมตร ออกมาและเข้าดักแด้ในดิน ผลทุเรียนที่ถูกทำลายส่วนใหญ่จะอยู่ในระยะที่เมล็ดแข็งแล้ว คือ อายุประมาณ 10 สัปดาห์ หลังดอกบาน การป้องกันกำจัด ทำได้โดยแช่เมล็ดด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงนาน 10 นาที ก่อนนำไปเพาะ ตัดผลที่มีรอยเจาะและเก็บตัวหนอนไปทำลาย ใช้กับดักแสงไฟสีน้ำเงิน-ดำ ล่อตัวเต็มวัยมา

ทำลาย ในพื้นที่ ๆ มีการระบาดของหนอนเจาะเมล็ดรุนแรงให้ห่อด้วยถุงพลาสติกโดยเจาะช่องที่กัน
ถุงเพื่อระบายน้ำ ใช้สารสกัดสะเคาฉีดพ่นที่ผล เมื่อพบตัวเต็มวัยในกับดักแสงไฟ 1 ตัว

เพลี้ยแป้ง คุกกินน้ำเลี้ยงจากผลตั้งแต่ติดผลจนถึงผลโตเต็มที่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยว โดย
มีมดแดงและมดดำช่วยคาบพาไปยังส่วนต่าง ๆ ของผลทุเรียน ถ้าเข้าทำลายทุเรียนผลเล็กจะทำให้
ให้ผลแคระแกร็นไม่เจริญเติบโตแต่ถ้าทำลายทุเรียนผลใหญ่จะทำให้ผิวของผลทุเรียนเสียหาย
เนื่องจากเพลี้ยแป้งจะขับน้ำหวานออกมาทำให้ราดำเข้าทำลายซ้ำจึงเห็นร่องรอยของราดำบนผล
ทั่วไป การป้องกันกำจัด โดยอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติไว้ควบคุมเพลี้ยแป้งตามธรรมชาติ เช่น แตน
เบียน ค้างคาว แมลงช้างและต่อหลวง เป็นต้น ตัดผลที่ถูกเพลี้ยแป้งทำลายทิ้งไป ฉีดพ่นน้ำ หรือน้ำ
ผสมไวท์ออยล์ บนผลทุเรียนทำให้เพลี้ยแป้งหลุดร่วงจากผล ป้องกันกำจัดมด โดยใช้ผ้าชุบสารเคมี
ป้องกันกำจัดแมลงพันไ่ว้ที่กิ่ง หรือโคนต้น หรือโรยสารเคมีคาร์บาริล 85% WP รอบโคนต้น

โรคที่ทำลายผลทุเรียน ได้แก่โรคผลเน่า เกิดจากเชื้อราไฟทอปธอรา (*Phytophthora palmivora*) สามารถเข้าทำลายตั้งแต่ผลอ่อนจนถึงผลแก่ เชื้อมักเข้าทำลายบริเวณก้นผลทำให้ผลเน่า
และร่วงหล่น การป้องกันกำจัด ใช้เชื้อราปฏิชีวน์ไตรโคเดอร์มา ควบคุมเชื้อราไฟทอปธอราในดิน
ตัดผลเน่า และเก็บรวบรวมไปเผาทำลาย เมื่อพบผลเน่า 1 ผลต่อต้น หรือในสวนที่เป็นโรครากเน่า
โคนเน่ารุนแรง ฉีดพ่นสารเคมีอีพอไซท์ อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ที่ผล และ
หยุดฉีดพ่นก่อนเก็บเกี่ยว 30 วัน

13. การเก็บเกี่ยว ผลทุเรียนที่สามารถเก็บเกี่ยวได้ พิจารณาได้ดังนี้

- 1) นับอายุผล ตั้งแต่วันดอกบานจนถึงวันเก็บเกี่ยว ซึ่งเป็นประมาณ 90-100 วัน
สำหรับพันธุ์กระดุมทอง 105-110 วัน สำหรับพันธุ์ชะนี และ 120-135 วัน สำหรับพันธุ์หมอนทอง
- 2) สังเกตก้านผล เมื่อผลทุเรียนเริ่มแก่ก้านผลจะแข็งและมีสีเขียวเข้ม เมื่อสัมผัสจะ
รู้สึกสากมือบริเวณปากปลิงจะบวมโต เห็นรอยต่อชัดเจน เมื่อจับก้านผลแล้วแกว่งผลทุเรียน จะ
รู้สึกว่ ก้านผลมีสปริงมากขึ้น
- 3) สังเกตหนาม ปลายหนามจะแห้ง สีน้ำตาลเข้ม เปราะและหักง่าย หนามกาง
ออก ร่องหนามห่าง เมื่อบีบหนามเข้าหากัน จะรู้สึกว่ามีสปริง
- 4) สังเกตรอยแยกระหว่างพู ผลทุเรียนที่แก่จัด จะสังเกตเห็นรอยแยกบนพูได้อย่าง
ชัดเจน ยกเว้นบางพันธุ์ที่ลักษณะดังกล่าวไม่ปรากฏชัดเจน เช่น ก้านขาว
- 5) การเคาะเปลือก เมื่อเคาะผลทุเรียนที่แก่จัดจะมีเสียงดังโปรงๆ เสียงหนักหรือ
เบาแตกต่างกันไปขึ้นกับพันธุ์ทุเรียน
- 6) สังเกตสีเนื้อ สีเนื้อทุเรียนจะเปลี่ยนจากสีขาวเป็นสีเหลืองอ่อน หรือเหลืองเข้ม
ตามลักษณะประจำของแต่ละพันธุ์ และความแก่ที่ต่างกัน

7) การปล่อยให้ผลทุเรียนร่วง ปกติดอกทุเรียนแต่ละรุ่นในต้นเดียวกัน จะบานไม่พร้อมกัน (แตกต่างกันไม่เกิน 10 วัน) ดังนั้นเมื่อมีผลทุเรียนบนต้นเริ่มแก่ สุก และร่วง ก็เป็นสัญญาณเตือนว่า ทุเรียนที่เหลือนบนต้นเริ่มแก่ สามารถเก็บเกี่ยวได้แล้ว

8) การชิมปลิง เมื่อตัดขั้วผลหรือปลิงของผลทุเรียนแก่จัด จะพบว่ามีน้ำใส ไม่ข้นเหนียวเหมือนในทุเรียนอ่อน และเมื่อชิมดูจะมีรสหวาน

วิธีการเก็บเกี่ยว ใช้มีดคม ๆ ตัดก้านผลส่วนที่อยู่เหนือปากปลิง เพื่อให้ผลหลุดจากต้น และส่งลงมาให้คนที่รออยู่ใต้ต้น ใช้กระสอบป่านตัวรับผลหรือใช้วิธีโรยเชือกลงมา วางผลลงในเข่งไม้ไผ่ หรือในพื้นที่ที่เตรียมไว้ พยายามหลีกเลี่ยงการวางผลทุเรียนบนพื้นดินในสวน โดยตรง เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อราที่อยู่ในดิน

14. การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวผลทุเรียนจากต้นแล้ว แยกเป็น 2 ส่วน คือ

1) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวในสวน เมื่อเก็บเกี่ยวผลทุเรียนจากต้นแล้ว ควรปฏิบัติดังนี้ ตัดแยกผลที่ตกกระแทกพื้น ขั้วหัก หรือมีตำหนิจากโรคและแมลง แยกไว้ต่างหากขนย้ายผลทุเรียนไปยังโรงคัดแยกของสวน ด้วยความระมัดระวัง และวางเรียงให้เป็นระเบียบบนแท่นรองรับสินค้า (Pallet) หรือเรียงบนพื้นที่สะอาด เพื่อรอการขนส่งไปยังโรงคัดบรรจุ

2) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวที่โรงคัดบรรจุ คัดเลือกผลผลิตที่ด้อยคุณภาพด้วยสายตา เช่น ทุเรียนอ่อน มีตำหนิ โรคและแมลงเป็นต้น แยกไว้ต่างหาก คัดขนาดและคัดคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพของทุเรียน ทำความสะอาดผลทุเรียนที่คัดคุณภาพแล้ว โดยใช้แรงลมเป่าเพื่อกำจัดเศษวัสดุและแมลงบางชนิดออกจากผิวผล จากนั้นจุ่มผลทุเรียนในสารละลายของสารเคมีเบนโนมิล ร่วมกับกรดฟอสฟอรัสเพื่อป้องกันโรคผลเน่า จุ่มผลทุเรียนในสารละลาย เอทธิฟอน 1,000-2,000 พีพีเอ็ม หรือจุ่มเฉพาะส่วนก้านผลในสารละลายเอทธิฟอน 10,000 พีพีเอ็ม ในกรณีที่ต้องขนส่งทุเรียนทางอากาศ ซึ่งใช้เวลาประมาณ 2-3 วัน ก่อนถึงผู้บริโภค เพื่อให้ผลทุเรียนสุกเสมอกัน ผึ่งผลให้แห้งบนแท่นรองรับสินค้า เมื่อผลทุเรียนแห้งแล้วจึงติดป้ายซื้อสินค้าที่ขั้วผลทุเรียนแล้วจึงบรรจุลงกล่องกระดาษลูกฟูก ขนาดบรรจุ 10 กิโลกรัมต่อกล่อง แล้วขนย้ายด้วยรถพ่วงสินค้าห้องเย็น ไปยังท่าเรือ หรือท่าอากาศยาน เพื่อจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ หรือเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 85-90% เพื่อรอการขนส่งไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศต่อไป

การเก็บรักษา ผลทุเรียนที่เก็บเกี่ยวมาแล้ว สามารถเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส ได้นาน 2-9 วันและที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส ได้นาน 5-12 วัน และที่อุณหภูมิ 15 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 85-90% จะเก็บรักษาผลทุเรียนได้นานประมาณ 2 สัปดาห์ ทั้งนี้แล้วแต่

เอกสารนี้... อีกรหัสห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งหากมี...

15 การขนส่ง

1) การขนส่งทุเรียนไปขายยังตลาดต่างประเทศ ขนส่งทางเรือ หรือทางเครื่องบิน ภายใต้อุณหภูมิ 15 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 85-90% เป็นทุเรียนผลสดแช่เย็น ขนส่งทางเครื่องบิน ภายใต้อุณหภูมิ ลบ 20 องศาเซลเซียส เป็นทุเรียนแช่เยือกแข็งทั้งผล

2) การขนส่งทุเรียนจำหน่ายในตลาดภายในประเทศ ขนส่งด้วยรถกระบะสี่ล้อ น้ำหนักบรรทุก 1.2 ตัน และรถบรรทุกหกล้อ น้ำหนักบรรทุก 2.8-6.0 ตัน ไปยังตลาดขายส่งในกรุงเทพมหานคร ผู้ค้าปลีกขนส่งด้วยรถกระบะสี่ล้อ น้ำหนักบรรทุก 1.2 ตัน ไปยังแหล่งจำหน่ายทั่วประเทศ

16. สุขลักษณะและความสะอาดในการปฏิบัติงาน กิ่ง และใบทุเรียน ที่รวบรวมได้หลังการตัดแต่งกิ่ง อาจนำมาข่อยให้เป็นชิ้นเล็กๆ โดยใช้เครื่องหั่นข่อยเศษซากพืช แล้วนำกลับมาเป็นปุ๋ยทุเรียน ได้อีก แต่สำหรับกิ่งและใบทุเรียนที่เป็นโรค ควรนำไปทิ้ง หรือ เผาทำลาย เครื่องมือ/อุปกรณ์ และเครื่องทุ่นแรงประเภทต่าง ๆ เมื่อใช้ เรียบร้อยแล้ว ควรทำความสะอาด ดูแล และซ่อมบำรุง ให้เรียบร้อย หากพบว่าชำรุดหรือเสียหาย จากนั้นจึงนำไปเก็บให้เป็นที่ ไม่ทิ้งไว้เกะกะในสวน ภาชนะบรรจุสารเคมี และวัสดุการเกษตรต่างๆ ที่ใช้ในสวน ต่างเก็บรวบรวมและนำไปทิ้งในสถานที่ที่จัดไว้สำหรับทิ้งภาชนะเหล่านี้ ภายในหรือภายนอกสวน

17. การบันทึกข้อมูล ควรทำการบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานของขั้นตอนการผลิต ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบวิธีการผลิต และติดตามประวัติของผลิตผลที่นำออกจำหน่ายได้ เช่น วันเดือนปีของการใส่ปุ๋ย การใช้สารเคมี ชนิดและอัตราที่ใช้ การเก็บเกี่ยว การบรรจุ การขนส่ง และชื่อผู้ปฏิบัติงาน เป็นต้น ตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต (กรมวิชาการเกษตร. 2551ข)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

เกาะสมุย คำว่า " สมุย " ไม่ปรากฏที่มาแน่ชัด โดยมีความเชื่อว่ามีที่มาจากคำว่า " เซ่าบ่วย " ในภาษาไหหลำ ซึ่งแปลว่า ด่านประตูแรก หรือเกาะใหญ่ บ้างก็ว่ามาจากคำว่า " สมอย " ในภาษาโจพะ ซึ่งแปลว่าเกาะแห่งคลื่นลม หรือมาจากชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่งที่มีมากในเกาะเรียกว่า ต้นหมุย นอกจากนี้ในหนังสือเกี่ยวกับการเดินเรือก็กล่าวว่ามีที่มาจากชื่อภูเขาสูงหรือภูเขาหิน

ในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เกาะสมุยมีสถานะเป็นเมืองในสังกัดเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งต่อมาเมื่อ ร.ศ. 115 (พ.ศ. 2439) ได้ปรับการปกครองเป็นรูปของมณฑลเทศาภิบาล เรียกว่า " มณฑลนครศรีธรรมราช " ร.ศ. 116 (พ.ศ. 2440) เกาะสมุยได้รวมกับเกาะพะงันซึ่งสังกัดเมืองไชยา มณฑลชุมพร โดยเกาะสมุย เกาะพะงัน รวม 2 เกาะ ไปขึ้นกับเมืองกาญจนดิษฐ์ มณฑลชุมพร และต่อมาเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2440 ทั้ง 2 เกาะ ได้รวมเป็นอำเภอเดียวกันในสังกัดเมืองกาญจนดิษฐ์ และได้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เป็นผู้ปกครองท้องที่ ตามพระราชบัญญัติปกครองที่ พ.ศ. 2440

เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2458 มณฑลชุมพรซึ่งตั้งศาลากลางอยู่ที่บ้านดอน ได้เปลี่ยนชื่อเป็นมณฑลสุราษฎร์ ภายหลังเป็นจังหวัดเรียกว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอเกาะสมุยเดิมมี 9 ตำบล ต่อมาเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2513 ได้แยกตำบลมะเดื่อหวาน (ตำบลเกาะพะงัน) และตำบลบ้านใต้ไปเป็นกิ่งอำเภอเกาะพะงัน และเมื่อวันที่ 13 เมษายน 2520 จึงได้ยกฐานะเป็นอำเภอ เกาะพะงัน สำหรับอำเภอเกาะสมุย คงมี 7 ตำบล โดยมี หลวงพิพิธอักษร (สิงห์ สุวรรณรักษ์ ภายหลังได้รับบรรดาศักดิ์เป็นพระยาเจริญราชภักดี) เป็นนายอำเภอคนแรก

อำเภอเกาะสมุยตั้งอยู่ในอ่าวไทยทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 84 กิโลเมตร ทิศเหนืออยู่ใกล้เคียงอำเภอเกาะพะงัน ทิศใต้ใกล้เคียงอำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ทิศตะวันออก จดทะเลอ่าวไทย ทิศตะวันตกใกล้เคียงอำเภอดอนสัก อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี อำเภอไชยา อำเภอท่าฉาง ปัจจุบันอำเภอเกาะสมุยแบ่งเป็น 7 ตำบล 39 หมู่บ้าน ตำบล ต่าง ๆ ได้แก่

1. ตำบลอ่างทอง	มี	6	หมู่บ้าน
2. ตำบลลิปะน้อย	มี	5	หมู่บ้าน
3. ตำบลตลิ่งงาม	มี	5	หมู่บ้าน
4. ตำบลหน้าเมือง	มี	5	หมู่บ้าน
5. ตำบลมะเร็ต	มี	6	หมู่บ้าน
6. ตำบลบ่อผุด	มี	6	หมู่บ้าน
7. ตำบลแม่ น้ำ	มี	6	หมู่บ้าน

เกาะสมุย มีสภาพเป็นเกาะในทะเลอ่าวไทย ประมาณ 57 เกาะ เนื้อที่ประมาณ 252 ตารางกิโลเมตร โดยเฉพาะตัวเกาะสมุยซึ่งเป็นเกาะใหญ่มีเนื้อที่ 227 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ

142,031 ไร่ เป็นที่ราบประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีภูเขาอยู่ในแนวกลางเกาะ มี ส่วนประกอบเป็นเกาะแก่งต่าง ๆ โดยรอบเกาะที่สำคัญ ได้แก่ เกาะวัวทับ เกาะแม่เกาะ เกาะพลวย ซึ่งเรียกรวม ๆ ว่าหมู่เกาะอ่างทอง นอกจากนี้ยังมีเกาะเตน เกาะสี่ เกาะห้า เกาะมัดสุม ฯลฯ (สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะสมุย. 2550) ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบมรสุม อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนเมษายน และพฤษภาคม ประมาณ 37 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนธันวาคม และมกราคม ประมาณ 21 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ประมาณ 21 องศาเซลเซียส ฝนตก บ่อยที่สุดในเดือนพฤศจิกายน ปริมาณฝนตกเฉลี่ยตลอดปี ประมาณ 1,900 มิลลิเมตร (สำนักงาน เกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี. 2549) อาชีพของประชากร อาชีพหลัก คือธุรกิจการท่องเที่ยว อาชีพ รอง ทำสวน มีพื้นที่การเกษตรทั้งสิ้น 112,671 ไร่ สภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	พืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก. / ไร่)
1	มะพร้าว	11,521	750 (ผล)
2	ทุเรียน	11,037	71.44
3	ลองกอง	828	98.71
4	เงาะ	185	43.24
5	มังคุด	488	44.52

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2549)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

22 กรกฎาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดสอบแบบสัมภาษณ์

เรียน เกษตรอำเภอบ้านนาสาร

ด้วย นายอนุสรณ์ อินทร์โก นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปัญญาหมั่นเก็บ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษาใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดสอบแบบสัมภาษณ์ กับเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอบ้านนาสาร ที่ผ่านการรับรองการทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรที่ดีที่เหมาะสม จำนวน 30 ราย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ กุหาสวรรค์เวช)

รักษาการหัวหน้าภาควิชาเทคนิคเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

19 สิงหาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

เรียน เกษตรอำเภอเกาะสมุย

ด้วย นายอนุสรณ์ อินทร์โก นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาखाวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปัญญาหมั่นเก็บ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นักศึกษาใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรทำสวนทุเรียนในอำเภอเกาะสมุยที่ผ่านการรับรองทำสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ กุหาสวรรค์เวช)

รักษาการหัวหน้าภาควิชาเทคนิคเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเลขแบบสอบถาม.....

แบบสัมภาษณ์งานวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรทำสวนทุเรียน
ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดย นายอนุสรณ์ อินทร์โก รหัส 47062701

นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วันที่สัมภาษณ์..... เวลาสัมภาษณ์..... ถึง

ชื่อ-นามสกุลผู้ตอบ.....

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม และสภาพทางภูมิศาสตร์

1. เพศ ชาย หญิง
2. ปัจจุบันทำนอายุ.....ปี
3. ท่านจบการศึกษาชั้นสูงสุด

☐ ไม่ได้ศึกษา	☐ ประถมศึกษาปีที่ 4	☐ ประถมศึกษาปีที่ 6
☐ มัธยมต้น	☐ มัธยมปลาย	☐ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี (ระบุ).....	
4. ท่านทำสวนทุเรียนมาแล้ว.....ปี
5. ท่านมีจำนวนแรงงานที่ใช้ในการทำสวนทุเรียนในรอบปี 2550 จำนวนคน (ทั้งแรงงานในครอบครัว และแรงงานจ้าง)
6. ท่านมีพื้นที่สวนทุเรียนที่ผ่านการรับรองตามแนวทาง GAP จำนวน.....ไร่
7. ท่านมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการลงทุนทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ในรอบปี 2550 จำนวนบาท/ไร่
8. แหล่งเงินทุนของท่านมาจากแหล่งใด

☐ เงินออม	☐ ยืมเพื่อนบ้าน/ญาติ	☐ ธนาคาร (ระบุ).....
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....		
9. ท่านมีรายได้จากการขายผลผลิตทุเรียนที่ผลิตตามแนวทาง GAP ในรอบปี 2550.....บาท/ไร่
10. ท่านได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพื่อรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และขอคำแนะนำเกี่ยวกับการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP จำนวน.....ครั้ง/ปี พ.ศ. 2550 โดยส่วนใหญ่เป็นเรื่อง.....
11. ท่านเคยได้เข้ารับการฝึกอบรมการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP จำนวน.....ครั้ง/ปี พ.ศ. 2550
12. ท่านได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP กับเกษตรกรรายอื่นจำนวน.....ครั้ง/ปี พ.ศ. 2550 โดยส่วนใหญ่เป็นเรื่อง.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในห้องปฏิบัติการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP จากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ประเภทสื่อ

จำนวนครั้ง/เดือน

- โทรทัศน์
 วิทยุ
 หนังสือพิมพ์
 หนังสือ วารสาร
 เอกสาร ใบปลิว
 อินเทอร์เน็ต
 อื่น ๆ (ระบุ).....

14. ท่านได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตรกลุ่มใดบ้าง ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือ ไม่

- ไม่เป็น เป็น (ระบุชื่อกลุ่ม).....

15. ท่านได้มีบทบาท หรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือ ไม่

- ไม่มี มี ด้าน.....

16. ท่านเป็นผู้นำ หรือเคยเป็นผู้นำทางสังคมใดบ้าง

- ไม่เป็น
 ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน กรรมการหมู่บ้าน กรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล
 อื่น ๆ (ระบุ).....

17. สภาพพื้นที่สวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ของท่าน เป็นลักษณะใด

- ที่ราบสูง ที่ลาดเชิงเขา ที่ราบ ที่ลุ่ม อื่น ๆ (ระบุ).....

18. ลักษณะดินของสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ของท่าน เป็นชนิดดิน.....

19. ยานพาหนะขนส่งผลผลิตทุเรียนเข้าถึงสวนทุเรียนที่ผลิตตามแนวทาง GAP ของท่านหรือไม่

- เข้าไม่ถึง
 เข้าถึง โดย รถจักรยานยนต์ รถยนต์ อื่นๆ (ระบุ).....

20. แหล่งน้ำสำหรับการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ของท่านมาจากแหล่งใด

- ลำธาร ประปา บ่อน้ำผิวดิน บ่อน้ำบาดาล
 อื่น ๆ (ระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องถูกเมื่อท่านคิดว่าถูก และลงในช่องผิดเมื่อท่านคิดว่าผิด

2.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอรับรองสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
1.	เกษตรกรทำสวนทุเรียนที่สามารถขอใบรับรองฟาร์มตามแนวทาง GAP ได้ ต้องเป็นเจ้าของที่ดิน หรือผู้ถือสิทธิในการดำเนินการผลิต หรือผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าของ หรือผู้ถือครองสิทธิในการดำเนินการผลิต	/	
2.	เกษตรกร ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยทั้งหมดกับนโยบาย และวัตถุประสงค์ที่ระบุในเอกสารแนวทาง GAP สำหรับทุเรียน		/
3.	เกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรแนวทางปฏิบัติเกษตรกรที่เหมาะสม ที่กรมวิชาการกำหนด	/	
4.	พื้นที่และน้ำที่ใช้ในการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุอันตรายและจุลินทรีย์ และหากอยู่ในสภาพเสี่ยง ต้องมีการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพ	/	
5.	สวนทุเรียนที่ขอรับรองตามแนวทาง GAP ต้องมีลักษณะเป็นสวนหรือฟาร์มที่มีการปลูกพืชชนิดเดียวเท่านั้น		/
6.	สวนทุเรียนที่ขอรับรองตามแนวทาง GAP ต้องมีพื้นที่ปลูก ไม่น้อยกว่า 3 ไร่	/	

2.2 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งปลูก

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
7.	ทุเรียนสามารถเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ ที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลเกิน 650 เมตร		/
8.	ทุเรียนสามารถเจริญเติบโตได้ดีในดินร่วนปนทราย ระบายน้ำได้ดี	/	
9.	อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตของทุเรียน คือ 10-46 องศาเซลเซียส และปริมาณน้ำฝน ไม่น้อยกว่า 2,000 มิลลิเมตรต่อปี	/	
10.	ความต้องการน้ำในการเจริญเติบโต ประมาณ 1,000-2,000 ลูกบาศก์เมตรต่อทุเรียน 1 ไร่		/

2.3 ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ปลูก

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
11.	พันธุ์ทุเรียนที่ปลูกเป็นการค้าตามแนวทาง GAP มี 4 พันธุ์ ได้แก่ หมอนทอง ชะนี ก้านยาว และกระดุมทอง	/	
12.	ต้นพันธุ์ดี คือต้นพันธุ์ที่ตรงตามพันธุ์ที่ต้องการปลูก ต้นแข็งแรง ต้นดอเป็นทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองที่ทนทาน	/	

2.4 ความรู้เกี่ยวกับการปลูก

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
13.	พื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังมาก ต้องปลูกทุเรียนแบบยกร่องสวนให้มีขนาดสันร่องกว้างไม่น้อยกว่า 6 เมตร ร่องน้ำกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1 เมตร มีระบบระบายน้ำเข้า ออก เป็นอย่างดี	/	
14.	การวางผังปลูกทุเรียนตามแนวทาง GAP ต้องปลูกในระบบลูกเต้า 5 จุดเท่านั้น		/
15.	การปลูกทุเรียนแบบนั่งแท่นหรือยกโคก เหมาะสำหรับพื้นที่ที่ไม่มีการพัฒนาแหล่งน้ำชลประทาน		/

2.5 ความรู้เกี่ยวกับการตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
16.	ต้นทุเรียนที่สมบูรณ์ ควรมีการตัดแต่งทรงต้นให้เป็นลำต้นเดี่ยว มีกิ่งประธานเวียนรอบต้น มีกิ่งรอง กิ่งแขนงพอประมาณ และไม่บังแสงซึ่งกันและกัน	/	

2.6 ความรู้เกี่ยวกับการให้น้ำ

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
17.	ระบบการให้น้ำที่เหมาะสมสำหรับทุเรียน คือระบบการให้น้ำแบบหัวเหวี่ยงเล็ก	/	
18.	ความต้องการน้ำของต้นทุเรียนประมาณ 100 ลิตรต่อต้นต่อวัน เมื่อต้นทุเรียนมีพื้นที่ใต้ทรงพุ่ม 10 ตารางเมตร		/

2.7 ความรู้เกี่ยวกับการให้นุ้ย

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
19.	ควรให้นุ้ยคอกแก่ต้นทุเรียนประมาณ 20 ไร่ (1ไร่ = 2.25 กิโลกรัม) ต่อต้นต่อปี เมื่อต้นทุเรียนมีทรงพุ่มกว้าง 10 เมตร โดยแบ่งใส่ 2 ครั้งต่อปี	/	
20.	ควรให้นุ้ยเคมี สูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 10 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี เมื่อต้นทุเรียนมีทรงพุ่มกว้าง 10 เมตร โดยแบ่งใส่ 2-4 ครั้งต่อปี	/	
21.	การให้นุ้ยทุเรียน ไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ฯลฯ) หากมีปุ๋ยเคมีเพียงพอ		/

2.8 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
22.	เกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ต้องหมั่นตรวจดูความสมบูรณ์ของต้นทุเรียน ตลอดจน การเข้าทำลายของโรค และแมลง ศัตรูทุเรียนอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกสัปดาห์	/	
23.	ก่อนใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนจะต้องทราบชนิดและรายละเอียดของศัตรูพืชที่ต้องการป้องกันกำจัด	/	

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
24.	เกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ต้องใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนตามชนิดที่ทางราชการอนุญาตให้ใช้เท่านั้น	/	
25.	หากพบศัตรูทุเรียนเข้าทำลาย สามารถใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนได้ทันที และหากพบศัตรูทุเรียนเข้าทำลายมาก สามารถใช้เกินอัตราที่กำหนดไว้ในฉลากหรือตามคำแนะนำของราชการ		/
26.	เกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP สามารถผสมสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนเกินกว่า 1 ชนิดขึ้นไปในการพ่นแต่ละครั้ง โดยไม่ต้องขอคำแนะนำจากทางราชการ		/

2.9 ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมต้นทุเรียนสำหรับการออกดอก

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
27.	ต้นทุเรียนที่มีความสมบูรณ์พร้อมสำหรับการออกดอก ต้องมีทรงพุ่มเป็นทรงฉัตร มีกิ่งขนาดพอดี มีปริมาณใบมากและมีใบแก่ที่สมบูรณ์สีเขียวเข้ม เป็นมัน	/	
28.	การตัดแต่งกิ่งที่ถูกวิธี เพื่อเตรียมความพร้อมต้นทุเรียนสำหรับการออกดอก ต้องตัดกิ่งแห้ง กิ่งเป็นโรค กิ่งแขนงที่ไม่ได้รับแสงแดด และกิ่งที่มีขนาดเล็กออก รวมถึงตัดปลายกิ่งที่ชายพุ่มประสานกับต้นข้างเคียง เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง และทารอยตัดด้วยปูนแดง หรือสารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์	/	

2.10 ความรู้เกี่ยวกับการชักนำการออกดอก

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
29.	การให้ปุ๋ยสูตร 46-0-0 อัตรา ช่วยชักนำการออกดอกทุเรียน		/
30.	การชักนำให้ออกดอกสามารถทำได้โดยหยดให้น้ำต้นทุเรียนเพื่อให้มีช่วงแล้งต่อเนื่องนาน 7-10 วัน เมื่อต้นทุเรียนมีใบแก่แข็งแรง สมบูรณ์ทั้งต้น	/	
31.	การเพิ่มปริมาณดอกทำได้โดยฉีดพ่นปุ๋ยโปแตสเซียมไนเตรท อัตรา 150-200 กรัม + สารสกัดจากสาหร่ายทะเล อัตรา 40 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วต้นพอเปียก เมื่อเริ่มเห็นตาดอกกระยะไข่ปลา	/	

2.11 ความรู้เกี่ยวกับการกระตุ้นการพัฒนาการของตาดอก

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
32.	การกระตุ้นการพัฒนาการของตาดอกทำได้โดยให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องเป็นปริมาณ 30-43 ลิตรต่อต้นต่อวัน เมื่อทุเรียนมีพื้นที่ได้ทรงพุ่ม 10 ตารางเมตร	/	
33.	โรคที่พบบ่อยในช่วงการพัฒนาการของตาดอก คือ โรคราใบติด ทำให้ดอกเน่าดำแห้ง และร่วงหล่น		/

2.12 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเพื่อเพิ่มการผลิตผล

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
34.	เกษตรกรทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP สามารถตัดแต่งดอกทุเรียนโดยการเว้นดอกทุเรียนไว้ให้มากที่สุดต่อต้นได้ เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตผลทุเรียน		/

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
35.	การฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ แคลเซียม-โบรอน เมื่อคอกมีอายุ 40-45 วัน ช่วยเพิ่มการติดผลทุเรียน	/	
36.	ควรรดการให้น้ำลงเหลือ 11-16 ลิตรต่อต้นต่อวันเมื่อทุเรียนมีพื้นที่ได้ทรงพุ่ม 10 ตารางเมตร เพื่อเพิ่มการติดผล หลังจากนั้นค่อยๆ เพิ่มการให้น้ำเป็น 30-43 ลิตร ต่อต้นต่อวัน เมื่อผลอ่อนมีอายุ 3 สัปดาห์ หลังคอกบาน	/	
37.	การช่วยผสมเกสร โดยใช้แปรงขนอ่อนแตะละอองเกสรตัวผู้จากต้นหนึ่ง ไปป้ายบนเกสรตัวเมียอีกต้นหนึ่ง โดยต้องช่วยผสมมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ของปริมาณดอกทั้งต้น ช่วยเพิ่มการติดผลทุเรียน	/	

2.13 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
38.	การตัดแต่งผลทุเรียนที่ดีตามแนวทาง GAP ควรตัดแต่งผลครั้งเดียว เมื่อทุเรียนอายุ 5-8 สัปดาห์หลังคอกบาน โดยตัดแต่งผลที่โตช้า ผลขนาดเล็ก ผลที่มีหนามแดงออก		/
39.	การให้ปุ๋ยสูตร 12-12-17-2 และ 0-0-50 ผสมกับกรดฮิวมิก ช่วยเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิตทุเรียน	/	
40.	การควบคุมใบอ่อนเลขระยะห่างปลาทำได้โดยฉีดพ่นปุ๋ยโปแตสเซียมไนเตรท อัตรา 150-300 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วต้นพอเปียก เน้นให้ถูกบริเวณคายอด โดยฉีดพ่นจำนวน 1-2 ครั้ง จะสามารถหยุดการเจริญเติบโตใบอ่อนได้ ประมาณ 3 สัปดาห์		/
41.	การโยงผลทุเรียน ควร โยงเมื่อตัดแต่งผลทุเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยการ โยงผลทุเรียนต้องผูกเชือก โยงกับกิ่งทุเรียน ให้เลขตำแหน่งเชื่อมต่อระหว่างข้อผลกับกิ่ง ไปทางด้านปลายยอดของกิ่ง	/	
42.	ในช่วงที่ต้นทุเรียนกำลังออกผลจะพบศัตรูทุเรียนเข้าทำลายมาก วิธีการป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนตามธรรมชาติที่ดีและช่วยลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน คือการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติไว้เพื่อควบคุม	/	

2.14 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยว

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
43.	การเก็บเกี่ยวทุเรียนที่ดี ต้องพยายามหลีกเลี่ยงการวางผลทุเรียนบนพื้นดิน โดยตรง เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อราที่อยู่ในดิน	/	

2.15 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
44.	ต้องคัดแยกผลทุเรียนที่ตกกระแทกพื้น ขั้วหัก หรือมีตำหนิจากโรค แมลง และการเก็บเกี่ยวแยกไว้ต่างหาก	/	
45.	การทำความสะอาดผลทุเรียนที่คัดคุณภาพแล้วให้ใช้ลมเป่า เพื่อกำจัดเศษวัสดุและแมลงบางชนิดออกจากผิวผล ห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้	/	
46.	สารละลายของสารเคมีเบน โนอิล และกรคฟอสฟอรัสช่วยทำให้ทุเรียนสุกเสมอกัน		/

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
47.	การเก็บรักษาผลทุเรียนไว้ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส เก็บรักษาทุเรียนได้นานประมาณ 2 สัปดาห์		/

2.16 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขลักษณะและความสะอาดในการปฏิบัติงาน

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
48.	กิ่งและใบทุเรียนทั้งกิ่งที่ไม่เป็นโรคและเป็นโรคที่รวบรวมได้หลังจากตัดแต่งกิ่ง สามารถนำมาย่อยให้เป็นชิ้นเล็กๆ เพื่อนำกลับมาเป็นปุ๋ยทุเรียนได้อีก		/
49.	เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำสวนทุเรียน เมื่อใช้เสร็จแล้วควรทำความสะอาด คุแล และซ่อมบำรุงให้เรียบร้อย และต้องเก็บในสถานที่เก็บ ไม่ทิ้งเกะกะในสวน	/	
50.	ภาชนะบรรจุสารเคมีและวัสดุการเกษตรต่างๆ ที่ใช้ในการทำสวนทุเรียน ให้เก็บรวบรวมไปเผาทิ้งได้ หากไม่มีสถานที่ฝังดินที่เพียงพอ		/
51.	ในการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน ไม่จำเป็นต้องสวมชุดป้องกันอันตรายจากสารพิษทุกครั้ง หากคิดว่าสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนนั้นมีความปลอดภัยมากพอ		/
52.	หลังจากฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดทุเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้วต้องอาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกายทันที	/	

2.17 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล

ข้อ	คำถาม	ถูก	ผิด
53.	การบันทึกข้อมูลการปฏิบัติ ควรบันทึกข้อมูลการปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบวิธีการผลิต และติดตามประวัติของผลิตผลที่นำออกจำหน่ายได้ เช่น วันเดือนปีของการใส่ปุ๋ย การใช้สารเคมี ชนิดและอัตราที่ใช้ การเก็บเกี่ยว การบรรจุ การขนส่ง และชื่อผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต	/	
54.	การบันทึกข้อมูลการปฏิบัติต้องทำอย่างสม่ำเสมอตามแบบบันทึก	/	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ทักษะคิดต่อการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องด้านขวา โดยให้ระดับคะแนนการตัดสินดังนี้

- 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2 ไม่เห็นด้วย
- 3 เฉย ๆ
- 4 เห็นด้วย
- 5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	คำถาม	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1. +	เกษตรกรต้องเห็นด้วยทั้งหมดกับนโยบาย และวัตถุประสงค์ที่ระบุในเอกสารแนวทาง GAP ทุเรียน					
2. -	เกษตรกรทำสวนทุเรียนไม่จำเป็นต้องผ่านการอบรมหลักสูตรแนวทาง GAP ที่กรมวิชาการกำหนด					
3. +	สวนทุเรียนที่ขอรับรองตามแนวทาง GAP ต้องมีพื้นที่ปลูกไม่น้อยกว่า 3 ไร่					
4. +	พันธุ์ทุเรียนที่ปลูกเป็นการค้าตามแนวทาง GAP มี 4 พันธุ์ ได้แก่ หมอนทอง ชะนี ก้านยาว และกระดุมทอง					
5. +	เทคนิคการตัดแต่ง ควบคุมทรงพุ่ม การจัดการการออกดอก การเพิ่มปริมาณ และปรับปรุงคุณภาพผลผลิตทุเรียน ตามแนวทาง GAP เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ					
6. -	เกษตรกร ไม่จำเป็นต้องหมั่นตรวจดูความสมบูรณ์ของดินทุเรียน ตลอดจนการเข้าทำลายของโรค และแมลง ศัตรูทุเรียนอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกสัปดาห์					
7. -	การให้ปุ๋ยทุเรียนตามแนวทาง GAP ไม่ได้ช่วยให้ผลผลิตทุเรียนมีคุณภาพมากที่สุด					
8. +	การใช้สารเคมีตามรายละเอียดในคู่มือ GAP ทุเรียนเป็นสิ่งที่เพียงพอแล้วต่อการป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน					
9. +	การทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ช่วยลดการตกค้างของสารเคมีอันตรายในสิ่งแวดล้อม ในผลผลิต และให้ความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค					
10. +	ภาชนะบรรจุสารเคมี และวัสดุการเกษตรต่าง ๆ เมื่อใช้หมดเรียบร้อยแล้ว ต้องนำไปทิ้งในสถานที่จัดเก็บที่เหมาะสม และไม่เผาทำลาย					

ข้อ	คำถาม	ระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
11. +	การบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชทุกครั้งเป็นสิ่งที่ดีควรทำ					
12. -	การบันทึกข้อมูลการสำรวจศัตรูพืช รวมถึงการปฏิบัติและการจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ไม่จำเป็นต้องทำได้					
13. -	การทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ไม่ได้ช่วยลดต้นทุนการผลิต					
14. +	ผลผลิตทุเรียนจากการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP เป็นที่ต้องการของตลาด					
15. +	การทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP ไม่ยุ่งยากจนเกินไป					
16. +	คู่มือ GAP ทุเรียน อ่านแล้วเข้าใจง่าย					
17. +	โดยภาพรวมเกษตรกรพอใจการทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 การปฏิบัติตามแนวทาง GAP สำหรับทุเรียน

1. แหล่งปลูก

แหล่งปลูกทุเรียนของท่าน มีสภาพพื้นที่ ลักษณะดิน สภาพภูมิอากาศ และแหล่งน้ำเป็นไปตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

2. พันธุ์ปลูก

พันธุ์ทุเรียนปลูกของท่านเป็นไปตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ได้แก่ หมอนทอง ชะนี ก้านยาว กระจุกทอง
 ไม่ใช่ ได้แก่.....

3. การปลูก

3.1 การเตรียมพื้นที่

ท่านมีการเตรียมพื้นที่การปลูกทุเรียนเป็นไปตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่

3.2 การวางผังปลูก

ท่านมีการวางผังปลูกทุเรียนเป็นไปตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ เป็น ลูกเต๋าห้าจุด แถวกว้างคั่นชิด เป็นแถวในแนวระดับของพื้นที่
 ไม่ใช่ เป็น.....

3.3 ลักษณะการปลูก

ท่านปลูกทุเรียนตามลักษณะการปลูก ตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

3.4 การพรางแสง

ท่านมีการพรางแสงให้กับต้นทุเรียนเล็กหรือไม่

ใช่ ไม่ใช่

4. การตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม

ท่านได้ตัดแต่งทรงพุ่มต้นทุเรียนให้มีลำต้นเดี่ยว เว้นกิ่งประธานไว้ 12-15 กิ่ง เวียนรอบต้น กิ่งรอง 3-4 กิ่งต่อ 1 กิ่งประธาน และกิ่งแขนงพอประมาณ ไม่บังแสงซึ่งกันและกัน

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

5. การให้น้ำ

5.1 ระบบการให้น้ำในสวนทุเรียนของท่านเป็นไปตามแนวทาง GAP ของท่านหรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

5.2 ท่านให้น้ำแก่ต้นทุเรียนเป็นไปตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

6. การให้นุ้ย

ท่านให้นุ้ยแก่ทุเรียน โดยใส่ปุ๋ยคอก และปุ๋ยเคมี ตามสัดส่วนที่กำหนดในแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

7. การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน

7.1 โรคทุเรียน

ท่านมีการป้องกันกำจัดโรคทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น

7.2 แมลงศัตรูทุเรียน

ท่านมีการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น

7.3 วัชพืชในสวนทุเรียน

ท่านมีการป้องกันกำจัดวัชพืชในสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น

8. การเตรียมความพร้อมต้นทุเรียนสำหรับการออกดอก

ต้นที่มีสภาพสมบูรณ์

8.1 ท่านมีการตัดแต่งกิ่งตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น

8.2 ท่านมีการให้ปุ๋ยทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น

8.3 ต้นที่ไม่สมบูรณ์

ท่านมีการปฏิบัติเพื่อรักษาต้นทุเรียนที่ไม่สมบูรณ์ตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น

9. การชักนำการออกดอก

9.1 การให้ปุ๋ย

ท่านมีการให้ปุ๋ยทุเรียนเพื่อชักนำการออกดอกตามแนวทาง GAP หรือไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อจำหน่ายแก่คุณเกษตรกร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.2 การให้น้ำ

ท่านมีการให้น้ำเพื่อชักนำให้ทุเรียนออกดอกตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

9.3 การเพิ่มปริมาณดอก

ท่านมีการเพิ่มปริมาณดอกตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

10. การกระตุ้นการพัฒนาการของตาดอก

10.1 การให้น้ำ

ท่านมีการให้น้ำต้นทุเรียนเพื่อกระตุ้นการพัฒนาของตาดอกตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

10.2 การป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียน

ท่านป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนในช่วงของการออกดอกตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

11. การจัดการเพื่อเพิ่มการติดผล

11.1 การตัดแต่งดอก

ท่านมีการตัดแต่งดอกทุเรียนเพื่อเพิ่มการติดผลตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

11.2 การให้ปุ๋ย

ท่านมีการให้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มการติดผลตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

11.3 การให้น้ำ

ท่านมีการให้น้ำเพื่อเพิ่มการติดผลตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

11.4 การช่วยผสมเกสร

ท่านมีการช่วยผสมเกสรเพื่อเพิ่มการติดผลตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

12. การเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต

12.1 การตัดแต่งผล

ท่านมีขั้นตอนการตัดแต่งผลทุเรียนเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

12.2 การให้ปุ๋ย

ท่านมีการให้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิตทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกร นำไปใช้

12.3 การให้น้ำ

ท่านมีการให้น้ำเพื่อเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิตทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

12.4 การควบคุมมิให้ทุเรียนแตกใบอ่อน

ท่านมีการควบคุมมิให้ทุเรียนแตกใบอ่อนเพื่อเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิตทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

12.5 การโยงผลทุเรียน

ท่านมีการโยงผลทุเรียนเพื่อเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิตทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

12.6 การป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ท่านมีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อเพิ่มปริมาณและปรับปรุงคุณภาพผลผลิตทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

13. การเก็บเกี่ยว

13.1 ดัชนีการเก็บเกี่ยว

ท่านมีการเก็บเกี่ยวผลทุเรียนตามดัชนีการเก็บเกี่ยวตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ โดย นับอายุผล สังเกตก้านผล สังเกตหนาม
 สังเกตรอยแยกระหว่างพู เคาะเปลือก
 สังเกตสีเนื้อ ปล่อยให้ผลทุเรียนร่วง ชิมปลิง

ไม่ใช่ โดย.....

13.2 วิธีการเก็บเกี่ยว

ท่านใช้วิธีการเก็บเกี่ยวผลทุเรียนตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

14. การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

14.1 การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวในสวน

ท่านมีการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวในสวนตามแนวทาง GAP หรือไม่

ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

15. การขนส่ง

ทุเรียนจากสวนของท่านขนส่งไปขายยัง ตลาดภายในประเทศ ตลาดต่างประเทศ

วิธีการขนส่งเป็นไปตามแนวทาง GAP หรือไม่ ใช่ ไม่ใช่ เป็น.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16. สุขลักษณะและความสะอาดในการปฏิบัติงาน

16.1 สวนทุเรียนของท่านเคยเป็นหรืออยู่ใกล้สถานที่ทิ้งขยะ โรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่เลี้ยงสัตว์ หรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารพิษ หรือจุลินทรีย์อันตรายหรือไม่

ใช่ ไม่ใช่

16.2 ท่านได้นำตัวอย่างดินส่งไปวิเคราะห์เพื่อตรวจคุณภาพของดินยังห้องปฏิบัติการที่เชื่อถือได้หรือไม่

วิเคราะห์ ไม่วิเคราะห์ เพราะ.....

16.3 ท่านได้เก็บตัวอย่างน้ำในระยะเริ่มทำสวนทุเรียนตามแนวทาง GAP เพื่อส่งวิเคราะห์คุณภาพน้ำยังห้องปฏิบัติการที่เชื่อถือได้หรือไม่

วิเคราะห์ ไม่วิเคราะห์ เพราะ.....

16.4 ท่านได้จัดเก็บสารเคมีทางการเกษตรไว้ในสถานที่มิดชิด ปลอดภัย ป้องกันแดดและฝนได้ และมีอากาศถ่ายเทสะดวก

จัดเก็บทุกครั้ง

จัดเก็บเป็นบางครั้ง เพราะ.....

ไม่จัดเก็บ เพราะ.....

16.5 ท่านได้แยกสถานที่เก็บสารเคมีทางการเกษตรไว้ห่างจากที่พักอาศัย สถานที่ประกอบอาหาร และแหล่งต้นน้ำ หรือบริเวณน้ำไหลผ่าน

แยกสถานที่เก็บ

ไม่แยกสถานที่เก็บ เพราะ.....

16.6 สถานที่เก็บสารเคมีทางการเกษตรของท่าน มีวัสดุป้องกันอุบัติเหตุอะไรบ้าง

มี น้ำสะอาด น้ำยาล้างตา ทราช ถังดับเพลิง

อื่น ๆ (ระบุ).....

ไม่มีเลย เพราะ.....

16.6 ท่านได้อ่านฉลากคำแนะนำและวิธีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูทุเรียนให้ละเอียดก่อนใช้งานทุกครั้ง

ทุกครั้ง

บางครั้ง เพราะ.....

ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

16.7 ในการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ท่านได้สวมใส่ชุดป้องกันอันตรายจากสารพิษ ได้แก่ หน้ากากหรือผ้าปิดจมูก ถุงมือ หมวก และรองเท้าหรือไม่

ใช่

ใช่เป็นบางครั้ง เพราะ.....

ไม่ใช่ เพราะ.....

16.9 ท่านได้เตรียมสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อใช้หมดในคราวเดียว ไม่เหลือค้างในถัง

ปฏิบัติทุกครั้งที่ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ปฏิบัติเป็นบางครั้ง เพราะ.....

ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

16.10 ท่านได้พ้นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเฉพาะในช่วงเช้าหรือเย็น ขณะลมสงบเท่านั้น

- ปฏิบัติทุกครั้ง
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง เพราะ.....
- ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

16.11 หลังจากพ้นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ท่านได้ทำความสะอาดอุปกรณ์ เครื่องมือพ้นสารเคมีให้เรียบร้อยและจัดเก็บในสถานที่ปลอดภัย

- ปฏิบัติทุกครั้ง
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง เพราะ.....
- ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

16.12 หลังจากพ้นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ท่านได้อาบน้ำ สระผม ทำความสะอาดร่างกายทันที

- ปฏิบัติทุกครั้ง
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง เพราะ.....
- ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

16.13 ท่านหยุดใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชก่อนการเก็บเกี่ยวความที่ระบุไว้ในฉลากกำกับของสารเคมีแต่ละชนิด

- ปฏิบัติทุกครั้ง
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง เพราะ.....
- ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

16.14 ท่านได้ทิ้งภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้หมดแล้ว โดยฝังดินที่มีความลึกมากพอและไม่เผาทำลาย

- ปฏิบัติทุกครั้ง
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง เพราะ.....
- ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

16.15 กิ่งและส่วนของทุเรียนที่มีโรคเข้าทำลายต้องเผาทำลายทิ้ง

- ปฏิบัติทุกครั้ง
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง เพราะ.....
- ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

16.16 หลังการใช้งานท่านเก็บรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือทางการเกษตร ในสถานที่ที่เป็นสัดส่วน ปลอดภัย ง่ายต่อการนำไปใช้งาน และมีป้ายแสดงไว้ชัดเจน

- ปฏิบัติทุกครั้ง
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง เพราะ.....
- ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

16.17 ท่านได้ตรวจสภาพเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร เช่น เครื่องพ้นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช อุปกรณ์การเก็บเกี่ยวก่อนนำไปใช้งาน

- ปฏิบัติทุกครั้ง
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง เพราะ.....
- ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

16.18 ท่านได้ตรวจซ่อมบำรุงเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรตามแผนการบำรุงรักษาที่กำหนดไว้

- ปฏิบัติทุกครั้ง
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง เพราะ.....
- ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

17. การบันทึกข้อมูล

17.1 ท่านได้บันทึกรายละเอียดการเก็บตัวอย่างดินลงในแบบบันทึก รวมทั้งเก็บใบแจ้งผลการวิเคราะห์ดินไว้เป็นหลักฐานหรือไม่

- บันทึก ไม่บันทึก เพราะ.....

17.2 ท่านได้จัดทำรายการปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ปุ๋ย สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชลงในแบบบันทึก

- ปฏิบัติทุกครั้ง
- ปฏิบัติเป็นบางครั้ง เพราะ.....
- ไม่ปฏิบัติ เพราะ.....

17.3 ท่านได้บันทึกการปฏิบัติงานสวนตามแบบบันทึกอย่างสม่ำเสมอ

- บันทึกทุกครั้ง
- บันทึกเป็นบางครั้ง เพราะ.....
- ไม่บันทึก เพราะ.....

17.4 ท่านได้เก็บรักษาแบบบันทึกการปฏิบัติงานสวนไว้หรือไม่

- เก็บ
- ไม่เก็บไว้ เพราะ.....

ตอนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ท่านมีปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทาง GAP ทุเรียน อย่างไรบ้าง

.....

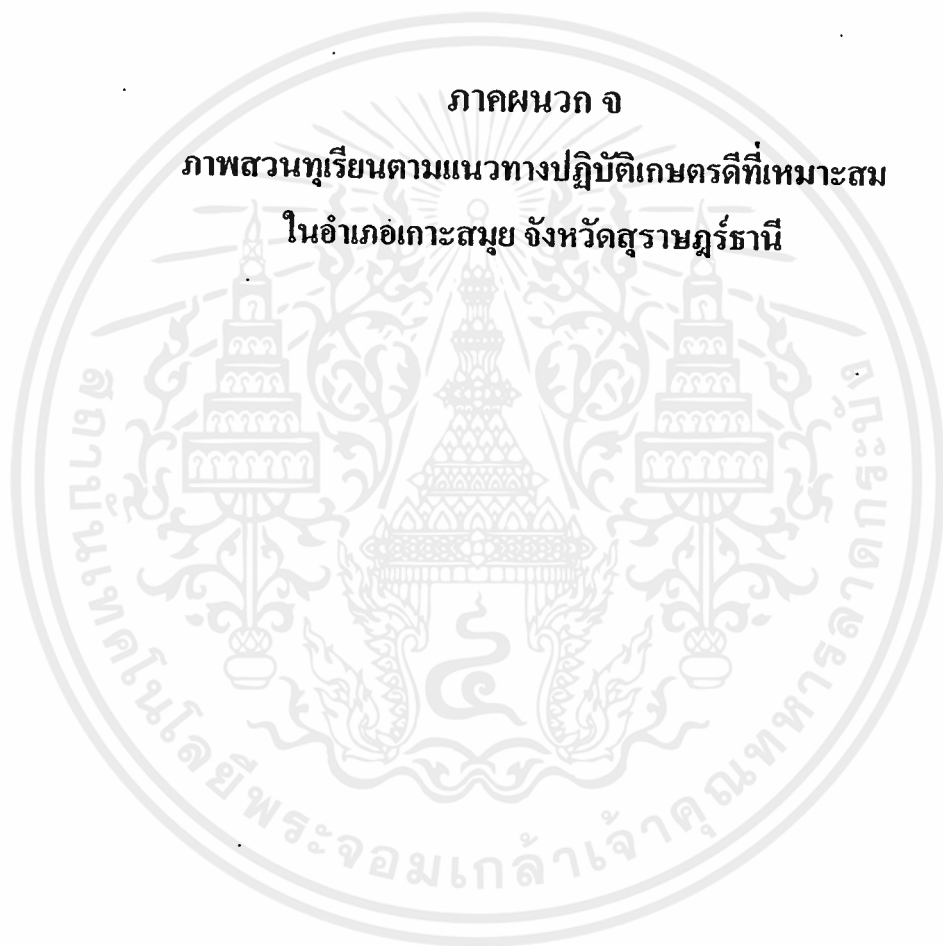
.....

.....

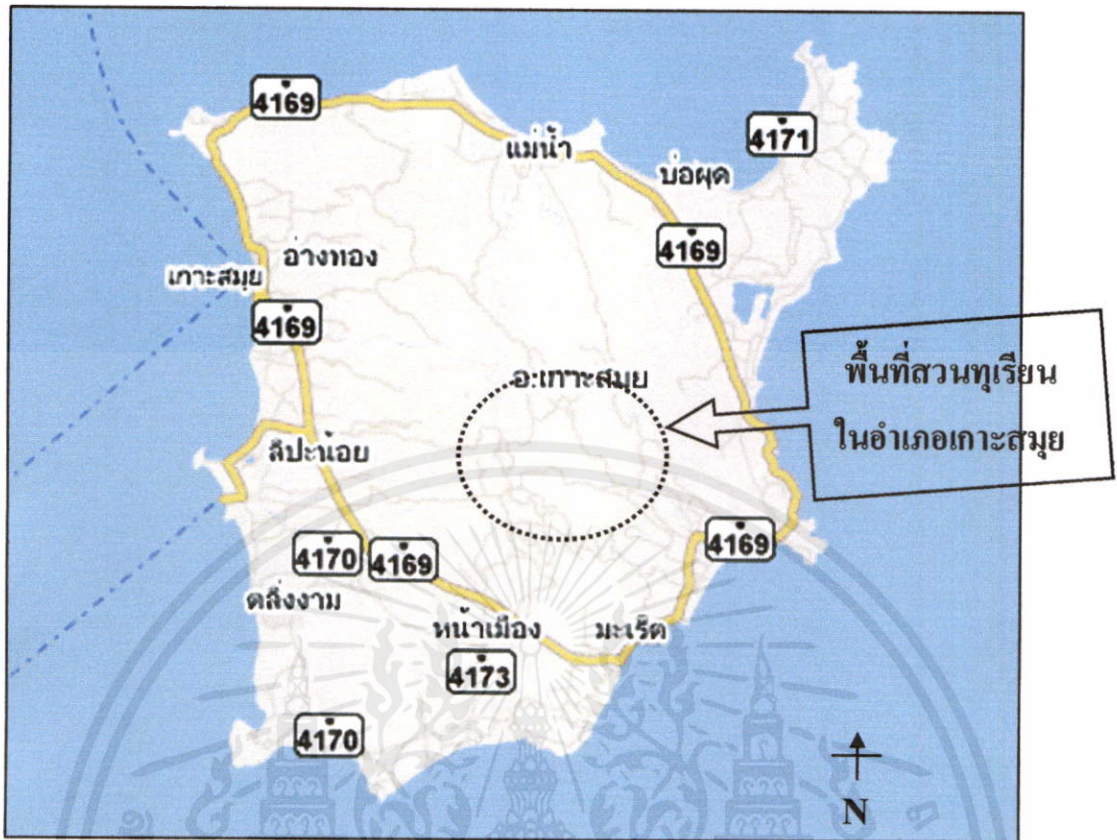
.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 บริเวณพื้นที่สวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่มา : คัดแปลงจาก สมหวัง.คอม (2552)

ภาพที่ 2 ป้ายรับรองสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็

ภาคนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 สภาพสวนทุเรียนตามแนวทางปฏิบัติเกษตรดีที่เหมาะสมในอำเภอเกาะสมุย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ภาพที่ 4 สภาพแหล่งน้ำและแท็งค์เก็บน้ำสำหรับใช้ในสวนทุเรียน
 ไม่ว่าจะคิดได้เพียงสั้นๆ ก็ยังไม่มีที่คิดบ้างแล้ว ขอเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5 สถานที่เก็บสารเคมี และเครื่องมือทางการเกษตร

ภาพที่ 6 ยานพาหนะขนส่งทุเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นายอนุสรณ์ อินทร์โก
วัน เดือน ปีเกิด	18 ธันวาคม 2523
สถานที่เกิด	ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 42/10 หมู่ 1 ตำบลแม่น้ำ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84330
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2538 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียน ที่ปราชญ์พิทยา อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2541 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสุราษฎร์ธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2545 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยม อันดับ 2) สาขาวิชาพัฒนการเกษตร คณะเทคโนโลยี การเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้